

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۲۹ آبان ماه ۱۳۲۲

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بیانات آقای وزیر کشور نسبت باظهارات جلسه گذشته آقای بهبهانی .
- ۳ - تقدیم لایحه بیمه کارگران از طرف آقای وزیر پیشه و هنر بقید دوفوریت و استرداد لایحه سابق .
- ۴ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای کنفیل وزارت فرهنگ راجع باصلاح ماده ۱۴ قانون شورای عالی معارف باقید دوفوریت
- ۵ - سؤال آقای نراقی راجع شرکت تلفن و جواب آقای وزیر پست و تلگراف .
- ۶ - تصویب دوفوریت و اصل لایحه بیمه کارگران .
- ۷ - شور و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری در خصوص رسیدگی
- ۸ - تصویب دوفوریت و اصل لایحه راجع باصلاح ماده ۱۴ قانون شورای عالی معارف .
- ۹ - تصویب سه فقره گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی .
- ۱۰ - تقدیم لایحه استخدام مهندسین از طرف آقای وزیر پیشه و هنر بقید دوفوریت و استرداد لایحه سابق .
- ۱۱ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر دارائی راجع بجمع آوری مازاد غله .
- ۱۲ - شور و تصویب لایحه متمم بودجه سال ۱۳۲۲ .
- ۱۳ - موقع بودیستور چلیبک پمد - ختم جلسه

مجلس یکساعت پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید

صورت مجلس روز ۲۸ آبان ماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند ❖❖

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - آقای طوسی

وظیفه کارمند پایه یک مجلس به پایه دو ارتقاء حاصل کرده اند . امسال که سال دوم خدمت آنها است حقاً باید حداکثر پایه دورا دریافت دارند بنابراین مقتضی است که در بودجه امسال همانطور که در ماده ۸ قانون بودجه مجلس هم تصویب شده از

بنده میخواستیم ذهن محترم آقایان کارپردازان را متذکر کنم در نتیجه اجرای تبصره ۴ ماده ۶۵ قانون نظام

❖ عین مذاکرات مشروح دویست و بیست و سومین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره نند نویسی و تحریر صورت مجلس

❖❖ اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر سمعی - منصف - فاطمی - نقه الاسلامی فروهر .
غائبین بی اجازه - آقایان : رضوی - تولیت - نوبخت - مهدوی - نواب یزدی - اورنگ - ارگانی - گودرزیبا - مشار - شجاع - اکبر - امیر ابراهیمی - عطاء الله پالیزی - حمزه تاش - هدایت الله پالیزی - رفیعی - اصفهانی - دهستانی - خسروشاهی - سلطانی - تهرانچی - صادق وزیری - افشار - لاهیجانی - مستشار - امامی - دشتی - نقابت - کامل ماگو - نصر تیان - همراز -

اول سال حد اکثر پایه منظور شود این بود که تذکر دادمو استدعا میکنم که آقای فریدونی هم متوجه باشند.

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؛ اظهاری نشد. صورت مجلس تصویب شد.

۲ - بیانات آقای وزیر کشور نسبت باظهارات جلسه گذشته آقای بهبهانی

وزیر کشور (آقای تدین) - از قرار اطلاعاتیکه بنده پیدا کردم در جلسه گذشته آقای بهبهانی نماینده محترم گویا شرحی راجع به انتخابات بطور کلی بیان فرمودند و مخصوصاً راجع به انتخابات تهران مبنی بر اینکه یکمده اظهار کرده اند یک اشخاصی از طرف دولت در تهران کاندیدا هستند لازم بود بنده رسماً و صراحتاً با کمال بلاغت عرض کنم که از زمانیکه بنده متصدی امور وزارت کشور شد ملتلاً با منته وزارت کشور شخصاً و نه دولت عموماً نسبت به انتخابات عملی برخلاف قانون نکرده است (یمین اسفندیاری - در زمان آقای سمعی هم همینطور بود) بنده از زمان خودم عرض میکنم که بهیچوجه نه وزارت کشور و نه دولت کاندیدی معرفی نکرده است و نخواهد کرد و مخصوصاً در تهران و اما اینکه یک اشخاصی خودشان کاندیدا هستند در محل و خودشان ابراز میکنند که ما کاندیدای دولت هستیم این دلیل نیست که واقعاً این قضیه راست باشد برای اینکه آقایان میدانند مجموع کرسی هائی که در این مجلس هست بیش از صدوسی و شش کرسی نیست ۱۳۶ و کیل میبایستی انتخاب شود ولی خود آقایان میدانید که عده کاندیدا چقدر است بنابر این هر کس برای پیشرفت کار خودش بهر وسیله که ممکن است متشبث میشود یکی از آن وسیله ها و آن چیزها این است که میگوید من کاندیدای دولت هستم و بنده این را رسماً عرض میکنم که چنین چیزی نیست و هر کس هم این حرف را بزند دروغ میگوید و در مقابل شنوندگان باید عاقل باشند

۳ - تقدیم لایحه بیمه کارگران از طرف آقای وزیر پیشه و هنر با قید دو فوریت و استرداد لایحه سابق

وزیر پیشه و هنر و بازرگانی (آقای بدر) عرض کنم

که چون لایحه بیمه کارگران مورد توجه عموم آقایان نمایندگان است این در چندی قبل تقدیم شده بود و باک شورش هم دره مجلس گذشت و برای بعضی اصلاحات که بایستی در وزارت دارائی بشود با آنجا فرستاده شده بود که متأسفانه تا چند روز قبل در آنجا مشغول مطالعه بودند و اخیراً هم در آنجا یک اصلاح خیلی مختصری در لایحه بدوی شده و چون موضوع خیلی قابل توجه است و بیش از چهار ماده هم نیست استدعا میکنم که این لایحه با دو فوریت مطرح بفرمایند که در جلسه امروز با مساعدت آقایان تمام شود. لایحه سابق را نیز پس میگیرم

۴ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای کفیل وزارت فرهنگ راجع باصلاح ماده ۱۴ قانون شورای عالی معارف بقید دو فوریت

کفیل وزارت فرهنگ (آقای وحید) - البته خاطر آقایان شاید مسبوق باشد که برای تنظیم امور مدارس قدیمه یک ماده ۱۴ در قانون تنظیم و تصویب شده است و لایحه چون در آن ماده یک نواقصی به نظر می آمده تا کنون عملی نشده و بطوریکه ملاحظه میفرمائید امور مدارس قدیمه بکلی از هم پاشیده شده است وزارت فرهنگ طرحی برای اصلاح این ماده ۱۴ تقدیم کرده است که بقید دو فوریت تقدیم میشود که انشاء الله پس از تصویب امیدوارم امور مدارس قدیمه صورت بهتری بخود بگیرد و مخصوصاً مدرسه عالی سپهسالار (نمایندگان - بسیار خوب است)

۵ - سؤال آقای نراقی راجع شرکت تلفن و جواب آقای وزیر پست و تلگراف

رئیس - عرض میکنم آقای وزیر پست و تلگراف چند جلسه است که برای جواب هوائی تشریف میآورند متأسفانه وقت نمیرسید. حالا اگر آقای نراقی سؤالی دارید بفرمائید **نراقی** - بنده در عین اینکه به آقای وزیر پست و تلگراف ارادت دارم و ایشان را مرد با شرف و وظیفه شناسی میدانم اما از یک ایرادی که به ایشان وارد باشد نمی شود صرف نظر کرد. آقایان میدانند که پست و تلگراف و تلفن سه مرتبه است که در همه جای دنیا مستقیماً بوسیله دولت اداره میشود و میشود که آنها را بنگاه تجارتنی تلقی کرد و

از نقطه نظر سیاست اداری و روابط بین المللی دولت باید این سه بنگاه را زیر نظر داشته باشد از قدیم ایام موضوع تلگراف خوب اداره میشده اما تلفن در سابق انقدر ترقی نکرده بوده است و وسائل فنی اش تکمیل نبوده گذارده بودند برای یک شرکت آزاد یعنی در زمان مرحوم مظفرالدین شاه مطابق اصول آن روز یکی از دربارها که دوست محمد خان معیر الممالک بوده بخط خودش نوشته و داده است مرحوم مظفرالدین شاه امضا کرده است که اگر وقت مجلس کافی بود میخواندم موادش را و بی تفریح نیست مواد آن و آن موجب شده است برای اینکه تلفن از ید قدرت دولت خارج شود و وزارت پست و تلگراف قناعت کرده است که این موضوع تلفن اسمش در سر کاغذ هاش باشد ولی در حقیقت هیچ مداخله در امور تلفن نداشته است این شرکت یک اجزایات و تعدیاتی زیاده بر آنچه که اختیار داشته است نسبت بمردم میکند مخصوصاً بعد از وقایع شهر یور که یک اندازه آزادی یعنی آزادی به آن معنی که رعایت مقررات و انتظام کشور را نکنند در کشور پیدا شد یک مرتبه یک ترتیبی غیر عادلانه مخصوصاً از تلفن ظاهر شده است پارسال یک دفعه بدون اجازه دولت چقدر اضافه کردند. امسال هم صد در صد اضافه کردند مثل آبونمان تلفن تهران که سه تومان بود پارسال چهار تومان نیم کردند و حالا کردند نه تومان و بکصد تومان چندی قبل بعنوان خرج تلفن گردن مردم گذاشتند. چون تلفن مورد احتیاج عمومی است و باید همه مردم داشته باشند و دستگاهش محدود است سر قفلی زیادی پیدا کرده است سه هزار تومان چهار هزار تومان پنج هزار تومان و وسائلی بدست میآورند که اینها را از دست شرکت خارج بکنند مخصوصاً در امتیازنامه هست و آن اختیاراتی که برای تعیین نرخ است ملاحظه بفرمائید مینویسد فصل ۱۱ برای اداره داخلی تلفن و انتظامات آن چاکر دولتخواه با اجازه و اطلاع اولیای دولت کتابچه مخصوص ترتیب داده طبع و منتشر خواهد نمود تا مأخذ معاملات و نرخ و ترتیبات عمومی را همه مردم مستحض باشند

از این ماده برمیآید که تعیین نرخ و اضافه آن همیشه با اجازه دولت باید باشد و این اضافاتی که پارسال و امسال کردند مطلقاً دولت بهیچوجه اطلاعی ندارد و بنده سؤالم از آقای وزیر پست و تلگراف این بود که آیا با اطلاع شما این اضافات بوده یا بدون اطلاع شما حالا ممکن است بفرمائید خرج زیاد شده البته قابل انکار نیست ولی البته با اجازه و موافقت دولت باید این کار را بکنند در موقعی که دولت و ادارات تثبیت قیمتها دارد همه نرخها را تثبیت میکنند و پائین میآورند یک شرکت بخصوص با میل خودش با مردم بازی میکنند و این شایسته نیست که اینها چند نفر پیش کار درست کنند و به اینها هر کدام ماهی هزار تومان دو هزار تومان بدهند و اینها مشغول راست و ریست کردن باشند همین هارا بدهند بکارمندانشان که محتاج نشوند هر روز تحمیلی بر مردم بکنند تمنا میکنم هر اقدامی که کرده اند و هر وظیفه که مردم دارند معین بفرمائید.

وزیر پست و تلگراف (آقای انتظام) - آقای نراقی نماینده محترم هم رویه دولت را دنبال کردند و بواسطه تنگی وقت سؤالشان را بقید فوریت نمودند بدون اینکه کتباً مرا مستحضر نمایند و بنده هم سعی میکنم جوابشان را فوری بدهم وضعیت شرکت تلفن بر حسب یک امتیازنامه ایست که بایستی مطابق آن عمل شود و شرکت نمیتواند هیچ نرخها علاوه کند مگر اینکه قبلاً نظر وزارت پست و تلگراف را جلب کند و وزارت پست و تلگراف هم بنظر دولت برساند. در سال ۱۳۲۰ در اثر بالا رفتن سطح زندگی و افزایش حقوق کارمندان شرکت تلفن هم مجبور بود حقوق کارمندان خودش را زیاد کند و چون با آن وجه اشتراکی که میگرفت کفاف مخارجش را نمیداد به وزارت پست و تلگراف مراجعه کرد و موضوع مورد مطالعه قرار گرفت و بتصویب هیئت وزیران هم رسید که صدی پنجاه بر وجه اشتراک علاوه شود ولی این اضافه بنا شد تا تیر ماه سال ۱۳۲۲ گرفته شود پس آن اضافه که شرکت تلفن گرفته است با اجازه و تصویب دولت بوده است و علت این هم که ۱۳۲۲ گذاشته اند برای

وقتی که امیدوار بودند که شاید تا سال ۱۳۲۲ سطح زندگی پائین بیاید و بطوریکه ملاحظه فرمودید در این فاصله نه تنها سطح زندگی تنزل نکرده بلکه بالاتر هم رفت. از این جهت در ابتدای امسال شرکت تلفون بمراجعه کرد که کارمندان ما شکایت دارند و پی در پی هم از طرف کارمندان شرکت مستقیماً به خود وزارتخانه چه از طهران و چه از ولایات شکایت میکردند و حتی ما را تهدید به اعتصاب میکردند و مخصوصاً آقای یمین اسفندیاری و آقای نبیل سمیعی اطلاع دارند و اقدام میکردند که از این اعتصاب جلوگیری کنند والا ممکن بود از این موضوع یک زحمتی هم برای دولت ایجاد بشود و وقتی که این قضایا جلو گیری شد ما گفتیم که دولت نمیتواند در این کار موافقت کند چون اضافات مربوط به یک شرایطی است و اول چیزی که لازم بود این بود که ما بدانییم عوائد شرکت چیست باین جهت یک کمیسیونی که مرکب از نماینده وزارت دارائی هم بود تشکیل دادیم و آنها رسیدگی کردند و گفتند که اگر درآمد شما پس از آن ۸۰٪ سود بصاحبان سهام باز هم کفاف مخارج شما را نمیکند و نمیتوانید حقوق کارمندان را اضافه کنید آنوقت ممکن است دولت تصویب کند آن اضافه که منظور نظرتان است مطالعات کمیسیون پیمان رسیده و بنده امیدوارم تا این چند روزه نتیجه اش را گزارش بدهم به هیئت دولت و تصور میکنم که هیئت دولت هم یک اضافه که عادلانه باشد مشروط بر اینکه بر حقوق کارمندان شرکت اضافه بشود. (آقای نراقی تقاضا میکنم توجه بفرمائید) برای شما قائل خواهم شد اما این قسمت را با آقا موافقم که در عین اینکه تقاضای شرکت را تقاضای صحیحی میدانم این راهم باید تصدیق کنیم که رویه شرکت را بنده تصدیق ندارم زیرا شرکت از یکطرف حوائجی دارد که بوزارت پست مراجعه میکند و شرکت مخصوصاً این کلمه تلفون که در آخر وزارت پست و تلگراف گذاشته ایم این را از برای آن میدانم که برای احتیاجات خودش بوزارت پست و تلگراف مراجعه کند ولی از طرف دیگر در قسمتی که ما با آنها مراجعه میکنیم آنطوری که باید توجه

نمیکند به همه نکات آن. این نکته را هم بنده عرض کنم که وقتی که بنده متصدی امور شدم باینکه با همه حرف حقها موافقم و تصدیق میکنم ولی برخلاف وظیفه ای هم که دار نمیتوانم عمل بکنم. شرکت هیچ اضافه ای نمیتواند بگیر مگر اینکه بتصویب هیئت دولت برسد و این اضافه که در این دو ماهه گرفته اند بدون تصویب هیئت دولت بوده است بنده مکرر گفته ام که مادام که بتصویب نرسد نه حق گرفتن دارند از مردم و نه اینکه مجاز پرداخت هستند ولی این را هم خدمتتان عرض کنم که در این روزها آن تقاضای شرکت که بتصویب کمیسیون رسیده است اگر لازم باشد برای اضافه حقوق کارمندان آن اضافه را هیئت دولت تصویب خواهد کرد و البته از روزی که تصویب میکنند آنوقت مردم باید بدهند (صحیح است). (کافی است)

یمین اسفندیاری - اجازه میفرمائید؟

رئیس - چهار لایحه فوری است که باید تصویب شود.

یمین اسفندیاری - بنده هم یک عرض فوری دارم.

(طباطبائی - ضمن لایحه فوری بفرمائید).

۶۱ - تصویب دو فوریت و اصل لایحه بیمه کارگران

رئیس - این لوایح لازم است. لایحه بیمه کارگران

مطرح است خوانده میشود:

مجلس شورای ملی - لایحه شماره ۲۸۴۷۰ دولت در باب

بیمه کارگران که در اسفند ۱۳۲۰ تقدیم گردید و شور اول

آن مدتی است پیمان رسیده است بواسطه پاره ای مطالعات

مالی معطل گردیده است. چون موضوع از هر جهت جالب

توجه مجلس و عموم میباشد باین جهت از لحاظ سرعت عمل

لایحه مزبور را مسترد و عین آن لایحه با جزئی تغییر تقدیم

و بقید دو فوریت تصویب آن را تمنی دارد.

رئیس - فوریت لایحه مطرح است موافقین با فوریت

اول برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

فوریت دوم مطرح است موافقین با فوریت دوم برخیزند

(اکثر برخاستند) تصویب شد. مذاکره در کلیات است

آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - این لایحه بعقیده بنده یک لایحه بسیار

خوبی است که تقدیم مجلس شده است و در موقعی هم که تقدیم مجلس شده بنده نظر خودم را عرض کردم که این قانون برای اصلاح کارگران نوشته شده و تصور میکنم که مجلس هم با بیمه کارگران نهایت موافقت را دارد و شکئی نیست که دولت باید توجه به بهبودی حال کارگران کشور داشته باشد بنابر این از چندین پیش دولت کمال توجه را نسبت باین قضیه دارد و بنظر بنده با این وقت کمی که داریم و لوایح زیادی هم که هست لایحه متمم بودجه که در کمیسیون حالا خانمه پیدا کرده است و خبرش تقدیم مجلس شده آقایان موافقت بفرمایند که هر چه زودتر این لایحه تصویب بشود و لوایح دیگر مطرح بشود شاید بتوانیم در ظرف امروز و فردا این لوایحی که در مجلس هست از تصویب مجلس بگذرد که دیگر لایحه ای باقی نماند (صحیح است)

رئیس - آقای نراقی:

نراقی - بنده موافقم.

رئیس - رأی گرفته میشود به ورود در شور مواد موافقین

برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول

ماده اول - کلیه کارخانجات و مؤسسات اقتصادی

بازرگانی صنعتی معدنی و با بری و راه آهن و بطور کلی

هر مؤسسه ای که کارگر در استخدام خود دارد اعم از دولتی

یا غیر دولتی واقع در کشور ایران مکلفند کارگران خود را نزد

شرکت سهامی بیمه ایران یا شرکت بیمه داخلی دیگری که

دولت مقتضی بداند در مقابل حوادث ذیل که در اثر انجام وظیفه

روی داده باشد بیمه نمایند:

فوت - نقص و یا از کار افتادن اعضای بدن - هزینه

معالجه و دستمزد کارگران در مدت بیماری و حوادث کار.

(مخالفی نیست).

رئیس - موافقین باماده اول برخیزند (اکثر برخاستند)

تصویب شد. ماده دوم

ماده دوم - حقوق بیمه باید مستقیماً توسط صاحب کار

بشرکتی که در آن بیمه شده پرداخت گردد یک سوم حقوق

بیمه بعهده کارگر و بقیه بعهده صاحب کار خواهد بود.

تبصره ۱ - آئین نامه مخصوصی برای اجرای این قانون تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید که در آن تعریف کارگر و کارخانجات و دستگاههایی که مشمول این قانون میشوند تصریح خواهد شد و طرز رسیدگی به تخلفات از این قانون و درجه تخلفات معین میشود. همچنین تعرفه حق بیمه شرکتهای بیمه کننده تاحدی که مربوط باین گونه بیمهها باشد در آن معین خواهد گردید.

تبصره ۲ - مقررات این قانون بترتیب بتدریجی که از طرف دولت معین و اعلان خواهد شد در تمام کشور مجرا خواهد گردید

رئیس - بنده در شور اول هم صحبت کردم و توجه دولت

را خیلی محترم میشمردم که دولت ما دولت بیداری است که

هر موقع هر چیزی که مقتضی است قوانین آنرا بمجلس

میاورد و مخصوصاً حالا که کارخانجات ما زیاد شده است

و کارگران کارخانجات ما هم زیاد شده اند باید توجه کاملی

بحال آنها بشود ولی حالا خواستیم یک سوالی بکنیم که یک

توضیح کاملی داده شود که مقصود از کارگر چیست کارگر

یعنی روزمزد یعنی کسیکه ۱۲ ساعت یا ۸ ساعت مطابق آن

نظامنامه که دارند کار میکند و اگر او امروز برود فردا

یک کسی سر جای او میآید یک میزانی برای او باشد و معین

باشد که این مزایایی که برای او قرار میدهیم این معرف

او باشد. ولی اینجا او را نداریم این چه چیز است؟

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - عرض کنم در ماده اول...

اگر ملاحظه کنید این کار را به هیئت وزیران موکول

کرده است زیرا این کار خیلی معطلی دارد که باید شرایط

زیادی داشته باشد از قبیل مدت خدمت و سایر چیزها اینها

یک چیزهایی است که در آئین نامه واگذار شده و در آنجا

تمام وقتهایی که مطابق مقتضیات کشور باشد بعمل خواهد آمد

رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - بنده عرضی که داشتم راجع بهمین آئین نامه

بود. چون البته آقایان اطلاع دارند که این بیمه که هست

اگر کسی مراجعه بکند ملتفت میشود که انواع تشریفات

بیمه ای زیاد و مشکل است و چون این مسئله مربوط بکارگر و طبقه زحمت کش است میخواستیم آقارا متذکر کنیم که در آئین نامه طوری شود که یک کارسهل و آسان تلقی شود که هر کس بتواند با آن آئین نامه که تنظیم خواهد شد به این بیمه مراجعه کنند و استفاده کنند منظور مجلس این است و عملاً هم این را در آئین نامه در نظر بگیرند که استفاده کنند و مخارج و هزینه این کار را باید طوری در نظر بگیرد که در دسترس و استفاده کارگر چه آن اشخاصی که دستمزد کم دارند و کارهای بزرگی را انجام میدهد و چه کارگرهای بزرگ دارند قرار بگیرد

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - این نکاتی که فرمودند در آئین نامه در نظر گرفته خواهد شد و همینطور که فرمودند طوری خواهد شد که خیلی سهل باشد و مطمئن باشید که در نظر گرفته میشود.

رئیس - آقای طوسی.

طوسی - بنده تصور میکنم که از اول دوره سیزدهم تا کنون هر قدر قانونی گذشته باشد این قانون را میتوان در صف اول قوانین خوب فرض کرد فقط يك اشکال و تذکری بنده داشتم که خواستم عرض کنم که این يك ثلث حق بیمه را که مقرر کرده اند بعهده کارگر باشد بنده خواستم سؤال کنم که این کارگری که دارد کار میکند وضعیت او را همه میدانند آیا ممکن است که از پرداخت این يك سوم هم بویله کارگر صرف نظر شود عقیده بنده این است که موافقت بفرمایند که این هم بعهده خود دولت و کارخانه ها باشد.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - در اکثر نقاط دنیا معمول همینطور است که يك سوم حق بیمه را کارگرها میدهند و ما هم اینطور در نظر میگیریم و اگر واقعاً در عمل دیده شد که برای کارگرها موجب زحمت است رعایت خواهد شد و اگر زیاد باشد روی حقوقش خواهند انداخت و در حقیقت همه این را کارفرما میدهد و این ترتیب دوسوم و يك سوم در همه جای دنیا اینطور معمول بوده است و بودن آنها در قانون ما اشکالی ندارد اگر دیدیم که تحمیل بر کارگران برایشان مشکل

است يك ترتیبی خواهیم داد که تحمیل و زحمتی بر او نباشد.
طوسی - بامید وعده ای که فرمودید بنده هم قانع شدم که در موقع عمل رعایت این نظر را بفرمایند

رئیس - موافقین با ماده دوم برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده سوم:

ماده سوم - صاحبان بنگاه ها که از مقررات این قانون تخلف نمایند علاوه بر جبران هزینه و زیان که طبق این قانون بکارگران متوجه شود در هر مورد به جزای نقدی از پنجهزار ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهند شد

رئیس - موافقین با ماده سوم برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم:

ماده چهارم - کلیه مقرراتی که دولت برای حفظ و تأمین تندرستی و بهداشت کارگران وضع خواهد نمود کارفرمایان موظف با اجرای آن خواهند بود و متخلفین از آن مشمول ماده سوم میشوند.

رئیس - موافقین با ماده چهارم برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. مذاکره در کلیات ثانی است (اظہار شد - مخالفی نیست) رأی گرفته میشود به مجموع این لایحه موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

رئیس - پیشنهادی از آقای ملک مدنی رسیده است قرائت میشود:

۷- شور و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری در خصوص رسیدگی بجرائم عمومی افسران و افراد ارتش پیشنهاد می نمایم بعد از لایحه بیمه کارگران لایحه وزارت جنگ جزء دستور گذارده شود (صحیح است)

رئیس - گزارش کمیسیون دادگستری قرائت میشود: گزارش از کمیسیون دادگستری

کمیسیون دادگستری با حضور آقای معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۵۷۳۰ راجع به جرائم عمومی افسران را تحت شور و مذاکره قرار داده و پس از مذاکرات لازمه با ماده واحده پیشنهادی دولت عیناً موافقت نموده اینک گزارش آنرا تقدیم میدارد

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میشود:

مجلس شورای ملی

چون بر طبق قانون دادرسی و کیفر ارتش مصوب دیماه ۱۳۱۸ رسیدگی بجرائم عمومی افسران و همردیفان و افراد ارتش از قبیل جعل سند - کلاه برداری - نگرقتن اوراق ولادت - ازدواج عمومی غیر قانونی - طلاق - ترک انفاق - اعمال منافی عفت و غیره برخلاف اصل کلی به دادگاههای نظامی محمول گردیده و ارجاع این قبیل امور به دادگاههای نظامی سربار کارهای اختصاصی این دادگاهها شده و جریان دادرسی ارتش را دچار تعویق و تأخیر نموده - و از طرف دیگر بطوری که در این مدت عملاً مشاهده شده رسیدگی باین گونه جرائم در دادگاههای نظامی بسا ممکن است حقوق اشخاص غیر نظامی را که طرف دعوا هستند پایمال و موجب شکایت کدورت و تیرگی مناسبات مردم با افسران و افراد ارتش گردد.

از این رو بر طبق مواد (۱۹۱ و ۱۹۲ و ۱۹۳ و ۱۹۴ و ۱۹۵ - ۱۹۶) قانون آئین دادرسی جزائی از طرف وزارت جنگ پیشنهاد شده است که جرائم عمومی افسران و همردیفان و افراد ارتش مانند کشورهای دیگر در محاکم عمومی انجام و دادگاههای نظامی منحصرأ بجرائمی که طبق قانون در حدود صلاحیت آنها است رسیدگی نمایند.

علیهذا ماده واحده ای در این باب تنظیم و بدینوسیله به مجلس شورای ملی تقدیم و با قید يك فوریت تصویب آن تقاضا میگردد.

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون رسیدگی بجرائم عمومی افسران و افراد و همردیفان آنها با رعایت مواد (۱۹۱ و ۱۹۲ و ۱۹۳ و ۱۹۴ و ۱۹۵ و ۱۹۶) قانون آئین دادرسی جزائی از صلاحیت دادگاههای عمومی بوده و دادگاههای نظامی فقط بجرائم منظوره در قانون دادرسی ارتش رسیدگی خواهند نمود.

تبصره - پرونده های انهامیه که هنوز آراء دادگاههای نظامی در باره آنها صادر نگردیده و مشمول مقررات فوق میباشند بدادگاههای عمومی مراجعه میگردد.

تبصره - احضار متهمین مشمول ماده واحده فوق در مرکز بوسیله اداره دادرسی ارتش و در ولایات بوسیله فرماندهان قسمتهای مربوطه بعمل خواهد آمد.

رئیس - آقای روحی.

روحی - بنده با این لایحه کمال موافقت را دارم خواستم تذکری در اینموقع که آقای معاون وزارت جنگ حضور دارند به آقایان وزراء و ایشان بدهم. غائله اخیر سیرجان واقعاً موجب نگرانی بود ولی حقیقه با کردانی ولیاقت شخص سرتیپ افخمی فرمانده کرمان این قضیه خاتمه پیدا کرد پس باید در اینموقع از شخص ایشان قدر دانی بشود که يك غائله مهمی را اینطور آرام و بی دردسر انجام دادند قصد این بود که سؤال کنیم و وزارت جنگ در مقابل این خدمت از ایشان قدر دانی کرده است یا خیر؟ این را اگر اطلاع دارند بفرمایند.

معاون وزارت جنگ - راجع به سؤال آقای روحی

نمایند محترم نسبت به عملیاتی که در سیرجان واقع شده است آنچه اطلاع از لشکر هفت راجع به این قضیه بدست آمده است مورد تقدیر وزارت جنگ هست و البته وقتی که عملیات بانجام رسید آنچه لازم است از لحاظ تشویق بیشتری بعمل خواهد آمد و همواره وزارت جنگ موظف است و مراقب است که نسبت با افسران و وظیفه شناس خود قدر دانی بکند.

رئیس - آقای طباطبائی.

طباطبائی - بنده عرضی ندارم.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - موافقم.

رئیس - آقای انوار.

انوار - عرضی ندارم.

امیر تیمور - يك بار دیگر ماده واحده را بخوانند.

(بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - مخالفی نیست. رأی گرفته میشود به ماده واحده

موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

۸- تصویب دو فوریت و اصل لایحه راجع باصلاح ماده ۱۴ قانون شورای عالی معارف

رئیس - لایحه پیشنهادی وزارت فرهنگ راجع باصلاح

بیمه ای زیاد و مشکل است و چون این مسئله مربوط بکارگر و طبقه زحمت کش است میخواستیم آقارا متذکر کنیم که در آئین نامه طوری شود که یک کارسهل و آسان تلقی شود که هر کس بتواند با آن آئین نامه که تنظیم خواهد شد به این بیمه مراجعه کنند و استفاده کنند منظور مجلس این است و عملاً هم این را در آئین نامه در نظر بگیرند که استفاده کنند. و مخارج و هزینه این کار را باید طوری در نظر بگیرد که در دسترس و استفاده کارگرها چه آن اشخاصی که دستمزد کم دارند و کارهای بزرگی را انجام میدهد و چه کارگرهای بزرگ دارند قرار بگیرد

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - این نکاتی که فرمودند در آئین نامه در نظر گرفته خواهد شد و همینطور که فرمودند طوری خواهد شد که خیلی سهل باشد و مطمئن باشید که در نظر گرفته میشود.

رئیس - آقای طوسی .

طوسی - بنده تصور میکنم که از اول دوره سیزدهم تا کنون هر قدر قانونی گذشته باشد این قانون را میتوان در صف اول قوانین خوب فرض کرد فقط یک اشکال و تذکری بنده داشتم که خواستم عرض کنم که این یک ثلث حق بیمه را که مقرر کرده اند بعهده کارگر باشد بنده خواستم سؤال کنم که این کارگری که دارد کار میکند وضعیت او را همه میدانند آیا ممکن است که از پرداخت این یک سوم هم بویله کارگر صرف نظر شود عقیده بنده این است که موافقت بفرمایند که این هم بعهده خود دولت و کارخانه ها باشد.

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - در اکثر نقاط دنیا معمول همینطور است که یک سوم حق بیمه را کارگرها میدهند و ما هم اینطور در نظر گرفتیم و اگر واقعاً در عمل دیده شد که برای کارگرها موجب زحمت است رعایت خواهد شد و اگر زیاد باشد روی حقوقش خواهند انداخت و در حقیقت همه این را کارفرما میدهد و این ترتیب دو سوم و یک سوم در همه جای دنیا اینطور معمول بوده است و بودن آنها در قانون ما اشکالی ندارد و اگر دیدیم که تحمیل بر کارگران برایشان مشکل

است یک ترتیبی خواهیم داد که تحمیل و زحمتی بر او نباشد.
طوسی - بامید وعده ای که فرمودید بنده هم قانع شدم که در موقع عمل رعایت این نظر را بفرمایند

رئیس - موافقین با ماده دوم برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد . ماده سوم:

ماده سوم - صاحبان بنگاه ها که از مقررات این قانون تخلف نمایند علاوه بر جبران هزینه و زیان که طبق این قانون بکارگران متوجه شود در هر مورد به جزای نقدی از پنجهزار ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهند شد

رئیس - موافقین با ماده سوم برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده چهارم:

ماده چهارم - کلیه مقرراتی که دولت برای حفظ و تأمین ندرستی و بهداشت کارگران وضع خواهد نمود کارفرمایان موظف با اجرای آن خواهند بود و متخلفین از آن مشمول ماده سوم میشوند .

رئیس -- موافقین با ماده چهارم برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . مذاکره در کلیات ثانی است (اظهار شد - مخالفی نیست) رأی گرفته میشود به مجموع این لایحه موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

رئیس - پیشنهادی از آقای ملک مدنی رسیده است قرائت میشود :

۷- شور و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری در خصوص رسیدگی بجرایم عمومی افسران و افراد ارتش
پیشنهاد مینمایم بعد از لایحه بیمه کارگران لایحه وزارت جنگ جزء دستور گذارده شود (صحیح است)

رئیس - گزارش کمیسیون دادگستری قرائت میشود: گزارش از کمیسیون دادگستری

کمیسیون دادگستری با حضور آقای معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۵۷۳۰ راجع به جرائم عمومی افسران را تحت شور و مذاکره قرار داده و پس از مذاکرات لازمه با ماده واحده پیشنهادی دولت عیناً موافقت نموده اینک گزارش آنرا تقدیم میدارد

رئیس - عین ماده واحده پیشنهادی دولت قرائت میشود:

مجلس شورای ملی

چون بر طبق قانون دادرسی و کیفر ارتش مصوب دیماه ۱۳۱۸ رسیدگی به جرائم عمومی افسران و همردیفان و افراد ارتش از قبیل جعل سند - کلاه برداری - نگرقتن اوراق ولادت - ازدواج عمومی غیر قانونی - طلاق - ترك انفاق - اعمال منافعی عفت و غیره برخلاف اصل کلی به دادگاههای نظامی محول گردیده و ارجاع این قبیل امور به دادگاههای نظامی سربار کارهای اختصاصی این دادگاهها شده و جریان دادرسی ارتش را دچار تعویق و تأخیر نموده - و از طرف دیگر بطوری که در این مدت عملاً مشاهده شده رسیدگی باین گونه جرائم در دادگاههای نظامی بسا ممکن است حقوق اشخاص غیر نظامی را که طرف دعوا هستند پایمال و موجب شکایت کدورت و تیرگی مناسبات مردم با افسران و افراد ارتش گردد .

از این رو بر طبق مواد (۱۹۱ و ۱۹۲ و ۱۹۳ و ۱۹۴ و ۱۹۵ - ۱۹۶) قانون آئین دادرسی جزائی از طرف وزارت جنگ پیشنهاد شده است که جرائم عمومی افسران و همردیفان و افراد ارتش مانند کشورهای دیگر در محاکم عمومی انجام و دادگاههای نظامی منحصرأ بجرائمی که طبق قانون در حدود صلاحیت آنها است رسیدگی نمایند .

علیهذا ماده واحده ای در این باب تنظیم و بدینوسیله به مجلس شورای ملی تقدیم و با قید یک فوریت تصویب آن تقاضا میگردد .

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون رسیدگی بجرائم عمومی افسران و افراد و همردیفان آنها با رعایت مواد (۱۹۱ و ۱۹۲ و ۱۹۳ و ۱۹۴ و ۱۹۵ و ۱۹۶) قانون آئین دادرسی جزائی از صلاحیت دادگاههای عمومی بوده و دادگاههای نظامی فقط بجرائم منظوره در قانون دادرسی ارتش رسیدگی خواهند نمود .

تبصره - پرونده های انهامیه که هنوز آراء دادگاههای نظامی در باره آنها صادر نگردیده و مشمول مقررات فوق میباشند بدادگاههای عمومی مراجعه میگردد .

تبصره - احضار متهمین مشمول ماده واحده فوق در مرکز بوسیله اداره دادرسی ارتش و در ولایات بوسیله فرماندهان قسمتهای مربوطه بعمل خواهد آمد .

رئیس - آقای روحی .

روحی - بنده باین لایحه کمال موافقت را دارم خواستم تذکری در اینموقع که آقای معاون وزارت جنگ حضور دارند به آقایان وزراء و ایشان بدهم . غائله اخیر سیر جان واقعا موجب نگرانی بود ولی حقیقه با کاردانی و لیاقت شخص سرتیپ افخمی فرمانده کرمان این قضیه خاتمه پیدا کرد پس باید در اینموقع از شخص ایشان قدر دانی بشود که یک غائله مهمی را اینطور آرام و بی دردسر انجام دادند قصدم این بود که سؤال کنم و وزارت جنگ در مقابل این خدمت از ایشان قدر دانی کرده است یا خیر ؟ این را اگر اطلاع دارند بفرمایند .

معاون وزارت جنگ - راجع به سؤال آقای روحی نماینده محترم نسبت به عملیاتی که در سیرجان واقع شده است آنچه اطلاع از لشکر هفت راجع به این قضیه بدست آمده است مورد تقدیر وزارت جنگ هست و البته وقتی که عملیات بانجام رسید آنچه لازم است از لحاظ تشویق بیشتری بعمل خواهد آمد و همواره وزارت جنگ موظف است و مراقب است که نسبت با افسران و وظیفه شناس خود قدر دانی بکند .

رئیس - آقای طباطبائی .

طباطبائی - بنده عرضی ندارم .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - موافقم .

رئیس - آقای انوار .

انوار - عرضی ندارم .

امیر تیمور - یک بار دیگر ماده واحده را بخوانند . (بشرح سابق خوانده شد)

رئیس - مخالفی نیست . رأی گرفته میشود به ماده واحده موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد .

۸- تصویب دو فوریت و اصل لایحه راجع باصلاح ماده ۱۴ قانون شورای عالی معارف

رئیس - لایحه پیشنهادی وزارت فرهنگ راجع باصلاح

ماده ۱۴ شورای عالی فرهنگ مطرح است قرائت میشود .
مجلس شورای ملی - چون ماده ۱۴ قانون شورای عالی
فرهنگ مصوب ۲۰ اسفند ۱۳۰۰ دارای نواقصی بود لذا
طرح زیر برای اصلاح آن تهیه و برای تصویب به قید دو
فوریت تقدیم میشود .

ماده واحده - برای اهتمام در تنظیم امور مدارس قدیمه
و سعی در ترقی و تکمیل علوم دینی شورائی تحت نظر و
مراقبت وزیر فرهنگ بترتیب زیر تشکیل میگردد .

الف - شورای مذکور مرکب از ده نفر اعضاء خواهد
بود . دو نفر از علمای درجه اول و یک نفر از مدرسین درجه
اول معقول و یک نفر از مدرسین درجه اول منقول و نایب التولیه
مدرسه عالی سپهسالار و یک نفر از متولیان مدارس قدیمه و
چهار نفر از دانشمندان معروف کشور .

ب - انتخاب اعضاء شورای بنظر وزیر فرهنگ بامشورت
نایب التولیه مدرسه عالی سپهسالار خواهد بود .

ج - اعضاء شورای يك نفر از مابین خود بارأی مخفی و
با کثرت تام بریاست انتخاب و به پیشنهاد وزیر فرهنگ
بموجب فرمان همایونی منصوب میشود .

د - در صورتیکه یکی از اعضاء مستعفی یا فوت شود یا
بجهتی از صلاحیت عضویت شوری خارج گردد بجای عضو
مذکور یک نفر بترتیب مقرر در بند (ب) انتخاب خواهد شد
ه - شوری اساسنامه و آئین نامه خود و برنامه تحصیلات
و آئین نامه های لازم و شرایط انتخاب مدرسین و ارزش تحصیلات
محصّلین و طرز امتحان و اعطاء گواهی نامه ها و دانشنامه هارا
بموافق وزیر فرهنگ تهیه و تدوین خواهد نمود و وزیر
فرهنگ آنرا بموقع اجرا خواهد گذارد .

و - مرکز شوری مدرسه عالی سپهسالار که تحت توجهات
خاصه پادشاه عصر است خواهد بود و شعب آن ممکن است
در ولایات بترتیبی که شورای مرکزی مقرر دارد دائر شود
ز - شوری مکلف است علاوه بر علوم معقول و منقول و
شعب مقدماتی آنها مواد تحصیلی دیگر که مناسب عصر باشد
در برنامه هر يك از مدارس قدیمه که مقتضی بداند و در

مدرسه عالی سپهسالار بخصوص اضافه نماید .

ح - محصلین مدارس مزبور مادام که مطابق مقررات شوری
اشتغال به تحصیل داشته باشند از خدمت سربازی وظیفه معاف
خواهند بود .

رئیس - فوریت اول مطرح است (مخالفی نیست) رأی
گرفته میشود به فوریت اول موافقین برخیزند (اکثر قیام
نمودند) تصویب شد . موافقین با فوریت دوم برخیزند (اغلب
قیام نمودند) تصویب شد . مذاکره در ماده واحده است .
آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده با این لایحه موافق هستم ولی نظرم
این بود که پس از این که وزارت فرهنگ اساسنامه که
برای این شوری در نظر دارد اجرا کنند تدوین کرد بنده
معتقدم که اساسنامه بهتر این است که از تصویب هیئت وزراء
بگذرد و تصویب و تدوین آنرا منحصرأ به نظر وزارت فرهنگ
قرارندیم چون در این اساسنامه مدارس قدیمه موضوع
تعلیم و تربیت باید در نظر گرفته شود بنظر بنده اگر در هیئت
وزراء بگذرد استحکامش بیشتر است و بنده از آقای کفیل
وزارت فرهنگ تقاضا میکنم موافقت بفرمایند این اساسنامه
پس از تصویب هیئت وزیران اجرا شود چون این موضوع
يك امر حیاتی و اساسی است و در تمام مملکت مدارس قدیمه
هست و مردم میل دارند که تعلیمات عالیه دینی و مذهبی را
فراگیرند و بنظر بنده بهترین است که هیئت دولت این
اساسنامه را تصویب کند و بعد اجرا شود .

وزیر دادگستری - راجع به این لایحه و اوضاع مدارس
علوم دینی که آقای کفیل وزارت فرهنگ تقدیم کرده اند
اساس موضوع این بوده است که ماده ۱۴ قانون شورای معارف
مصوب اسفند ۱۳۰۰ فعلاً عملی نبود برای این که يك
نقائصی داشت و آن نقائص در اینجا رفع شده است
و اساس لایحه این است که شورائی تشکیل میشود
از يك عده که در قانون ذکر شده و البته متناسب
خواهد بود با آن وظیفه ای که برای شوری هست راجع
به ترتیب و تنظیم مدارس قدیمه و تعلیم علوم دینی در قسمتهای

معقول و منقول و اگر مقتضی هم باشد يك رشته های دیگری
هم اضافه میشود و تصدیق میفرمائید که تهیه برنامه و طرز
برورد و اینها که در نظر گرفته شده است در اساسنامه پیش بینی
شود اینها همه مربوط است به يك هیئت فنی یعنی همان
شورائی که انتخاب میشود برای این کار البته طرح در هیئت
دولت خوب است ولی وقت هیئت دولت نمیشود مصروف این
کارها بشود و اینهم در حقیقت مثل شورای دانشگاه و شورای
دانشکده ها است که مخصوص کارهای خودشان است که يك
مقرراتی دارند در آن شوری تصویب میکنند و البته بانظر
وزارت فرهنگ هم خواهد بود .

رئیس - آقای مهندس

مهندس - بنده میخواستم عرض کنم که این لایحه بسیار
خوبست فقط بنده خواستم تذکر بدهم که در این جا هم مثل
شورای عالی معارف مدت عضویت اعضایش معین باشد یعنی
اشخاصی که برای عضویت این شوری انتخاب میشوند برای يك
مدت معینی مثلاً سه سال چهار سال معین شوند و در این لایحه
مدت ندارد خواستم بنده این را پیشنهاد کنم که اگر وزارت
فرهنگ موافقت بفرمایند مدتی برای عضویت این اعضاء
معین شود که در آن مدت با تجدید بشوند یا از نو انتخاب
بشوند .

رئیس - آقای انوار

انوار - بنده حقیقه بقدری از این پیشنهاد آقای وزیر
عدلیه خوشحال و خوشنود هستم که حد ندارد و عمل ایشان
را واقعا تحسین و تقدیر میکنم که يك قدمی برداشتنند که
تجدید کنند ایمان کاملی که در این مردم بود که با این
لایحه انشاء الله میخواهند کاری بکنند که ایمانرا شاداب
بکنند و مردم را دارای عقیده کامل بکنند و واقعا خیلی خوب
پیشنهادی است . در دوره چهارم و قتیکه قانون شورای عالی
فرهنگ مطرح بود این ماده را آقای تدین که مخبر کمیسیون
معارف بودند پیشنهاد کردند راجع بمدارس قدیمه خوب
مدارس جدید معلوم است که چه جریانی دارد و مشغول
است باین وسیله خواستند مدارس قدیمه هم ترتیبی داشته

باشد که این همه اموالی که مردم از روی عقیده و ایمان کامل
وقف میکردند و مدارس ایجاد میکردند ترتیب صرف آن
اموال برای منظور واقف معلوم باشد واقعا مدارس قدیمه ما
سابقاً ترقی داشته است و علمای بزرگی از این مدارس بیرون
آمده است مثل شیخ بوعلی سینا و خواجه نصیرالدین طوسی
و بزرگان دیگری که واقعا اسباب افتخار ایران است . الان
در کتابخانه مراجعه کنید آن آثاری که باعث شهرت ایران
شده است بواسطه همین علما است که از این مدارس بیرون
آمده اند و آقای تدین بینی و بین الله در اینکار پیشقدم بودند
و بعد هم که رفتند بوزارت معارف گرچه مدت کوتاهی بود
ولی يك دوره بود که يك باد سیاهی بسمت مدارس قدیمه
وزید و يك غباری روی این دانائی کشیده شد که هر چه
بود و هر چه کردند بجائی نرسید و بعد هم يك دوره دیگری
پیش آمد و فعلا هم که این اوضاع پیش آمد میخواهند این
مسئله را همدأ اقدام کنند و کاری کنند که مردم با ایمان
بشوند و دارای ایمان باشند چون هر چه بخواهید تعلیم بکنید
عملی نمیشود مگر اینکه ایمان باشد من نمیگویم ایمان
بمجردات ولی دارای يك عقیده قلبی باید باشند و يك اطمینان
قلبی باید در کار باشد من راجع بمدارس جدید نمیخواهم
بگویم که تعلیم در این مدارس این تأثیر را نداشته است
ولی میدانم با معلم بودن سعید نفیسی بهتر از این جور
مردم در این مدارس پیدا نمیشود در دوره های ما اگر
يك عمل خلافی از يك نفر سر میزد شیخ مرتضی میگفت
که دزدی آمده است لباس آخوند پوشیده است .
حالا می خواهم عرض کنم خوبی کار در این است که
دولت ما متوجه است و میدانند که در هر موقعی چه اقدامی
باید بکنند الان مقتضی است که این ملت را وارد در يك
مقام ایمان و يك مقام اعتقاد بکنند و يك ترقیاتی که از روی
روحانیت است در مردم ایجاد بشود و راه آنها منحصر بهمین
پیشنهادی است که کرده اند ولی در اینجا در نظر گرفته اند
که وزارت فرهنگ باید آئین نامه بنویسد و برنامه بنویسد
که در چه وقت فقه بخواند در چه وقت اصول بخواند در

چه وقت منطبق بخواند وزارت فرهنگی که معلمین آن مانند آقای سعید نفیسی باشد بلکه دیگر بنده عرضی ندارم که نظامنامه وزارت فرهنگ یا آئین نامه وزارت فرهنگ باید فایده داشته باشد بنده پیشنهادی کرده ام که مطابق پیشنهاد خودم تحصیلات محصلین مدارس قدیمه تحت نظر مدرسین معقول و منقول باید تنظیم شود آنها میدانند که بچه تربیتی باید تنظیم شود و چه مقامی باید با اجازه تدریس داده شود الا نظامنامه را وزارت فرهنگ بنویسد آن چیزی را که آقای ملک مدنی پیشنهاد کردند بنده با آنها مخالف نیستم مدرسین معقول و منقول نظامنامه را تدوین میکنند و بنظر هیئت وزراء میرسد و امیدوارم که هیئت وزراء هم از اشخاص صالحی که حالا هستند باقی بماند و آنوقت امیدی هست که ما بتوانیم این مدارس خودمان را ترقی بدهیم و از این موقوفات و این ثروتی که الان هست استفاده کنند و جامعه هم استفاده کند (نمایندگان صحیح است)

وزیر کشور - ذکری که در این لایحه از وزارت فرهنگ

شده است بدو جهت است اولاً در قانون اساسی تصریح شده است که کلیه مدارس و مکاتب کشور در تحت نظارت عالییه وزارت فرهنگ است بنابراین هر نوع مدرسه خواه قدیم خواه جدید طبق قانون اساسی تحت نظارت وزارت فرهنگ است باین جهت مدارس قدیمه را از تحت نظر وزارت فرهنگ نمیشود خارج کرد و در همان قانونیکه در ۱۳۰۰ گذشته است راجع به تشکیل شورای عالی فرهنگ و وظایف آن همان ماده ۱۴ است تصریح شده است که باید تحت نظارت و مراقبت وزارت فرهنگ شورائی تشکیل شود بنا بر این از نظر حفظ و رعایت قانون اساسی حتماً باید که وزارت فرهنگ نظر داشته باشد و قسمت دیگر این است که این شورای تشکیل میشود برای انتظام امور مدارس قدیمه و برنامه ها و تعیین مواد تحصیلی و رفع اختلافات است مخصوصاً اگر اختلافی پیش بیاید محتاج بقوه اجرائیه است خودش که نمیتواند مجری بشود و بنا بر این وزارت فرهنگ قوه مجریه این شوری خواهد بود همانطور که قسمت دانشگاه هم هست اما اینکه فرمودید این برنامه را باید علماً بنویسند اگر به قسمت اول این لایحه مراجعه

جائی نیست که بخواهیم گول بزیم باید يك قدمی بردارید و قدم برداشتن هم در بودجه ماحقوقی برای آن معین نکرده است اگر معین کنیم باندازه ای عرض معارف گشاد شده است که اگر از اینجا بریزیم از آنجا در میآید این است که بنده پیشنهاد کردم که موقوفات مدارس قدیمه در تحت نظر هیئت ده نفری بمخارج مدارس قدیمه برسد. حالا شما آمدید هیئتی معین کردید این هیئت آمدند گفتند اینکار را باید عملی کنیم محصل بیاوریم محصل حقوق میخواند مخارج دارد وزارت معارف هر کجا که اوقافی هست این را تحقیق بفرمائید این مسئله را غیر واقع نمیگویم این آقا گرفتاری است وزارت معارف تمام اوقاف را با نظامنامه هائی که درست کرده است خدامیدانند اگر آن نظامنامه ها را نگاه کنید مثل نظامنامه ایست که برای مدرسه خان مروی نوشته شده است طلاب را میآورند باشکم گرسنه که نمیتواند درس بخواند موقوفات را چه میکنند بنده این تبصره را پیشنهاد کردم موقوفات مدارس قدیمه در تحت نظارت همین هیئت با مراقبت وزارت فرهنگ باشد ولی وزارت فرهنگ دیگر در امر موقوفات دخالت نکند و کاملاً تحت نظر آن شورا باشد عواند او بمصارف مدارس برسد

رئیس - آقای مخبر فرهمند

مخبر فرهمند - بنده خواستم يك سئوالی کنم که این اشخاص که انتخاب میشوند مادام العمر خواهند بود یا مدت دو سه سال چون در لایحه قید نشده که آنها را دو سال سه سال عوض بکنند و تجدید شان بکنند بنا بر این در آئین نامه معین خواهد شد؟ این را توضیح بفرمائید تا معلوم شود

وزیر دادگستری - این موضوعی را که آقا فرمودند ممکن

است در اساسنامه شوری بگذاریم

رئیس - پیشنهاد آقای انوار:

پیشنهاد میکنم موقوفات مدارس قدیمه در تحت نظر هیئت ده نفری بمخارج مدارس قدیمه برسد

انوار - بنده توضیح هم دادم از هیئت وزراء هم هیچکس بلند نشد دولت باید موافقت کند بنده منتظرم این که اشکالی ندارد کفیل فرهنگ که نشسته است این چه چیز است من که ترتیب آنرا معین کردم و مخارج آنرا معین کردم شما مقصودتان چیست شما میخواهید بگوئید که من لایحه ای

آوردم در مجلس ولی مخارج آن از کجا تأمین شود خدامیدانند در صورتیکه مدارس قدیمه خودش دارای املاک و موقوفات است حالا شما میخواهید چکار کنید یک دفعه دیگر پیشنهاد را بخوانید.

کفیل وزارت فرهنگ -

این پیشنهادی که آقای انوار فرمودند بجای خود صحیح است ولی این هیئت برای تنظیم امور مدارس است نه برای امور موقوفات این را باید در موقع خودش در قانونی که برای اوقاف تهیه میشود در آنجا در نظر گرفت. (انوار) چرا حرف نمیزنید؟ اگر نظر من تأمین است پس میکورم)

رئیس - آقایان موافقین با این لایحه پیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

۹ - تصویب سه فقره گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی

رئیس - چند فقره گزارش از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود:

مرخصی آقای مؤید ثابتی: آقای مؤید ثابتی درخواست بیست روز مرخصی از تاریخ ۱۵ خرداد ۱۳۲۲ نموده اند مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده

رئیس - آقایان موافقین با مرخصی آقای مؤید ثابتی برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

مرخصی آقای ناهید:

آقای ناهید درخواست يك ماه مرخصی از دهم شهریور ۱۳۲۲ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون عرایض و مرخصی واقع شده اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - آقایان موافقین با مرخصی آقای ناهید برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

مرخصی آقای د کتر تاج بخش:

آقای د کتر تاج بخش درخواست ۱۵ روز مرخصی از ۱۹ مهر ۱۳۲۲ نموده اند کمیسیون عرایض با درخواست ایشان موافقت نمودند اینک گزارش آن تقدیم میشود

رئیس - آقایان موافقین با مرخصی آقای د کتر تاج بخش برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

رئیس - اگر تصویب میفرمائید تنفس داده شود و ساعت سه و نیم بعد از ظهر تشکیل شود

وزیر دادگستری - بنده عرضی داشتم اجازه میفرمائید؟
رئیس - اجازه بفرمائید تنفس داده شود بعد
 (در این موقع نیمساعت بعد از ظهر) جلسه بعنوان
 تنفس تعطیل و یکساعت و سه ربع قبل از ظهر روز ۳۰ آبان
 مجدداً تشکیل گردید)

**۱۰ - تقدیم لایحه استخدام مهندسین از طرف آقای
 وزیر پیشه و هنر بقید دوفوریت و استرداد
 لایحه سابق**

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر (آقای بدر) - عرض
 کنم لایحه قانون استخدام مهندسینی که در اردی بهشت
 امسال تقدیم مجلس شورای ملی شده است و اشکالش این بود
 که راجع باشل قانونی توافق نظری هنوز با وزارت دارائی
 حاصل نگردیده بود بعد برای اینکه بیش از این معطل نشود
 نوشتیم که اشل آنها مثل سایر اشل های مستخدمین دولت
 در قانون بودجه معین خواهد شد تا فعلاً موفق بشویم که
 قانون را بگذرانیم بعد اشل را در قانون متمم بودجه بنحوی
 که دولت و مجلس شورای ملی صلاح بدانند نوشته شود چون
 این لایحه قانونی در کمیسیون بودجه مطرح شده و گزارش
 آن هم از طرف کمیسیون داده شده است بنده نمیدانم اگر
 این لایحه بعنوان لایحه مالی تلقی شود ممکن است همین
 امروز با يك شور در مجلس مطرح و تصویب شود ولی بعضی
 از آقایان عقیده داشتند که نمیشود و مالی نیست و نمیتوان
 آنرا کاملاً لایحه مالی فرض کرد و بهتر این است که دو
 شوری باشد بنده هم قبول کردم ولی چون وقت مجلس کافی
 نیست و بدو شور میرسد این لایحه هم مورد علاقه دولت است
 که بگذرد این است که این را بنده پس بگیرم و با قید دوفوریت
 تقدیم مجلس شورای ملی میکنم که عین همین گزارش
 کمیسیون بودجه که بتصویب کمیسیون رسیده است مطرح
 شود و همین را بنده بعنوان لایحه دوفوری تقدیم میکنم که
 مطرح شود (صحیح است)

**۱۱ - تقدیم يك فقره لایحه از طرف وزیر دارائی
 راجع بجمع آوری مازاد غله**

رئیس - آقای وزیر دارائی .

وزیر دارائی (آقای بیات) - البته خاطر آقایان محترم

مستحضر است که جمع آوری غله و تعهدات یکی از مسائل
 است که طرف توجه عموم آقایان است و پارسال يك ماد
 واحده از مجلس شورای ملی گذشته بود در قسمت همان
 موضوع جمع آوری غله و تعهدات است که چون مدت آن
 ۲۲ مهر منقضی شده است حالا يك ماده بنده پیشنهاد کرده
 که آن ماده سابق یکسال دیگر بقوت خودش باقی بماند
 برای جمع آوری مازاد واستدعا میکنم با قید دوفوریت آن
 تصویب بشود .

بعضی از نمایندگان - قرائت بشود .

مجلس شورای ملی :

چون امر جمع آوری مازاد غله و دیگر مواد خوارباری
 که در این موقع از اهم مسائل است هنوز خاتمه نیافته و
 تعهدات مالکین در تمام کشور انجام نگردیده است و از طرفی
 هم اختیاراتی که بموجب ماده واحده بیست و چهارم خرداد
 ماه ۱۳۲۱ بدولت داده شده با انقضاء مدت مقرر در قانون
 مذکور سلب میشود و داشتن چنین اختیاراتی با توجه
 بموقع فعلی کشور برای دولت ضروری است تمديد قوت ماده
 واحده معروض با قید فوریت مورد استدعا است که از قترنی
 که بین تاریخ انقضاء و تصویب این طرح حاصل میشود زبانی
 بجمع آوری مازاد و الزام مالکین از نظر ایفاء به تعهدات
 متوجه تأمین خواربار کشور نشود :

ماده واحده - قوت ماده واحده مصوب بیست و چهارم
 خرداد ماه یکهزار و سیصد و بیست و يك از تاریخ انقضاء
 (آخر مهرماه ۱۳۲۲) تا مدت یکسال تمديد میشود .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است از تاریخ تصویب
 قابل اجراء است .

جمعی از نمایندگان - ماده واحده قدیم را هم بخوانید .
طوسی - چشم آن را هم میخوانم :

ماده یگانه - مجلس شورای ملی برای خرید و جمع آوری
 مازاد غله و سایر مواد خواربار و تأمین وسائل نقلیه بمنظور
 تهیه ارزاق عمومی از تاریخ تصویب این قانون تا آخر مهر
 ماه ۱۳۲۲ بدولت اجازه میدهد برای مواردیکه در قانون
 احتکار و آئین نامه آن پیش بینی نشده است هر اقدامی را که

لازم بدانند بموقع اجرا بگذارند کیفر های ضروری نیز در
 این باب (در حدود کیفرهای مقرر در قانون احتکار) از
 طرف دولت اعلام و اجرا خواهد گردید .

تبصره - دولت مکلف است برای کالاهائی که از کارخانه
 های داخلی و شرکتهای تهیه میشود قیمت معین و در سال
 حداکثر صدی دوازده سود برای صاحبان سهام آن منظور
 دارد .

رئیس - آقای ملک مدنی .

اوحدی - بنده اول اجازه خواستم . اخطار نظامنامه دارم

ملک مدنی - اختیار اجازهها با رئیس است .

رئیس - آقای اوحدی ایشان پیش از شما اجازه
 خواسته اند منشی ها هم نوشته اند شما عقب تر هستید .
 بنشینید آقا .

ملک مدنی - بنده بدون اجازه که نیامدم اینجا آقای
 رئیس اجازه داده اند .

اوحدی - بنده که با شما طرف نشدم بنده با آقای
 رئیس اظهارم را کردم .

رئیس - عجب! بفرمائید آقا عادت کرده اید که اینچور
 بی اجازه حرف بزنید یعنی چه ؟

ملک مدنی - عرض کنم متأسفانه ما قرارمان این بود

که لایحه ای که دولت تهیه میکند بخودمان هم مشورت بکنند
 و با مشورت مجلس يك لایحه ای را تنظیم بکنند ولی متأسفانه
 مادر کمیسیون بودجه صبح بودیم عصر بودیم و هیچ وجه راجع
 باین ماده که بقید فوریت آورده اند و فوق العاده هم اهمیت
 دارد با بنده که صحبت نکردند با سایر آقایان همکاران بنده
 هم صحبتی نکرده اند . باین جهت بنده در سهم خود تصور
 میکنم که هیچ موردی ندارد که ما بیائیم دو مرتبه این
 اختیارات را تمديد کنیم . روزی که این اختیارات را ما دادیم
 برای این بود که انتظار داشتیم دولت يك قدمهائی بردارد و
 دستگاه وزارت دارائی و مخصوصاً اداره احتکار يك اقداماتی
 بکنند که تا اندازه ای وضع زندگی مردم بهتر بشود ولی
 همانطور که همه اطلاع دارند کوچکترین اقدامی را هم

نکرده اند . نرخ قیمتها هم بالا رفته و عمل نان هم این است
 که هست که حالا بنده نمیخواهم عرض کنم زیرا از بس پشت
 تر بدون گفته شده است اثر مطلب از بین رفته است . بالاخره
 ما روزی که این اختیارات فوق العاده را دادیم برای این
 بود که انتظار داشتیم بفاصله يك ماه تمام این نرخها پائین
 بیاید و جلو گیری از آن بشود و اشخاصی که بزندگی مردم
 تعرض میکنند و خون مردم را میمکنند از آنها جلو گیری
 بشود ولی متأسفانه نشد ما خودمان الا آن يك سال و چندماه
 است که آنها این اختیارات را گرفته اند ولی دیدیم که اقدامی
 نشد حالا هم ضرورت ندارد تمديد کنیم هر کاری که باید تا بحال
 شده باشد شده است و از این به بعد هم میشود این معنی نخواهد
 داشت ! بنده صریحاً عرض میکنم موضوع جمع آوری غله هم
 هیچ مربوط باین ماده واحده نیست این يك طرز عمل
 دیگری است که ربطی باین کار ندارد . جمع آوری غله را
 دولت با همان قوانینی که داشته است انجام داده است و
 میدهد و بعقیده بنده باین ماده واحده احتیاجی ندارد و
 بیشتر از این هم بنده راجع باین موضوع عرض نمیکنم .
 (صحیح است)

رئیس - آقای اوحدی :

اوحدی - بنده هیچ انتظار نداشتم که يك نفر دوست

صمیمی من مرا مورد اعتراض قرار بدهد در حالی که بنده
 نسبت بایشان اظهاری نداشتم . بنده استدعا میکنم از آقایان
 در این موقع آخر مجلس بیش از این راضی نشوند که مورد
 نفرین و ناله جامعه واقع شوند (صحیح است) بس است بس است
 این ناله های مردم برای مجلس و دولت بس است ! وضعی را
 که ملت ایران امروز دارد من تصور نمیکنم بدترین ملل
 و چشم دنیا این قسم وضعیت داشته باشد . . .

بعضی از نمایندگان - اینطور نیست آقا .

دکتر طاهری - اینطور نیست آقا .

رئیس - آقای اوحدی يك قدری هم ملاحظه کنید
 حرفهای نامناسب نزنید یعنی چه ؟ (صحیح است)

اوحدی - . . . ما يك اختیاری دادیم بموجت این

ماده یگانه این ماده یگانها را که ما اختیار دادیم برای تأمین وسایل نقلیه بود. برای این بود که وضعیت حمل و نقل و اعاشه مردم درست بشود. این ماده یگانه اثرش این شد که يك آئين نامه باربری برای این ماده یگانه و این اختیارات نوشته شد (صحیح است) و بر اثر آن ماده یگانه دست و بال تمام مردم بسته شد. يك سه چهار نفر شاید خدا شناس بی وجدان بنام مقاطعه کاری و اداره باربری تشکیلاتی دادند و هر کسی از هر کجا يك جنسی را حمل میکرد اسمش را گذاشتند محمول غیر مجاز و آن را میفر و ختنند و ضبط میکردند و حسابش هم معلوم نشد کجا رفت. من بدبخت در پشت این تریبون از هر وزیری سؤال کردم آقا چه مقدار از مال مردم را شما حراج کردید بعنوان محمول غیر مجاز این اجناس کجا رفت؟ يك نفر جواب مرا نداد. از آقای وزیر دارائی با همه قدرت و با همه تحقیقاتی که در اطراف مالیه دارند سؤال میکنم میتوانید بفرمائید چقدر جریمه گرفته‌اید و این جریمه‌ها کجا است؟ هرگز نمیتوانید بگوئید. سؤال فوری کردم که بیایید جواب بدهید چرا بعد از این که این ماده گذشته است و منقضى شده است چرا آثارش را از بین نمیبرید؟ چرا باز اداره باربری دارید و محمول غیر مجاز توقیف میکنید؟ این مطابق کدام قانونی است؟ کی این را بشما اجازه داده است که بر خلاف قانون اساسی رفتار کنید و اسمتان را بگذارید دولت دولت مشروطه دولت استبداد هم این حرکت را نمیکند که مال مردم را حراج کند بی جهت و ببرند. این قانون رفت آثارش هم رفت حالا دارید تجدیدش میکنید؟ آقایان ملتفت باشند میخواهد تجدید بشود شما میدانید عیوبش را ما همه رقم اختیارات دادیم بس است دیگر بس است بیش از این دیگر اختیارات ندهید کافی است. اگر اختیارات فایده‌ای دارد بهمان فایده که داده این اختیارات اکتفاء کنید و بیش از این باین ماده واحده و این اختیارات برای خاطر خدا رأی ندهید (صحیح است).

وزیر دارائی - این قسمتی را که آقای ملک فرمودند

آن نوشته شود و آن لغو بشود این آئين نامه البته از روی قانون احتکار است که در آنجا يك اختیاراتی داده شده است و تنها در این قانون نیست که برخلاف قانون رفتار شده باشد بعلاوه این قانون تمديدش خواسته شده است و تا چندی پیش هم اجرا شده است. امیدوارم که این آئين نامه بزودی اگر نواقصی دارد و وسایلی است که اسباب زحمت مردم است طوری اقدام بشود که اسباب رفاهیت و آسایش مردم فراهم بشود.

نخست وزیر - بنده خواستم خواهش بکنم که چون لوایح دیگری هم هست که خیلی مهمتر است این لایحه از دستور خارج شود شاید بتوانیم بعد از ظهر دو مرتبه مطرح کنیم فعلاً از دستور خارج کنید. (صحیح است).

امیر تیمور - صحیح است. تشکر میکنم.

وزیر دارائی - لایحه متمم بودجه را خواهش میکنم جزء دستور قرار بدهید چون خبر کمیسیون هم داده شده است.

رئیس - لایحه‌ای آقای وزیر پیشه و هنر داده اند راجع به مهندسين است با قید فوریت.

وزیر پیشه و هنر - فوریتش را اول تصویب بفرمائید.

بعضی از نمایندگان - آقا لایحه متمم بودجه را مطرح کنید.

نراقی - لایحه استخدام مهندسين را بخوانید آنوقت **روحی** - بنده پیشنهاد میکنم لایحه متمم بودجه مطرح شود (هممه نمایندگان - زنگ رئیس).

رئیس - صبر کنید آقا دو عقیده مختلف است که باید رأی بگیریم.

وزیر پیشه و هنر - اول بفوریت آن رأی بگیریم بعداً لایحه متمم بودجه مطرح شود.

رئیس - آقای مخبر فرمند پیشنهاد کرده اند لایحه استخدام مهندسين مقدم باشد.

یهمین اسفندیاری - بنده پیشنهاد میکنم متمم بودجه مطرح شود.

نراقی - بنده و چند نفر از آقایان استدعا کردیم که

لایحه قانون استخدام مهندسين که چند ماه است در مجلس مانده است و امروز هم روز خاتمه کار مجلس است. (طباطبائی دو ماه دیگر هم بماند چه میشود؟) در اول دستور باشد که بتصویب برسد چون قانون متمم بودجه را دولت میگذراند و چون مجلس هم علاقه دارد آنرا خواهد گذراند اجازه بفرمائید ولی قانون متمم بودجه که گذشت آنوقت یکساعت بعد از ظهر همه آقایان خسته اند و میروند و این قانون بماند برای کی؟ (امیر تیمور - همه را میگذرانیم آقا) این چند ماده را ممکن است اجازه بفرمائید بگذرد بعد هم متمم بودجه تا هر وقت شد ما مینشینیم و تصویب میکنیم.

رئیس - اجازه بدهید باین تقاضاهای مختلفه رأی بگیریم بعد معلوم میشود (صحیح است) رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای مخبر فرمند راجع به مقدم بودن این لایحه قانون استخدام مهندسين آقایان موافقین برخیزند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد.

۱۲ - شور و تصویب لایحه متمم بودجه سال ۱۳۲۲
رئیس - لایحه متمم بودجه طبع و توزیع شده است مذاکره در کلیات است. آقای دهستانی.

دهستانی - بنده با قانون متمم بودجه مخالفتی ندارم فقط يك عریضی بنده دارم که مربوط بقانون متمم بودجه است خاطر آقای وزیر دارائی را متوجه میکنم که کارمندان وزارت دارائی را متوجه کنند که برخلاف قانون رفتاری نکنند. در ماده ۱۲ قانون متمم بودجه ۱۳۲۱ يك بخشودگی دولت برای زارعین خالصجات قائل شد همان روز گفته شد که این قانونی که در سال ۱۳۲۱ میگذرد از ۱۳۱۹ تجدید شده است یعنی بخشودگی است که مربوط با آخر سال ۱۳۱۹ بوده است و تجدید شده و معلوم نیست که مربوط بقبل از ۱۳۱۹ باشد آقای وزیر مالیه، دولت، آقای اردلان در اینجا نصریح فرمودند که در دفتر بقایای قبل از ۱۳۱۹ معلوم است معذک ما مورین دارائی آن بقایا را از يك قسمت مردم ضعیف با سختی و فشار وصول میکنند خواستم این را تمنی کنم شما توجه کنید بعد از این ما مورین وزارت دارائی در این قسمت بیشتر دقت بکنند که برخلاف قانون عملی نکنند

این عرض من از لحاظ تذکر بود و انتظار دارم آقای وزیر دارائی در این قسمت توجه خاصی مبذول فرمایند .

وزیر دارائی - اگر آقای دهستانی نظری در این قسمت دارند ممکن است با خود بنده مذاکره بفرمایند تا بنده خودم رسیدگی کنم البته اگر چیزی باشد که برخلاف رفتار شده باشد جبران میکنیم .
رئیس - آقای روحی .

روحی - عرض بنده در کلیات بود بطور کلی . عرض کنم يك نوبت دیگر هم عرض کردم اتفاقاً توجهی نشد شما بعد از شهریور ۱۳۳۰ که این قضایا بوده است ملاحظه بفرمائید چقدر اضافه مالیات بر این ملت گذاشتید نفت و قند چای بنرین سیگار صدی سیصد صدی چهارصد علاوه کردید تمام این مالیاتهای گزاف که باین ملت بدبخت تحمیل شده است دولت نیامد نشان بدهد که ما در مقابل این همه مالیات فلان قطعه راه آهن را ساخته ایم یا فلان کارخانه نوب آهن را نواقصش را رفع کرده ایم که بکار بیندازیم یا راههار تعمیر کردیم يك قسمت کار را جلو چشم ما بگذارید فقط يك مخارج انتفاعی را جمع بشو کتهای نواشابه سازی است که نصف سرمایه اش مال دولت است که يك عواید سرشاری از این راه نامشروع بدولت میدهد والا يك محل که ما بتوانیم مخارج انتفاعی ببریم وجود ندارد در تمام بودجه این کشور که مطالعه میکنم يك ادعاهم نمیتوانند بکنند که در ظرف این دو سال يك پل شکسته ای را تعمیر کرده باشند این پل تجریش خراب مانده است و من مطمئن هستم تا پنجسال دیگر هم خراب خواهد ماند اینها دلیل است که وزراء وظیفه خودشان را خوب اعمال نمیکنند حالا شاید هم دوست نداشته باشند این اظهار بنده را و مخالف میلشان باشد ولی بنده تصریح میکنم آنطوری که باید اعمال وظیفه بکنند نمیکنند من نسبت به آقای وزیر پیشه و هنر کمال ارادت را دارم ولی در عمل کارخانجات سهل انگاری میشود شما چه مقدار علاوه کرده اید ولی الآن کارخانجات شما خرج و دخل شاید نمیکند یا اگر هم بکنند سود خیلی مختصری میکند این را الزام ندارید نگه دارید این را بیایند

اکسیون کنید سهام کنید بدست مردم بدهید که همه سود ببرند منتها يك مقرراتی وضع کنید که بیش از این حق ندارید کلای کارخانه را اگر انتر بفرشید اما لجاج نکنید که دست خودتان باشد و هر روز توی بودجه کشور کسرش را بگذارید یکی دیگر اینکه این املاک و اگذاری در زمان اعلیحضرت پادشاه سابق چه عایدات بزرگی داشت و بقدری مهم بود که شاید يك رقم بزرگ بودجه مملکت را تشکیل میداد (امیر تیمور - معادل بودجه ایران بود) ولی امروز ببینید بدبخثانه بچه صورت افتاده است حقیقه تعجب آوراست که این ترتیب اداره تا کی میخواهد برقرار باشد؟ ما باید از يك طرف که از مردم مالیات میگیریم از يك طرف از خرابکاری هائی که در کارخانجات و برای کشور میشود جلوگیری بکنیم بنده خواستم دولت را بطور کلی متذکر کنم حالا که مجلس شورای ملی پایان عمرش است باز مجلس بزودی تشکیل میشود دقت کنند مراقبت کنند رسیدگی کنند اگر از افراط از تفریط از تضییع حق مردم جلوگیری نکنند باز هم در اینجا مورد استیضاح و مؤاخذه قرار خواهند گرفت باز در همین مورد سؤال قرار خواهند گرفت اگر از وظایف خودشان فرو گذاری کنند مخصوصاً از آقای وزیر دارائی و آقای وزیر پیشه و هنر که اینجا تشریف دارند خواهش میکنم توجه بیشتری بامر کارخانهها بکنند که این کارخانه بیش از این برای کشور سودمند باشد و زیانش را از بودجه نپردازیم .

رئیس - آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - اجازه بفرمائید يك تذکری است و آن این است که قانون متمم بودجه هر ماده اش يك قانونی است يك لایحه نیست که موادش مربوط بهم باشد و شور در کلیات اصلاً ندارد باین جهت باید در هر ماده صحبت کرد .

رئیس - رأی گرفته میشود به ورود در شور مواد .

انوار - آقایان شور کلیات ندارد باید ماده بماده مذاکره بشود .

رئیس - آقای انوار عصبانی نشوید (نبیل - مریض میشود) وقتی حرف حسابی دارید البته گوش میدهند دیگر عصبانیت

ندارد . موافقین با ورود در شور مواد برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده اول قرائت میشود .

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون ماده ۳۳ قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۳ لغو و فارغ التحصیل های آموزشگاه قضائی که در حین تصویب این قانون با پایه قضائی کارمند وزارت دارائی میباشند حقوق دریافتی فعلی آنان بامقرری حداقل پایه های اداری تطبیق و بهر میزانی از پایه مزبور نزدیکتر باشد تبدیل بپایه اداری شده و مدت توقف در پایه قبلی آنها اعم از اداری و قضائی جزو ایام توقف در پایه ای که بموجب این قانون برای آنها تعیین میشود محسوب و از تاریخ استحقاق ترفیع آنها داده خواهد شد .

پایه ای که داده میشود نباید از حد اکثر يك پایه اداری بالاتر تجاوز کند و این دسته از کارمندان در آئیه از هر حیث مشمول مقررات قانون استخدام کشوری خواهند بود .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - بنده خواستم عرض کنم که این ماده ماده خوبی است که تهیه شده و يك تبصره ای هم بنده باین ماده پیشنهاد کرده ام و آن این است که سایر مأمورین قضائی هم که در وزارت دادگستری و سایر وزارتخانه ها هم هستند بتوانند استفاده کنند و منحصر به مأمورین قضائی وزارت دارائی نباشد وقتی که وزارت دارائی تصمیم دارد پایه های قضائی به اداری تبدیل شود باید عمومی باشد و تقاضا می کنم که این پیشنهاد را قبول بفرمایند که رضایت خاطر سایر مأمورین قضائی هم که در جاهای دیگر هستند بعمل آمده باشد . بنده استفاده میکنم از موقع (برای این که وقت دیگری را نگیرم) و عرض میکنم کمیسیون بودجه در این مدت وظایف خودش را انجام داده است تا دیشب لایحه مربوط بقانون استخدام مهندسین بود که دیشت کمیسیون ناساعت هشت کارش را تمام کرد دیگر لایحه ای در کمیسیون بودجه نمائند است برای اطلاع مجلس عرض کردم .

رئیس - آقای سزاوار .

سزاوار - همانطوری که آقای ملک مدنی توضیح فرمودند

بنده علاوه میکنم که مستخدمین قضائی وزارت دادگستری فارغ التحصیل های کلاس قضائی هیجده تا فوقش هستند وقتی که ما از این قانون استفاده میکنیم که رتبه های آنها را تبدیل میکنیم برای وزارت دادگستری هم خوب است این اختیار باشد که بتوانند استفاده کنند و بتوانند رتبه آنها را تبدیل باداری بکنند و این تبصره ای است که پیشنهاد شده همینطور که آقای ملک مدنی توضیح دادند استدعا میکنم آقای وزیر دارائی هم قبول کنند بجائی هم بر نمیخورد و اشکالی هم ندارد .

طوسی - نظیر این پیشنهاد را هم بنده پیشنهاد کرده ام و موافقت میکنم با پیشنهاد آقایان که هر سه یکی باشد : پیشنهاد میکنم بعد از جمله کارمند وزارت دارائی در سطر دوم اضافه شود هر وزارت خانه ها و دوایر دیگر .

وزیر دارائی - عرض میکنم در این ماده اجازه داده شده است بوزارت دارائی که مستخدمین قضائی بتوانند با همان رتبه خودشان در آنجا مشغول خدمت باشند این ماده مخصوص وزارت دارائی است که آنها تبدیل باداری بشوند و دیگر قضائی در وزارت دارائی نباشد این اجازه برای این منظور است باین جهت چون این ماده مربوط باین قسمت است البته نمیشود مشمول سایر وزارتخانه ها بشود (سزاوار - میتوانند گفتیم آقا) آن ماده را لغو میکنیم که این ماده بجای آن باشد .

سزاوار - عیبی ندارد برای همه جا باشد .

رئیس - آقای انوار .

انوار - بنده عقیده دارم آقای سزاوار از این قسمت صرف نظر کنند این را در نظر بگیرند که وزارت عدلیه يك عده را خودش از مالیه برد بهشان رتبه قضائی داد بعد مرحوم داور اینها را بمالیه برد و برای حفظ حقوقشان رتبه شان را محفوظ کرد حالا اغلب آقایان نظر دارند باین تبصره برای اینکه بتوانیم قانون را يك نواخت بکنیم که هر وزارتخانه تابع يك قانون مخصوصی نباشد بهتر است که در این جا مستخدمین قضائی که در وزارت مالیه هستند رتبه قضائی شان

به اداری تبدیل بشود وقتی که این اصلاح شد راجع بعدایه هم ماده ای هست که وقتی از طرف وزارت دادگستری لازم شد پیشنهاد بکند ولی جایش اینجا نیست این اولاً و ثانیاً این باید توضیح داده شود باینکه فارغ التحصیل های آموزشگاه قضائی وقتی که رتبه میگیرند البته رتبه شان قضائی است اگر در مالیه کار میکنند رتبه شان را باید تبدیل کنند.

رئیس - آقای سزارار .

سزارار - بنظر بنده اگر یکقدری آقای انوار توجه می فرمودند همین توضیح ایشان تأمین است منظورشان این بود که تبعیض نشود ما میگوئیم فارغ التحصیل های کلاس قضائی که در وزارت دارائی مشغول کار هستند وزارت دارائی میتواند رتبه آنها را تبدیل باداری بکنند ولی يك قسمت هم در وزارت دادگستری مشغولند در مواقعی که لازم بدانند آنها را هم بتوانند تبدیل کنند.

وزیر دارائی - عرض کنم سایر وزارتخانهها که صحبت شد بنده گفتم ممکن است موافقت کنم که باید سایر وزارتخانه هائی که قضائی نیست اگر يك عده با پایه قضائی در سایر وزارتخانه ها کار کنند ممکن است آن پایه اش را تبدیل به اداری بکنند همینطور در مورد وزارت دارائی خواستیم که اگر لازم شد اینکار را بکنیم ولی برای وزارت دادگستری چون مستخدمین آنجا قضائی هستند لازم نیست و مورد ندارد بعلاوه طرح جدید قانون استخدام تهیه شده و نوشته شده روی آن هم شور شده که برای عموم مستخدمین يك رویه معمول بشود و این اختلافات مرتفع بشود آن قانون هم البته میآید و این قسمتهای دیگر هر چه هست در آنجا اصلاح میشود.

مخبر - برای اینکه نظر آقایان تأمین شود يك تبصره بطور کلی علاوه بفرمائید: در صورتیکه در سایر وزارتخانهها هم بطور کارمندی با پایه قضائی مشغول کار باشند شامل این ماده خواهند شد.

دکتر طاهری - نه خیر آقا، خوب نیست

شود و سایر وزارتخانهها و دوائر دولتی اگر این را قبول بفرمایند و بهمین قناعت بشود بنده خیال میکنم بهتر است و رفع اشکال میشود (صحیح است) و اسباب تشکر است.

وزیر دارائی - بسیار خوب اضافه شود بنده قبول میکنم **مخبر** - بنده موافقت میکنم.

رئیس - موافقین باماده اول بااصلاحی که شده است برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم.

ماده دوم - وزارت دارائی مجاز است در حدود مبلغ ۲۰ هزار ریال کسر اعتبار فوق العاده بدی آب و هوا موضوع ماده ۵ بند الف بودجه سال ۲۱ وزارت بازرگانی و پیشه و هنر را که بواسطه تأسیس ادارات در شهرستانها علاوه بر اعتبار پرداخته شده از محل صرفه جوئی بند الف بودجه سال ۲۱ همان وزارتخانه بهزین منظور نماید.

رئیس - موافقین باماده دوم برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده سوم.

ماده سوم - وزارت دارائی مجاز است مدیونینی که بعلت نداشتن توانائی وام خودشان را در موعد معین نپرداخته و خسارت دیر کرد بآنها تعلق گرفته است در صورتیکه اصل بدهی خودشانرا در سر رسیدیکه معین میشود تأدیه نمودند آنها را از پرداخت خسارت معاف کرد نماید.

رئیس - موافقین باماده سوم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم.

ماده چهارم - ماده دهم قانون متمم بودجه سال ۲۱ دائر به بخشودگی زمان دیر کرد مالیاتهای غیر مستقیم بقوت خود باقی است و ضمناً مؤدیان مالیات درشکه که بعلت استیصال نتوانستند مالیات سنوات ۲۱ و ۲۰ بپردازند بخشوده خواهند بود.

رئیس - آقای مجد ضیائی.

مجد ضیائی - بنده خواستم از آقای وزیر دارائی سؤال کنم آن لایحه که قبلاً آورده بودند راجع به بخشودگی مالیات درشکهها اینجا حالا نوشته شده است برای سال ۲۰ و ۲۱ پس آن لایحه چه شد موقوف شد؟ یا معاف نمیشوند؟

امیر تیمور - بنده تصور میکنم نماینده محترم با این ماده موافقت بفرمایند بهتر است زیرا این ماده بابت بخشودگی سال ۲۰ و ۲۱ است آن لایحه هم انشاءالله بعد خواهد آمد راجع به بخشودگی های مالیات درشکهها این مربوط بآن لایحه نیست و منظور جنابعالی انشاءالله تأمین خواهد شد و خواهش میکنم که موافقت بفرمائید تا بگذرد.

رئیس - موافقین باماده چهارم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجم.

ماده پنجم - وزارت دارائی مجاز است مالیاتهای مختلفی را که از طرف دولت ایران از تاریخ شروع پیمان استخدامی تا تاریخ معافیت از مالیاتهای نامبرده بموجب قانون ۹ تیر ماه ۳۲۲ بحقوق و فوق العاده های مستخدمین امریکائی وزارت دارائی تعلق میگیرد از بودجه ۲۲ پرداخت نماید.

رئیس - موافقین باماده پنجم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ششم.

ماده ششم - وزارت دارائی مجاز است مبلغ ۱۱۵۲/۷۷ دلار و ۸۳۰۰ ریال برای ۸۳ روز خدمت آقای تلسن بیمن که از ۸ فوریه تا ۳۰ آوریل ۱۹۴۳ در اداره کل ژاندارمری مشغول خدمت بوده و پیش از اینکه قانونی برای استخدام او بتصویب برسد بخدمت او خاتمه داده شده است از اعتبار بودجه سال ۱۳۲۲ کل ژاندارمری پرداخت نماید.

رئیس - آقای انوار.

انوار - اینجا تاریخ ایرانی چرا ندارد آقای مخبر تاریخ ایرانیش کو؟ باید تاریخ خودمان نوشته شود.

مخبر - این تاریخ را بتاریخ ایرانی بعد تبدیل میکنیم و می نویسیم.

رئیس - موافقین باماده ششم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هفتم.

ماده هفتم - وزارت دارائی مجاز است حقوق شش ماهه مجموع مرخصی های استحقاقی آقای ولبیام هانری را برتس را طبق قرارداد استخدامی که در تاریخ ۲۳ مرداد ۱۳۲۲

منقضی گردیده و همچنین حقوق پنج ماه و نیم مجموع مرخصی های استحقاقی آقای هاری ها کلین را طبق قرارداد استخدامی نامبرده که در ۲۴ مرداد ۱۳۲۲ پایان یافته و نظر بدخواست دولت بعوض استفاده از مرخصی این مدت نامبردگان در خدمت رسمی باقی مانده اند پرداخت نماید .

رئیس - موافقین با ماده هفتم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده هشتم .

ماده هشتم - دولت مجاز است از محل بودجه اداره کل شهربانی مالیات بردرآمدایران را که بحقوق و فوق العاده های آقای ل . س . تمیرمان مدیر کل شهربانی تعلق میگیرد و در تمام مدت پیمان استخدامی نامبرده پیردازد .

رئیس - آقای طباطبائی .

طباطبائی - این جا بنظر بنده يك اصلاح عبارتی لازم دارد و توجه بفرمائید در سطر اول اصلاح شود چون در ماده هشتم نوشته شده وزارت دارائی مجاز است دولت مجاز است از محل بودجه اداره کل شهربانی مالیات بردرآمد ایران را الی آخر این مالیات بردرآمد ایران لازم نیست در ماده نوشته شود چون اگر این مستخدمین در مملکت خودشان مالیات و عوارضی باید پیردازند مقررات آن جا که بما مربوط نیست این جا کلمه مالیات بردرآمد ایران لازم نیست و بنظر من زائدی است و باید نوشت مالیاتی را که بحقوق و فوق العاده های الی آخر تعلق میگیرد .

مخبر - اجازه بفرمائید اینجا نوشته شده دولت مجاز است از محل بودجه شهربانی مالیات بردرآمد ایران را که بحقوق و فوق العاده های آقای تیمرمان تعلق میگیرد حال اگر بر حسب نظریه جنابعالی کلمه ایران را برداریم آن وقت مال آنجا را هم دولت ایران باید پیردازد و حال آنکه مقصود این نیست (صحیح است) بنابراین اگر کلمه ایران نباشد آن قسمت مالیات امریکاهم بما تعلق میگیرد و نظر جنابعالی را ماده کاملاً تأمین کرده است .

طباطبائی - خیال می کردم زیاد صحبت لازم نیست بکنم ولی حالا اشکال زیاد تر شد اساساً بنده عرض میکنم که

میاسی و اتباع آلمان - لهستان - مجارستان - فرانسه و این پرداخته شده در حساب اعتبار سالهای ۲۰ و ۲۱ دولت منظور نماید .

رئیس - موافقین با این ماده برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده دهم .

ماده دهم - وزارت دارائی مجاز است مبلغ ۲۷۰۰۰ ریال بابت حقوق سه ماهه مرخصی و هزینه برگشت از ایران به پراگ آقای دکتر ژوزف اسکوازیل جراح پیشین بیمارستان فیروزآبادی را از محل صرفه جوئی سال ۲۲ وزارت بهداشت پیردازد .

رئیس - موافقین با ماده دهم برخیزند (جمع کثیری برخاستند) تصویب شد . ماده یازدهم .

ماده یازدهم - وزارت دارائی مجاز است مأخذ حقوق و فوق العاده های اعضای مختلف مستخدمین آمریکائی وزارت دارائی را در حدود مبلغ کلی که در قراردادهای مصوبه مجلس شورای ملی بتصویب رسیده مقرر دارد مبلغ مقرری روزانه آنها در عرض مدت استخدام بمیزان حد متوسط هزینه هائی که برای این منظور متحمل میشوند تعیین خواهد گردید .

رئیس - آقای انوار .

انوار - بنده با اینکه عضو کمیسیون بودجه هستم این لایحه را هم وزیر دارائی آوردند بمجلس و آمد بکمیسیون در آن جا هم درست توضیح ندادند و حالا بنده نفهمیدم مگر اینکه يك توضیح جامعی راجع باین ماده بدهند و متأسفانه ایشان هم حالاً رفتند بیرون چه بکنم خوب ایشان هم نمیدانند (خنده نمایندگان)

رئیس - آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - مقصود این است که این حقوقی که

میگیرند يك قسمتش حقوق است يك قسمتش هم فوق العاده است و از این درآمد هائی که برای این آقایان هست از هر جایی که هست باید يك مالیاتی برایش بدهند ولی به فوق العاده مالیات تعلق نمیگیرد و مالیات فقط بحقوق شان تعلق میگیرد از این جهت باید تکلیف اینها معلوم شود که چه مبلغ از این پولی که از ما میگیرند حقوق است و چه

مبلغ فوق العاده این يك کاری است که برای ما ضرری ندارد برای آنها هم دفع ضرر میکند فرض کنید شما می گیرید سه هزار تومان یا باو میپردازید سه هزار تومان همه این مبلغ که حقوق نیست قسمتی حقوق و مبلغی هم فوق العاده است این را میخواهند مأخذش را معین کنند که چقدرش بابت حقوق و چه میزانش فوق العاده است که از هم تفکیک شود و او فقط مالیات حقوقش را بدهد و فوق العاده روی حقوقش جمع نشود که از آن هم مالیات گرفته شود (صحیح است)

رئیس - آقای منشور

منشور - بنده هم مثل آقای انوار معتقدم که ماده مبهم است و باید توضیحی بدهند و اصلاً گمان نمیکنم این ماده مورد داشته باشد و مربوط بما باشد چون آنها در مملکت خودشان اگر يك چیزی باید بدهند آنکه دیگر به امور مالیاتی ما که ارتباطی ندارد .

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - بنده عرض میکنم در تمام قرارداد هائی که برای استخدام مستخدمین خارجی منعقد شده است در آنجا هم ذکر حقوق و هم ذکر فوق العاده و هم معافیت حقوق آنها از مالیات بردرآمد تصریح شده است دیگر احتیاجی باین ماده نخواهد بود بنابراین بنده پیشنهاد میکنم که این ماده از قانون ممتهم بودجه حذف شود .

مخبر - عرض کنم اینجا همانطور که آقای دکتر فرمودند مأخذ حقوق و فوق العاده های آنها را میخواهند معلوم کنند چون اینها يك فوق العاده دارند يك حقوق و از بابت حقوق ثابتشان در این جا مالیات نمیدهند ولی در آنجا که باید مالیات بدهند و میدهند ولی از فوق العاده نباید مالیات بدهند این است که در این جا خواهش کردند که این موضوع تصریح شود چون اگر نوشته شود که حقوق اوسی هزار ریال است این را از تمامش مالیات میگیرند ولی اگر معلوم شود که از این میزان چقدر بابت حقوق ثابت و چقدر بابت فوق العاده است اشکالی هم ندارد . (صحیح است - رأی رأی)

منقضی گردیده و همچنین حقوق پنج ماه ونیم مجموع مرخصی های استحقاقی آقای هاری ها کلین را طبق قرارداد استخدامی نامبرده که در ۲۴ مرداد ۱۳۲۲ پایان یافته و نظر بدرخواست دولت بعبوض استفاده از مرخصی این مدت نامبردگان در خدمت رسمی باقی مانده اند پرداخت نماید .

رئیس - موافقین با ماده هفتم برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده هشتم .

ماده هشتم - دولت مجاز است از محل بودجه اداره کل شهر بانی مالیات بردرآمد ایران را که بحقوق و فوق العاده های آقای ل . س . تیرمان مدیر کل شهر بانی تعلق میگیرد و در تمام مدت پیمان استخدامی نامبرده پیردازد .

رئیس - آقای طباطبائی .

طباطبائی - این جا بنظر بنده يك اصلاح عبارتی لازم دارد و توجه بفرمائید در سطر اول اصلاح شود چون در ماده هشتم نوشته شده وزارت دارائی مجاز است دولت مجاز است از محل بودجه اداره کل شهر بانی مالیات بردرآمد ایران را الی آخر این مالیات بردرآمد ایران لازم نیست در ماده نوشته شود چون اگر این مستخدمین در مملکت خودشان مالیات و عوارضی باید پیردازند مقررات آن جا که بما مربوط نیست این جا کلمه مالیات بردرآمد ایران لازم نیست و بنظر من زائیدی است و باید نوشت مالیاتی را که بحقوق و فوق العاده های الی آخر تعلق میگیرد .

مخبر - اجازه فرمائید اینجا نوشته شده دولت مجاز است از محل بودجه شهر بانی مالیات بردرآمد ایران را که بحقوق و فوق العاده های آقای تیرمان تعلق میگیرد حال اگر بر حسب نظریه جنابعالی کلمه ایران را برداریم آن وقت مال آنجا را هم دولت ایران باید پیردازد و حال آنکه مقصود این نیست (صحیح است) بنابراین اگر کلمه ایران نباشد آن قسمت مالیات امریکاهم بما تعلق میگیرد و نظر جنابعالی را ماده کاملاً تأمین کرده است .

طباطبائی - خیال می کردم زیاد صحبت لازم نیست بکنم ولی حالا اشکال زیاد تر شد اساساً بنده عرض میکنم که

سیاسی و اتباع آلمان - لهستان - مجارستان - فرانسه و ژاپن پرداخته شده در حساب اعتبار سالهای ۲۰ و ۲۱ دولت منظور نماید .

رئیس - موافقین با این ماده برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده دهم .

ماده دهم - وزارت دارائی مجاز است مبلغ ۲۷۰۰۰ ریال بابت حقوق سه ماهه مرخصی و هزینه برگشت از ایران به پراگ آقای دکتر ژوزف اسکوازیل جراح پیشین بیمارستان فیروزآبادی را از محل صرفه جوئی سال ۲۲ وزارت بهداشتی پیردازد .

رئیس - موافقین با ماده دهم برخیزند (جمع کثیری برخاستند) تصویب شد . ماده یازدهم .

ماده یازدهم - وزارت دارائی مجاز است مأخذ حقوق و فوق العاده های اعضای مختلف مستخدمین آمریکائی وزارت دارائی را در حدود مبلغ کلی که در قراردادهای مصوبه مجلس شورای ملی بتصویب رسیده مقرر دارد مبلغ مقرری روزانه آنها در عرض مدت استخدام بمیزان حد متوسط هزینه هائی که برای این منظور متحمل میشوند تعیین خواهد گردید .

رئیس - آقای انوار .

انوار - بنده با اینکه عضو کمیسیون بودجه هستم این لایحه را هم وزیر دارائی آوردند بمجلس و آمد بکمیسیون در آن جا هم درست توضیح ندادند و حالا بنده نفهمیدم مگر اینکه يك توضیح جامعی راجع باین ماده بدهند و متأسفانه ایشان هم حالاً رفتند بیرون چه بکنم خوب ایشان هم نمیدانند (خنده نمایندگان)

رئیس - آقای دکتر طاهری .

دکتر طاهری - مقصود این است که این حقوقی که میگیرند يك قسمتش حقوق است يك قسمتش هم فوق العاده است و از این درآمد هائی که برای این آقایان هست از هر جایی که هست باید يك مالیاتی برایش بدهند ولی به فوق العاده مالیات تعلق نمیگیرد و مالیات فقط بحقوقشان تعلق میگیرد از این جهت باید تکلیف اینها معلوم شود که چه مبلغ از این پولی که از ما میگیرند حقوق است و چه

مبلغ فوق العاده این يك کاری است که برای ما ضرری ندارد برای آنها هم دفع ضرر میکند فرض کنید شما می گیرید سه هزار تومان یا باو میپردازید سه هزار تومان همه این مبلغ که حقوق نیست قسمتی حقوق و مبلغی هم فوق العاده است این را میخواهند مأخذش را معین کنند که چقدرش بابت حقوق و چه میزانش فوق العاده است که از هم تفکیک شود و او فقط مالیات حقوقش را بدهد و فوق العاده روی حقوقش جمع نشود که از آن هم مالیات گرفته شود (صحیح است)

رئیس - آقای منشور

منشور - بنده هم مثل آقای انوار معتقدم که ماده مبهم است و باید توضیحی بدهند و اصلاً گمان نمیکنم این ماده مورد داشته باشد و مربوط بما باشد چون آنها در مملکت خودشان اگر يك چیزی باید بدهند آنکه دیگر به امور مالیاتی ما که ارتباطی ندارد .

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - بنده عرض میکنم در تمام قرارداد هائی که برای استخدام مستخدمین خارجی منعقد شده است در آنجا هم ذکر حقوق و هم ذکر فوق العاده و هم معافیت حقوق آنها از مالیات بردرآمد تصریح شده است دیگر احتیاجی باین ماده نخواهد بود بنابراین بنده پیشنهاد میکنم که این ماده از قانون ممتهم بودجه حذف شود .

مخبر - عرض کنم اینجا همانطور که آقای دکتر فرمودند مأخذ حقوق و فوق العاده های آنها را میخواهند معلوم کنند چون اینها يك فوق العاده دارند يك حقوق و از بابت حقوق ثابتشان در این جا مالیات نمیدهند ولی در آنجا که باید مالیات بدهند و همینست ولی از فوق العاده نباید مالیات بدهند این است که در این جا خواهش کردند که این موضوع تصریح شود چون اگر نوشته شود که حقوق اوسی هزار ریال است این را از تمامش مالیات میگیرند ولی اگر معلوم شود که از این میزان چقدر بابت حقوق ثابت و چقدر بابت فوق العاده است اشکالی هم ندارد . (صحیح است - رأی رأی)

رئیس - موافقین باماده یازدهم بر خیزند (اکثر بر خیزند)
تصویب شد. ماده دوازدهم:

ماده دوازدهم - وزارت دارائی مجاز است بمیزان کمکی که از بودجه کشور به بنگاههای خیریه و بهداشتی میشود در سال ۲۲ صدی پنجاه افزوده و از صرفه جوئی کل کشور بپردازد.

رئیس - آقای هاشمی.

هاشمی - بنده این جا خواستم از جناب آقای وزیر دارائی و از آقای مخبر سؤال کنم که ماده ۱۲ شامل حال آموزشگاه های ملی هم که وجود دارد در ایران خواهد شد یا نه؟ دیگر اینکه عرض کنم در آن آئین نامه ۵۰ میلیون تومان کمک بکارمندان وقتی که مطرح بود عریضه آقایان پزشکان و دندان سازان داده بودند که موعد کار کمیسیون بودجه منقضی شده بود و نشد که آنجا مطرح شود و امروز بی مناسبت نیست که عین عریضه آنها را تقدیم خدمت آقای وزیر دارائی بکنم و خلاصه اش این است که آقایان پزشکان و دندان سازان که کارشان نصفه روزه است و نصف دیگر را تدریس میکنند حالا سؤال کرده اند که این کمک بچه منوال با آنها خواهد شد نه اینکه توقع کرده باشند از دولت محل با آنها کمک بشود خود جنابعالی هم سابقه دارید که حاملش آقای دکتر بیانی و عده دیگر بودند برای تجدید موضوع تقدیم میکنم یکی هم این بود که عده از کارمندان وزارت فرهنگ تقاضا کرده اند مادام که دبیر کافی برای تدریس ندارند امکان پذیر باشد که بتوانند از آنها برای تدریس و کمک آموزگاری از شان استفاده کنند این را توجه داشته باشید.

مخبر - این ماده ۱۲ مربوط است به کمک به بنگاههای خیریه بهداشتی که از طرف دولت میشود آنچه راجع باین قسمت است از نقطه نظر ترقی قیمت ها و هزینه زندگی صدی ۵۰ علاوه شود بآموزشگاه های ملی کمکی که می شده است آن بجای خودش باقی است این فقط مربوط به بنگاههای خیریه بهداشتی است مثل شیر و خورشید سرخ و جاهای دیگر که دولت به آنها کمک می کند صدی ۵۰ اضافه شود و مربوط

عوائد داشتند که بمصرف میرسانند این محل ها را از چند سال پیش وزارت دارائی تخصیص داد بخودش و بمیزان عایدات همان سال بشیر و خورشید از آن محل يك كمکی میداد و بمیزان سال گذشته آن خیلی ناچیز است و وزارت دارائی از آن مبلغ و کشتار گاه عایدات خیلی هنگفتی میگیرد و مبلغ ناچیزی بشیر و خورشید سرخ میدهد این است که اگر چنانچه وزارت دارائی این اعانه را به صدی صد میرساند خیلی خوب بود اگر چه و کیل نمیتواند پیشنهاد خرج بکند ولی این از محلی است که خود شیر و خورشید سرخ این جا را گذار کرده است و البته نسبت بعایدات پیش هم شاید ده برابر شده است.

رئیس - موافقین باماده ۱۲ بر خیزند؟ (اغلب برخاستند)
تصویب شد. ماده ۱۳.

ماده ۱۳ - بودجه کارگزینی و هزینه اداری بهداشتی و تعمیرات لازمه بیمارستان رضائی که از طرف مرحوم حاج محمد علی رضائی در دامغان ساخته شده بوزارت بهداشتی واگذار گردیده است مبلغ پانصد هزار ریال اعتبار تصویب و اجازه داده میشود که از محل صرفه جوئی بودجه سال ۱۳۲۲ وزارت بهداشتی پرداخته شود.

رئیس - موافقین باماده ۱۳ بر خیزند؟ (اغلب برخاستند)
تصویب شد. ماده چهاردهم.

ماده ۱۴ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ ۵۲۴۰ ریال اصل بقایای مالیات ارضی اهالی رضائیه علاوه جرمه دبر کرد آنرا که برابر مبلغ ۸۳۴۸۵ ریال است بخشوده و بدهی مذکور را از دفاتر مالیاتی آن محل حذف نماید

رئیس - موافقین باماده ۱۴ بر خیزند؟ (اغلب برخاستند)
تصویب شد. ماده پانزدهم.

ماده ۱۵ - وزارت کشاورزی مجاز است که از هر پوست که در کشتار گاه ها از طرف مأمورین دامپزشکی معاينه و پلمب میشود دو ریال دریافت و برای خرید سیم - پلمب - دارو و لوازم دامپزشکی و آزمایشگاه بانظارت وزارت دارائی بمصرف برساند.

رئیس - آقای اوحدی:

اوحدی - بنده خواستم از آقای وزیر دارائی سؤال کنم با گذشتن قانون مالیات بر درآمد با آن کیفیت آیا دولت احتیاج دارد بوضع مالیات جدید که بخواهد از هر پوست گوسفند هم اجازه بدهد آقای وزیر کشاورزی از هر پوستی دوربال بگیرد و خرج دارو و فلان و فلان بکنند؟ (نمایندگان بلی بلی) در هر حال بنده ندانستم مقصود از این دکتر و مقصود از این پلمب چیست چه چیز را پلمب میکنند (نمایندگان - پوست را) اگر مقصود رسیدگی بوضع خوبی و بدی گوسفند است که در هر کشتار گاهی باید بکنند کمتر در آنجا حاضر باشد و معاينه بکنند و پس از معاينه اجازه ذبح بدهد و اگر مقصود برای خرید و فروش و حمل است اولاً ممکن است يك مقدار زیادی از این پوست ها در داخله مملکت مورد احتیاج و مصرف باشد اجباری نیست برای حمل بخارجة نااحتاج باشیم که این اجازه را بطور مطلق برای حمل يك مقداری از این پوست ها بدهیم اگر نظر برای حمل بخارجة است پس مصرف داخلی را باید مستثنی کرد اگر برای عموم است بنده مخالف با این ماده هستم و رأی باین ماده نمی دهم.

وزیر کشاورزی - عرض کنم این ماده که این جا

گذاشته شده است يك چیز تازه نیست این عملی است که الان هم میشود از جهت مبلغ سابقاً بایک مبلغ کمتری ممکن بود این کار بشود که پوست ها را از نظر ضد عفونی و گند زائی کردن و پلمت کردن با آن مبلغ میسر بود امروز میسر نیست باین جهت این مبلغ را زیادتر کردند که بتوانند آنها را از محل خودش انجام بدهند و دیگر آنکه آقای اوحدی فرمودند همانطوریکه خودتان فرمودید پوست هائی که هست قست مهمش جزء صادرات است و اگر این تصدیق های صحیحی از طرف دکترهای دامپزشکی داده نشود اصلاً قبول نمیکند باین جهت باید داروهای لازم را بآن بزنند و بعد هم آنرا مهر بزنند و پلمب کنند تا اینکه آنرا قبول کنند اما نسبت به پوستهای داخلی هم همین طور است اگر چنانچه حیوانی مریض باشد آنرا البته پوستش را اجازه نمی دهند منتشر

بشود باین جهت خود او نسبت بسایر حیوانات واشخاصی که با آن پوست کاری می کنند مؤثر است و این قسمت یک چیز خیلی ضروری و لازم است چیز تازه هم نیست تا بحال هم همین سابقه بوده است عمل هم شده است .

رئیس - آقای اوحدی -

اوحدی - بنده فقط چیزی که موجب این عریض شد آن قسمتی بود که نوشته است این دوربالی که گرفته میشود هم برای قیمت دوا و پلمب و آزمایشگاه و غیره است پس همانطور که نظر باین است که برای حمل صادراتی باشد مصرف داخلی را مستثنی کنید دیگر ؟

وزیر کشاورزی - عرض میکنم که آزمایشگاه دارو تهیه می کند برای این کار باین جهت ما اگر میخواستیم از بودجه خودمان این کار را بکنیم محل نداشتیم و بودجه مان کافی نبود باین جهت گفتیم از محل خودش هر چه عاید میشود خرج خودش بکنیم سابقاً هم معمول بوده است که از محل خودش خرج خودش میکردند .

رئیس - موافقین باماده ۱۵ برخیزند؟ (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده شانزدهم .

ماده ۱۶ - اداره کل آمار و ثبت احوال مجاز است که مبلغ سی و هفت هزار و چهارصد و هشت ریال و سی و پنج دینار مانده وامهای سالهای ۱۵ و ۱۶ خود را که از محل اعتبار مربوطه پرداخته و تا کنون برای واریخت آنها اسناد هزینه مثبتیه از ولایات نرسیده مطابق مدارک موجوده که دلالت بر پرداخت وجه مزبور بدارائی های شهرستانها بنماید در دفاتر مربوطه جمع و خرج نموده و حساب وام مزبور را واریخت نماید .

رئیس - موافقین باماده شانزدهم برخیزند؟ (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده هفدهم

ماده ۱۷ - وزارت فرهنگ میتواند مادام که عده دبیر کافی برای تدریس در کلاسهای کمک آموزگاری موجود نباشد از ساعات فراغت دبیران فعلی در مقابل پرداخت حق الزحمه استفاده نماید مشروط بر اینکه عده ساعات تدریس هر یک از آنها در مقابل حقوقی که دریافت مینماید در هفته ده

کشوری از محل بودجه کشور موضوع قانون پرداخت دو ماه مساعده بکارمندان دولت مصوب اول آذر ماه ۲۱ و قانون طرز استهلاك آن مصوب اول بهمن ماه ۲۱ عمل وزارت دارائی تأیید میشود .

رئیس - آقای انوار .

انوار - موافقم .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - عرض کنم توضیحی خواستم آقای وزیر دارائی بدهند در موقع گذشتن آن قانون ۵۰ میلیون این توضیح را خواستم جوابی هم دادند ولی هنوز هم حل نشده است این قضیه راجع بآن دو ماه حقوق که دولت بتمام مستخدمین خودش داد من جمله باشخاص بازنشسته در آن قانون قید شد آن دو ماه کمک داده شود حالا که این لایحه و قانون آمد باز دارند این قسمت را بدون جهت و برخلاف قانون از آنها مطالبه میکنند بنده خواستم آقای وزیر دارائی توضیح بدهند که اداره حسابداری متوجه شود که نباید از آنها گرفته شود باینجهت این توضیح لازم است و باعث میشود که حسابداری رفع زحمتی از این آقایان بکنند . (صحیح است)

وزیر دارائی - این ماده را که اینطور نوشتیم برای همین بود که آن عملی که شده تعدیل شده باشد و از شان گرفته نشده باشد و این دو ماه هم نسبت ببازنشستگان البته داده شده باشد (دکتر تاج بخش - بورا طر) نسبت بورا طر هم البته بعد بنده مذاکره میکنم .

رئیس - موافقین با ماده ۱۹ برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده بیستم :

ماده ۲۰ - میزان وظیفه استحقاقی ورثه مرحوم رضا شیبانی سرهنگ پیشین ارتش که مأمور خدمت در وزارت راه بوده و در تاریخ ۵ مرداد ماه ۱۲ در راه انجام وظیفه مرده است از تاریخ روز بعد از فوت فقط ماهی نهصد (۹۰۰) ریال است که از محل صندوق بازنشستگی حق استفاده داشته و دارند آنچه زائد بر مبلغ مزبور تا تاریخ ۲۹ فروردین ماه ۲۰ بورا طر داده شده مسترد نخواهد شد ولی وزارت دارائی

۱۲ ریال دو بیست ریال باور بفرمائید میزان حقوق اکثر شان این است معطل کردن باین کار چه فایده دارد فقط نقداً انتظار آنها همان افزایش و کمکی است که از طرف وزارت فرهنگ بآنها میشود در سال گذشته هم صدی بیست و پنج (۲۵٪) افزوده شد باین کمک اما اضافات اخیر بدیهی است کمترین آموزشگاهها را میشکند حالا آقای کفیل وزارت فرهنگ تشریف ندارند که جواب بدهند ولی خوب است هیئت دولت اینها را در مد نظر بگیرند یک موضوع مهمی است شاید در ایران در حدود پانصد مدرسه اینطور باشد و پانصد مدرسه دخترانه و پسرانه باشد که هیچ توجه بآن کمک که باید که بآنها بشود ندارند و دیگر با این حال ادامه زندگی بآنها مقدور نیست .

وزیر دارائی - این موضوع را قبلاً هم عرض کردم مربوط به بودجه وزارت فرهنگ است البته برای سال آتی در موقع تدوین بودجه قسمت بیشتری در این خصوص منظور خواهد شد .

رئیس - آقای نراقی .

نراقی - خواستم توضیح بدهم این ماده نه تحمیلی بر بودجه است نه اشکالی دارد صرفاً یک تسهیلی است برای کار وزارت فرهنگ و اجازه داده شده است که آموزشگاههای دیگری تأسیس بکنند برای کلاس کمک آموزگاری چون آنها معلم بقدر کافی ندارند از سایر معلمین در غیر ساعات کارشان استفاده بکنند و این هم هیچ اشکالی ندارد

رئیس - موافقین با ماده ۱۷ برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده هیجدهم .

ماده ۱۸ - اجازاتی که در چند مورد از طرف وزارت دارائی برای بخرج پذیرفتن حساب مالیاتی وجوه پرداختی شرکتهای بانجمنهای خیریه داده شده نسبت به همان موارد بخصوص تنفیذ میشود .

رئیس - موافقین با ماده ۱۸ برخیزند (اغلب برخاستند)

تصویب شد . ماده نوزدهم .

ماده ۱۹ - نسبت بپرداخت دو ماه مساعده ببازنشستگان

مكلف است تفاوت پرداخت شده را از محل درآمد عمومی کشور بصندوق بازنشستگی تحویل نماید .

رئیس - آقای انوار .

انوار - بنده با این ماده از جهت اینکه وزارت دارائی خواسته است کمک کند موافقم ولی تردید در این است که وزارت دارائی و بازنشستگی که دارای این همه شعب و محاسبات و تشکیل و سازمان است چطور شده است که يك سرهنگی يك موقع مرحوم شده است بعد آمده اند حقوق بازنشستگی او را زیادتیر داده اند از ۱۳۱۲ تا ۱۳۲۰ حقوق او را بیشتر داده اند حالا آمده اند بعد از مدتی نگاه بدوسیہ کردند یا بصندوق تقاعد کرده اند می بینند که مبالغی بدون دلیل اضافه داده شده است حالا آقای وزیر دارائی آمده است در واقع میخواهد آنرا تسجیل کند ، شما آقای وزیر دارائی مأمور هستید تحقیق کنید يك دفعه وارد شوید مردی هستید وزیر بروید تحقیق و تعقیب کنید که چرا در سال ۳۱۲ برخلاف تصمیمات و مقررات قبض صادر میکردند و پولی داده اند و پولی گرفته اند آخر چرا ؟ خیال میکنید بنده متنه بخشناش میگذازم نه منظور بنده اساسی است اگر وزارت دارائی جدیدت کند اگر اولیای وزارت دارائی در این کار جدیدت میکردند بعد از واقعه شهر یور این همه ضرر بر ما وارد نمیآمد این همه حقوق دولت و مال دولت از بین نمیرفت شما اگر دقت کنید و این اشخاصی که برخلاف مقررات خودشان عمل کردند اگر تعقیب شوند مملکت والله رو باصلاح میروید این عفو و اغماض و ملاحظات ما است که مملکت را روز بروز رو بخرابی میبرد ما هنوز نتوانستیم از این هیئت رئیسه این مجلس سؤال بکنیم که آقا این مسئله کتابخانه و دزدیهاییکه در کتابخانه شده است چطور اپورتش را به مجلس نداده اند پس چرا نمیگویند که آقای سعید نفیسی که عنوان استاد دانشگاه رداشته است دانشگاه جای مقدسی است حالا باین موضوع کاری نداریم شما چرا مسامحه میکنید اگر يك بدبختی بود اگر در خیابان يك چیزی برداشته بود جناب آقای دکتر عبده او را با آسمان رسانده بود آخر چرا اینچور میکنید .

رئیس - شما در ماده صحبت میکنید یا در کتابخانه چه مربوط بهم است که آنرا داخل اینکار میکنید هزار رعایت از قانون میکنیم چرا حرف خودتانرا نمیفهمید ؟

موافقین با ماده بیست بر خیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . عرض میکنم که از این لایحه دوازده سیزده ماده باقی است لویح دیگری هم داریم که فوریت دارد (همه مه نمایندگان) اگر تصویب میفرمائید اجازه بفرمائید ببینید بنده چه میخواهم عرض کنم آنوقت اگر چنانچه باید که بقیه لویح هم انجام شود تصور میکنم که ما بعد از ظهر هم لازم است جلسه کنیم چون آقایان باید بروند و دو مرتبه برگردند (نمایندگان خیر خیر - حالا حالا) آقایان هم تا سه بعد از ظهر میروند و زود برگردند اگر تصویب میفرمائید جلسه را فعلا ختم میکنیم و يك تنفسی میدهم برای سه ساعت بعد از ظهر دوباره جلسه میکنیم (صحیح است) .

رئیس - آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - اجازه بدهند آقایان ما این لایحه را میگذرانیم و بعد از ظهر هم ساعت سه میآئیم و پنج شش تا لایحه هست که آنها را هم میگذرانیم چرا اینقدر عجله میکنید **رئیس** - عجله تا سه و نیم بعد از ظهر تنفس داده میشود (صحیح است) .

[در اینموقع (نیم ساعت بعد از ظهر) جلسه بعنوان تنفس تعطیل و پنج ساعت و ربع بعد از ظهر مجدداً تشکیل گردید] **رئیس** - ماده بیست و يك لایحه متمم بودجه قرائت میشود :

ماده ۲۱ - وزارت دارائی مجاز است برای تکمیل دو جناح از ساختمان وزارت دارائی تا میزان پانزده میلیون ریال - قرارداد ساختمان منعقد نماید مشروط بر اینکه پرداخت مبلغ این قرارداد ها را تا سال ۲۳ بتوان بتعویق انداخت .

رئیس - موافقین با ماده ۲۱ بر خیزند . . .

انوار - اجازه میفرمائید ؟

رئیس - بفرمائید .

انوار - این را خواستم عرض کنم در لایحه نوشته شده

است وزارت دارائی بنده در کمیسیون هم عرض کردم که کاملاً موافقم که ساختمانها تمام شود که ادارات وزارت دارائی تمرکز پیدا کنند در يك جا و وزارت دارائی بهتر بتواند احاطه کند در جمع آوری ولی این جا نوشته است مشروط باین که پرداخت مبلغ این قرار دادها را تا سال ۱۳۲۳ بتوان بتعویق انداخت باین معنی مقاطعه کارهایی که با آنها واگذار میکنیم آنها این شرط را قبول کنند اگر این شرط را قبول نکنند چه خواهید کرد ما را می میدهم مشروط بر اینکه آنها اینکار را بکنند اگر نکنند نظرتان چه چیز است ؟

وزیر دارائی - همانطور که عرض کردم در بودجه امسال محل برای اینکار نیست و در مضیقه بودیم اینطور در نظر گرفته شده که وجهش را سال بعد بدهیم و البته حالا تا مقدمات قرارداد فراهم شود دو ماه طول میکشد این قسمت در این جادر نظر گرفته شده که تا اول سال طول میکشد البته این عمارات ساخته شده يك قسمت جزئی باقی مانده است که بایستی تمام بشود تا بتوان استفاده کرد و فعلاً خرج اساس و تعمیراتش شده است بنا بر این ترتیبش را میدهم که البته مقاطعه کار می آید و مشغول میشود تا اول فروردین و از اول فروردین شروع خواهد شد

رئیس - موافقین با ماده بیست و يك بر خیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد .

ماده بیست دو قرائت میشود :

ماده ۲۲ - از نظر تسهیل امر حساب تاریخ افزایش صدی نیم بر نرخ کسور باز نشستگی از اول مهر ماه مقرر می گردد .

رئیس - آقای مخبر فرهمند

مخبر فرهمند - در قانون افزایش کلمه باز نشستگی افتاده است حالا این جا این اضافه جدید است یا صدی نیم دیگر ؟

وزیر دارائی - ماده روشن است نوشته شده است از نظر تسهیل امر حساب تاریخ افزایش صدی نیم بر نرخ کسور باز نشستگی از اول مهر ماه مقرر میگردد این همان است

منتها از اول مهر ماه مقرر میشود برای این که حسابش مرتب تر باشد **رئیس** - موافقین با ماده ۲۲ بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده بیست و سوم قرائت میشود :

ماده ۲۳ - مبلغ سیصد هزار ریال اعتبار بوزارت به اری داده میشود که از محل اعتبار بودجه سال ۱۳۲۲ برای مدت شش ماه آخر سال ۱۳۲۲ به دفعه نقطه ذیل :

۱ - بندر چابک ۲ - بندر بوشهر ۳ - دیلم ۴ - میناب ۵ - چاب بهار ۶ - لنگه ۷ - بندر عباس ۸ - هنگام ۹ - قشم ۱۰ - بندر شاهپور ۱۱ - خاش ۱۲ - ایرانشهر ۱۳ - میرجاوه ۱۴ - سردشت ۱۵ - بيله سوار ۱۶ - مهران ۱۷ - خدا آفرین که مرز یا بد آب و هوا است علاوه از حقوق و مزایای قانونی تا حدود ماهی سه هزار ریال بنام فوق العاده مخصوص بپزشگان مأمور آن نقاط پرداخت نماید

رئیس - آقای روحی

روحی - استدعا میکنم وزیر دارائی توجه بفرمایند که مناطق حاره بد آب و هوا منحصر باین جاها نیست جیرفت هم یکی از مناطق گرمسیر و بد آب و هوا است بنده پیشنهاد کردم که جیرفت هم باین نقاط اضافه شود و استدعا می کنم قبول بفرمائید زیرا که آنجا از تمام نقاطی که در این ماده ذکر شده است بد آب و هوا تر است

وزیر کشاورزی (آقای اعتبار) - نقاطی را که

وزارت بهداری در این جا ذکر کرده برای جاهائی است که طبائتی که میخواهند برای آن جاها حرکت کنند بواسطه نداشتن فوق العاده و مدد معاش نمیتوانند بروند نقاطی که بد آب و هوا هستند منحصر به جیرفت نیست اهواز و خیلی جاهای دیگر هم هست برای آنها يك همچون نظری نیست که مأمورین فوق العاده از نظر وضعیت سرحدی فرستاده شوند جیرفت و جاهای بد آب و هوا امثال آن زیاد است ولی آن جاها مأمور دارد این جاهای سرحدی است که مأمور ندارند

روحی - مسترد میکنم

جمعی از نمایندگان - رأی بگیرد

رئیس - بنده هم به سهم خودم از این تصمیمی که دولت گرفته اند تشکر میکنم و این نقاط را میدانم که خیلی مهم است و راجع به مسئله بهداری کمال اهمیت را دارد و خیلی متشکرم که دولت متوجه این مسئله شده است پیشنهاد دیگری هم هست از آقای دبستانی راجع بهمین قسمت ...

بعضی از نمایندگان - پس گرفتند

دبستانی - مسترد میدارم

رئیس - موافقین با ماده بیست و سوم بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد

ماده بیست و چهارم قرائت میشود:

ماده ۲۴ - وزارت فرهنگ اجازه دارد در سال تحصیلی ۳۲۲-۳۲۳ حقوق آقایان پزشکانی را که فعلاً در آموزشگاه عالی بهداشت مشغول تدریس میباشد بعنوان حق تدریس از اعتبار يك ميليون ريال که در بودجه دانشگاه منظور میباشد طبق مقررات تأديه نماید

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بنده خیلی متأسفم از این که دانشگاه ما آنقدر به تحلیل رفته که دارند حقوقش را بجای دیگر میدهند ما از يك طرف داریم متخصص میآوریم در يك سازمانی که باید برای ما افراد لایق تهیه بکنند و اینطور بهش بی اعتنائی میکنیم محل آنرا بجای دیگر واگذار میکنیم که مثلاً مشهد خرجش را از دانشگاه طهران میدهیم آقا دانشگاه اساس میخواد با ۵ نفر دیپلمه های مدرسه سپهسالار طهران نمیشود دانشگاه درست کرد دانشگاه استاد لازم دارد اهل علم و دانش لازم دارد آنقدر نمیکنیم که اقلاً این دانشگاهها يك مصداق واقعی پیدا کند و مثل دانشگاههای تمام دنیا اینها استادهاى لایقی پیدا کند. امروز ملزم میکنید وزارت فرهنگ را که حقوق دانشگاه را ببرد جای دیگر خرج کنه من با این ماده کاملاً مخالفم و عقیده ندارم که بتوانند پزشکان مشهد را از این محل حقوق بدهند (شهدوست

پزشکان مشهد را از محل آستانه میدهند و کمک میکنند) بسیار خوب از حقوق دانشگاه يك دينار بدهند بنده مخالفم

کفیل وزارت فرهنگ (آقای وحید) - عرض کنم این قسمت اصل فرهنگ طلبی است و متأسفانه آقای روحی توجه نفرمودند اساساً آموزشگاه عالی بهداشت مشهد مربوط بنادشگاه است (روحی - نیست) محصلین و دانش آموزانی که از آن جا فارغ التحصیل می شوند مربوط بدانگاه و وابسته بدانگاه هستند

جمعی از نمایندگان - رأی بگیرد

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - همینطور که آقای کفیل فرهنگ توضیح فرمودند دانشگاهی که در مشهد است دانشگاهی است که يك عده محصلینی در آنجا تحصیل طلب میکنند و بواسطه نرسیدن حقوق بآنها کارشان فلج شده و همینطور که فرمودند از محل دانشگاه تهران که برنمیدارند که کار دانشگاه لنگ شود يك صرفه جوئی دارد از محل آن صرفه جوئیها میتوانند حقوق معلمین آنجا را بپردازند و نظر آقا که ترویج دانشگاه و تعلیم و تربیت است از این راه هم تأمین میشود آقا با چه چیز مخالفت میکنند آقای مخالف هستند که در مشهد محصلینش تحصیل بکنند؟ آقا مخالف هستند که معلمین حقوقشان را نگیرند تمنا می کنم موافقت بفرمائید (نمایندگان - رأی رأی)

رئیس - آقای دکتر تاج بخش

دکتر تاج بخش - بنده میخوام عرض کنم که این سابقه دارد بنده در دو ماه پیش که در خراسان بودم این قسمت را خوب مطالعه کردم و خیلی تأسف خوردم که بواسطه کمی حقوق این معلمین این اشخاص از تحصیل باز مانده اند و من خیلی تعجب میکنم که دوست محترم بنده تبعیض می کند ما میخوایم در این کشور محصل زیاد باشد فرق نمیکند چه در اینجا باشد چه در خراسان خیلی خیلی هم لازم است و بایستی موافقت کرد.

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده راجع بنظامنامه صحبت می کردم نمیدانم چرا هر وقت اسم از فرهنگ برده میشود همه سینه چاک میزنند آقای دکتر (خطاب بدکتر تاج بخش) شما نباید سینه چاک بزنید (همهمه نمایندگان) کسی با طبع مخالف نیست بنده میگویم پول از خارج بدهند نه از دانشگاه از شما بزنند ترهم اینجا پیدا میشود کسی با فرهنگ مخالف نیست کسی با دانش مخالف نیست بنده میگویم پول این را از محل دیگر بدهند نه از محل دانشگاه از محل دانشگاه که باید بمصرف دانش برسد صرف آنجا بکنند.

رئیس - وقتیکه اینجا صحبت میکنند باید طوری صحبت کرد که بفهمند اینکه نه خودتان میفهمید نه دیگران یعنی چه؟ آقایان موافقین با ماده ۲۴ بر خیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده بیست و پنجم قرائت میشود:

ماده ۲۵ - بدولت اجازه داده میشود مبلغی که از یکصد و سه میلیون ریال تجاوز نماید بشهرداری تهران بابت مطالبات عقب افتاده ای که از اعلیحضرت شاه سابق دارد بپردازد.

کلیه این پرداختها باید پس از موافقت نماینده وزارت دارائی صورت گیرد و وزارت دارائی مسئول است مراقبت نماید که کلیه مطالبات از شهرداری و قروض عقب افتاده آن تصفیه گردیده و مادامیکه این امر انجام نشده از محل یکصد و سه میلیون ریال نامبرده هیچگونه پرداختی برای عملیات جاری شهرداری بعمل نیاید و پرداختهائی که تحت این ماده بعمل میآید پرداخت کامل و قطعی مطالبات شهرداری تهران از دولت (بابت هزینه ساختمانهای اختصاصی و غیره) تلقی خواهد شد بدولت اختیار داده میشود که مبلغ نامبرده را از بانک ملی ایران وام بگیرد.

رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - بنده در این باب صورت جلسات سابق شاهد است که مکرراً اظهار علاقه کرده ام یعنی علاقمند بودم باین که شهرداری تهران بتواند و قدرت داشته باشد که دنباله کارهای خودش را مربوط بعمران شهر و خیابان سازی و اسفالت معابر ترک نکند چند روز پیش که بودجه کل کشور در اینجا

مطرح بود در این باب از دولت خواهش کردم که بشهرداری ها عموماً کمک بشود که بتوانند وظایف خودشان را در شهرها مخصوصاً در تهران بتمام معنی ایفاء کنند حالا که این ماده در قانون متمم بودجه هست بنده خواستم از هیئت دولت مخصوصاً شخص اعلیحضرت همایونی که در این باب بذل توجهی کردند اظهار تشکر کنم این مبلغ که ملاحظه میفرمائید (۱۳ میلیون تومان) يك وجه قابل ملاحظه است (یکی از نمایندگان - ۱۰ میلیون و سیصد هزار تومان) با این مبلغ و با اضافه بودجه که برای شهرداری است بنده امیدوارم هستم که وضع شهر یعنی بطوریکه مکرراً تذکر داده ام قسمتهای جنوب شهر از حالت فعلی زودتر بیرون بیاید و انتظار دارم که بلدیته تهران يك توجه کامل بمحلات دور دست و جاهائیکه فاقد چراغ و آسفالت حتی آب هستند بنماید و رفاهیت اینها از مردمی که در قسمت شمال شهر هستند زودتر انجام شود و مخصوصاً از آقای وزیر کشور خواستم تمنا کنم که با اداره برق بوسیله شهرداری امر فرماید که چراغ های برق در اغلب محلات دور دست شهر که غالباً خاموش است روشن شود اول يك در میان خاموش کرده بودند حالا تمام را از دروازه شمیران که بیرون بروید تمام شهر خاموش است بنده منتظرم که در این باب هم توجه عاجلی از طرف دولت بعمل بیاید و بلدیته تهران بتواند دنباله اصلاحاتی که داشت باز هم تعقیب کند و مخصوصاً قسمت آب که مکرراً بنده در اینجا تقاضا کرده ام امیدوار هستم يك پروژه و يك ترتیبی در نظر باشد که انشاءالله از سال آتی نقشه ساختمان آب ولوله کشی صورت عمل بخودش بگیرد.

رئیس - عده از آقایان اجازه خواسته اند تصور میکنم که اگر بطور موافق و مخالف صحبت شود بهتر است آقای اوحدی شما موافقید یا مخالف؟

اوحدی - دو سه نکته بر من مجهول است که لازم است توضیح داده شود این لایحه لایحه ایست بنام لایحه متمم بودجه کشور بنده ملتفت نشدم حساب شهرداری باشاه سابق و املاک اختصاصی این جزو بودجه کشور است که

این ماده هم اینجا وارد شده یا خیر؟ اگر يك حسابی اداره شهرداری با شاه سابق در املاك اختصاصی دارد چه ربطی دارد که ملت باید پول آنرا بدهد حال گفته میشود که املاك اختصاصی را بملت واگذار کرده است (ملتتقم جواب سؤال مقدر را خودم هم میدانم) ممکن است گفته شود که املاك اختصاصی را شاه بدولت و ملت واگذار کرده است ولی متأسفم آنچه را که واگذار کردند قانون از برای آن ها گذشت که باید هر چه مال مردم است بمردم پس داده شود پس دیگر برای ملت چه باقی میماند که ملت باید این وجه را بدهد این یکی یکی دیگر این عبارتی است که اینجا نوشته شده وزارت دارائی مسئول است مراقبت نماید که کلیه مطالبات از شهرداری و قروض عقب افتاده آن تصفیه گردد. مطالبات از شهرداری مطالبات کی است؟ (مطالبات مردم) پس خوب بود اینجا نوشته میشود که بدانیم طلب کیست این باید در این جا اشاره شود که مطالبات مردم. مطالبات بانك مطالبات اداره مطالبات تجارخانه مطالبات شخصی بنگاه هر که هست باید اشاره بشود همینکه گفتند مطالبات درست نیست نکته دیگر اینجا نوشته شده است که با اجازه نماینده وزارت دارائی باید این پرداختها بعمل آید مصدق تشخیص بالاخره کی خواهد بود؟ که این طلب که ادعا میکند هر کس که گفت که من این مقدار از شهرداری طلب دارم. نماینده وزارت دارائی بایستی از یکطرف مراقبت بکند از یکطرف هم اجازه بدهد این تصدیق با کی است؟ تصدیق با خود شهرداری است که بگوید این طلب من است یا با وزارت دارائیست که بگوید این طلب من است این مطلب صحیح است ولی در این ماده هیچ اشاره باین قسمت نیست موضوع هم موضوع مهمی است یکصد و سه میلیون است شوخی ندارد که این حساب را همینطور سرسری گرفت این لازم است توضیح داده شود وزیر دارائی لازم است این توضیح را ببنده بدهد که مجهولات بنده معلوم بشود.

مخبر که هیون بودجه - (آقای صفوی) برای اطلاع خاطر آقای اوحدی عرض میکنم که این قرضی که شهرداری

که برویم از بانکملی قرض کنیم و خانه های خودمان را بگذاریم همینطور بماند و بعد برویم این خانه را بخریم آن ملك را بخریم و از بانك قرض کنیم این چه فایده دارد؟ سال بسال قرض کنیم یکموضوعی که ناچار شدیم اینجا عرض کنم این است که شهرداری ما باید جداً طرف توجه دولت واقع شود بعد از اینکه بهرامی دست برداشت بینی و بین الله که روزگار شهرداری خراب شد این فضل الله خان وقتی که از شهرداری رفت روز بروز شهرداری خرابتر شد وقتی که وزیر شد من واقعاً باو التماس کردم و گفتم حالا که وزیر شده برای شهر تهران ضرر شده آنوقت وجودت نافعتربود تا حالا که وزیر پست و تلگراف شده خودش هم تصدیق کرد حالا خوشبختانه دو مرتبه آمده است و از وقتی که این مرد آمده است دارد شهرداری رو باصلاح میبرد ولی اصلاح پیدا کردن شهرداری موكول بچند چیز است اولاً باید خود آقای رئیس الوزراء يك توجه خاصی بشهرداری داشته باشد مخصوصاً اینرا بنده عرض کنم که شهرداری باعث روسفیدی هر جامعه و هر ملتی است هر ملتی روشنائی چشم او از شهرداری است کوچکتر روشن است از شهرداری است هر ملتی که شهرداری داشت از بین نرفت من فریاد میزدم که این خیابان شمیران درختهای خشك میشود بکنفر نبود آب بدهد حالا از وقتی که ایشان آمده اند شهرداری رو باصلاحات میبرد و اصلاحات هم نمیشود مگر باینکه قوت بدهند و قوت اول او همین است که قرضش را بپردازد حالا من عرض میکنم ما چند بخش داریم بیائید ما را بمالیات وضع کردن و قرض کردن نیندازید اولاً این اراضی سنگلج را که درست کردید و خانه های مردم را خراب کردید اینرا بگذارید برای مردم و باشخاص بفروشید و قرض شهرداری را بدهید معطل چه هستید؟ قرض شهرداری بچه ها بماند مابقی دیگر را برای آبادی و چیزهای دیگر بگذارید میگویند خیر این نمیشود این ارث سابق است و نباید فروخته شود این اعلیحضرت همایونی که بینی و بین الله تاریخ شهادت میدهد که يك پادشاه متجدد جوان روشن فکر ترقی خواهی است

از روی میل میخواهد که شهر آباد شود این قصرها که هیچ طرف توجهش نیست اینها همه طالب دارد و اگذار بدولت کرده است اینها مبالغی خرج دارد و میدانم اینها را چرا دولت فکر نمیکند حالا میخواهید که ده میلیون و سیصد هزار تومان از بانك ملی قرض کنید و فرع آنها هم گردنتان بماند میگویند این آثار گذشتگان است. دولت در مضیقه نباشد اصلاح بدهید ما هم اراضی داریم سنگلج اینجا هم این همه خانه ها است و البته همه اسبابهایش را دزدیدند بردند من خودم در گردش صحبتها که میروم متأثر میشوم شاه واگذار کرده است اینها هم طالب دارد این را بفروشید و قرض شهرداری را هم بدهید و این شهر باید لایق يك چنین پادشاهی باشد که اینجا پایتختش باشد شما بیائید قرض کنید ده میلیون و سیصد هزار تومان خوب نباید این قرض را پس بدهید باز این کردن ما را میگیرد و چهل میلیون طلبکار است از او بدهید بنده بموجب آن تکلیف وجدانی که دارم آن چیزی که در نظر بود با مشورت کردن با بعضی از آقایان پیشنهاد کردم حالا که آقای وزیر دارائی آقای وزیر کشاورزی که رفیق هست آقای وزیر پیشه و هنر هست آقای وزیر عدلیه هست این پیشنهاد را در نظر بگیرند ده میلیون و سیصد هزار تومان قرض کردن ما نگذارید آقایان زمین سنگلج را چرا گذاشتید یا این کار را بکنید او را بفروشید که محتاج بقرض نشوید فوراً نگوئید که بانك ملی داریم از ش قرض کنیم قرض نکنید این خانه و این مستعلائی را که شاه از روی میل و از روی عشق واگذار کرده است شما بفروشید و قرض را بدهید بلدیه را زنده کنید والا هی قرض کردند نمیشود خوب نیست آخرش چیست بنده جداً مخالفم با قرض کردن از بانك ملی در صورتیکه ما محل داریم مردم هستند که میخرند و خیلی هم عشق دارند بخرند این است پیشنهاد بنده (هاشمی - قرض با محل وحشت ندارد) وحشت ندارد وزیر دارائی - اساساً البته نسبت به املاك واگذاری همانطور که قبلاً هم عرض کردم ما منتظر هستیم گفتگوهایی که هست خانمه پیدا کند آنوقت يك نقشه از برای آنها

دارد در این ماده ۲۵ اشاره کرده اند که پرداخته شود اینها بابت طلبی است که شهرداری تهران مخارجی کرده است راجع به ساختمانهای اختصاصی که بکقسمت در اطراف تهران و يك قسمت در شمیران بوده است و تمام آن املاك و تمام آن وبلاها و ساختمانها بوزارت دارائی واگذار شده است و الان وزارت دارائی تمام آنها را ضبط کرده است و بایستی قرض شهرداری تهران را بدهد بنابراین از مالیه مملکت بقرض شاه سابق داده شود چون واگذار شده باید قرضش را هم بدهد و اینکه فرمودند این قرض را بچه اشخاصی باید بدهد شهرداری بکمقداری قرض دارد ببانکملی بابت چراغ برق و چراغ برق تهران يك قروضی دارد بابت سیم و الکریسته ولوازم آن که وارد کرده است قرض کرده و در حدود شاید هفتاد ملیون ریال از این مبلغ را بایستی بانك ملی بدهد اینجا که نوشته شده است تحت نظر وزارت دارائی برای این است که مراقبت کند که قرض بانکملی داده شود شهرداری تهران بپردازد و قسمت دیگر قروضی است که شهرداری دارد باشخاص از بابت ساختمانهای اشخاص و خانهها که خراب شده است و جزء خیابانهای عمومی شده است و يك قسمت دیگر قروضی است که باشخاص متفرقه دارد که از همین محل باید بپردازد و در آخر ماده ذکر شده که مادامی که تمام قروض شهرداری تهران پرداخته نشود حق ندارد که از این محل ۱۰۳ میلیون برای مصارف جاری خودش استفاده کند از همین نقطه نظر است که اول باید حساب بانکملی را بدهد و بعد هم طلب اشخاص متفرقه که طلب آنها منجمل شده است و مسلم شده است و بواسطه نداشتن پول پرداخت نشده بپردازد بعد اگر زیاد آمد بمصارف دیگر میرسد (نمایندگان - رأی - رأی)

رئیس - پیشنهاد آقای انوار قرائت میشود:

پیشنهاد میکنم که در ماده ۲۵ نوشته شود مستغلات و خانه ها بیکه از طرف مقام منبع سلطنت بملت واگذار شده این مبلغ را از آن محل تأمین نمایند.

انوار - ما نباید آقا مثل مالکین و آن اشخاصی بشوئیم

چه از حیث فروش و نگهداری طرح و تقدیم مجلس خواهد شد که بهمان ترتیبی که اظهار میکنند هر چه زاید است بفروش برسد و هر چه که باید بیک ترتیبات دیگر عمل شود با صورت عمل شود حالا برای اینکه فعلاً بدهیهای شهرداری بمردم اصلاح شود فعلاً ما موافقت کردیم که کار شهرداری از کار نیفتد مطالبات مردم و بانك از شهرداری مرتفع شود آنوقت از محلهائی که خودش دارد بفروش میرسانیم و آنها را بهمین محلی که میفرمایند البته میآوریم و حالا از آقای انوار خواهش میکنم و چون خودمان در همین فکر هستیم و حالا اگر بخواهیم پیشنهاد ایشانرا قبول کنیم ممکن است شهرداری دچار اشکال و زحمت شود موافقت بفرمایند که این قسمت تصویب شود و آن قسمتها که اصلاح شد البته آنها را بفروش خواهیم رساند و این قسمتها هم اصلاح خواهد شد

رئیس - آقای انوار

انوار - بنده چون آقای وزیر دارائی يك بیاناتی فرمودند و امیدوارم نظرم تأمین شود و بهبودی حاصل شود عجاله مسکوت میگذازم

رئیس - تبصره پیشنهاد آقای مخبر فرهندقرائت میشود تبصره - پرداخت قروض اداره برق موکول بروشنائی شهر است .

مخبر فرهندقرا - عرض کنم اگر آقای مخبر کمیسیون توضیح داده بودند که قروض شهرداری از چه بابت پرداخته میشود بنده عرضی نداشتم ولی اینجا توضیح دادند که هفتاد میلیون از بابت چراغ برق پرداخت میشود ولی چه چراغ برقی آقا چراغ برق پول میخواهد؟ این شهر که شهر خاموشان است از اینجا که بیرون بروید خیابان . کوچه . برزنجهر جا که بروید چراغ نیست لامپ را میدزدند یعنی چه؟ پس قرضش را هم میدزدند پس مراقبت اداره کجا رفته است شهر باید روشنائی داشته باشد میدزدند که حرف است هر جا که میروید تاریک و مردم همیشه متزلزل هستند که چاقو کفش در تاریکی حمله میکنند برای اینکه برق نیست آخر هر ماه هم که تأخیر کرد برقش را قطع میکنند

مخبر - عرض کنم راجع به پیشنهادی که آقای مخبر فرمودند میخواهم عرض کنم همانطور که خودشان هم توجه فرمودند شهرداری تهران مراقبتی دارد که برای روشنائی شهر جدیت کند و همینطور که ملاحظه فرمودید و آقای انوار هم تذکر دادند تا اندازه بهتر شده است و بواسطه کمی لامپ یکقدری در عسرت بوده اند و بیشتر يك در میان خاموش بوده است مارك شهرداری را از روی لامپ ها خارج کرده و از روی تیرها میزدند چون قیمت لامپ زیاد شده لامپها را سرقت می کنند و از دو ماه پیش شهرداری مراقبت هائی کرده است و وضعیت روشنائی خیلی بهتر شده اما قرضی که بانك ملی دارند از بابت لوازم برق و چیز هائی است که از سابق بانك ملی داده و باید طلب بانك پرداخته شود و در قسمت روشنائی شهر هم نظر آقا تأمین خواهد شد

مخبر فرهندقرا - منظور بنده روشنائی شهر بود چون امیدواری دادند که تأمین میشود و این است که مسترد میدارم رئیس - موافقین باماده ۲۵ برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده ۲۶

ماده ۲۶ - حداقل مقرری ماهیانه هر يك از پایه های اول خدمت طبقات کارمندان کشوری بقرار زیر است اداری - ۶۴۰ ریال .

آموزگاری - ۶۷۰ ریال .

دبیری و هنر آموزی ۱۳۶۰ ریال است .

دانشیاری دانشگاه - ۲۰۰۰ ریال

استادی دانشگاه - ۲۱۵۰ ریال

دانشیاری و استادی و بیمارستانی دانشکده پزشکی -

۲۳۷۰ ریال

پزشک یکمی - ۱۸۴۰ ریال

پزشک دومی - ۱۰۴۰ ریال

پزشک یاری - ۶۴۰ ریال

قضائی - ۱۰۰۰ ریال

رئیس - آقای نراقی .

نراقی - از این پایه هائی که اینجا معین شده است پنج

نش متعلق است بوزارت فرهنگ و دسته های مختلف معامین یکی از افتخارات مجلس سیزدهم گذراندن قانون تعلیمات عمومی بود و این افتخار برای مجلس شورای ملی باقی میماند که قانون تعلیمات اجباری و عمومی را گذراند ولی متأسفانه در بودجه ۱۳۲۲ این عمل مجلس منعکس نشده است و از اینجا معلوم میشود که مبنی قرار داده شد برای حقوق معامین در قانون تعلیمات عمومی اینها رعایت نشده در صورتی که ما انتظار داشتیم تا آنجائی که ممکن است ارفاق و مساعدتی نسبت بدسته های مختلف معامین بشود پنج تا از این پایه ها متعلق بمعامین است آموزگاری - دبیری - دانشیاری - استادی دانشگاه دانشیاری و استادی و بیمارستانی دانشکده پزشکی و در هیچیک از آنها رعایت آن فورمولی که در آن قانون در نظر گرفته شده رعایت نشده در قانون تعلیمات عمومی گذاشته شد که کمک آموزگاری حقوقش برابر با رتبه يك اداری است حقوقش يك برابر و نیم یعنی ۹۶۰ ریال دبیری سه برابر حقوق رتبه يك اداری یعنی ۱۹۲۰ ریال دانشیاری ۴ برابر و نیم يك اداری استادی دانشگاه يك دهم بیش از دانشیاری یعنی ۳۱۶۸ ریال اینجا این اشلی که پیشنهاد شده است آن اشل پارسال و پیرارسال است این مسلم است که اگر میخواهید قانون تعلیمات عمومی را مثلاً اجراء کنید لازم بود که یکی دو میلیون بر بودجه وزارت فرهنگ اضافه کنید و این از نظر این است که نخواسته اید عواطفی نسبت بفرهنگ نشان بدهید در سایر بودجه ها پنججاه میلیون و بیشتر بودجه میگردد اما برای فرهنگ علاقه نشان نمیدهیم اما فرهنگی ها دلشان را خوش کرده بودند بيك چیزی که این را بعقیده بنده وزارت دارائی منحل کرده است و آن این بود که پایه را که قانون تعلیمات عمومی برایشان معین کرده است آن پایه را برایشان بنویسیم و درس قید شود که پس از تصویب بودجه پول را بشما خواهیم پرداخت چون طبق آن قانون اجازه داده شده بود که قراردادیها را با بيك شرائطی وارد خدمت رسمی بکنند و به آنها این رتبه و بن پایه تعلق میگردد و پرداخت حقوق و تفاوت این موکول

باین میشود که در بودجه محلی پیدا شود و وزارت فرهنگ این را موافقت کرده بود این است که بنده استدعا میکنم که این ابلاغ وعده آمیزی که اسباب دلخوشی معامین خواهد شد و مقدمه قانون تعلیمات عمومی اجباری است این را انجام بدهند و یکی دیگر میخواستم از آقای کفیل فرهنگ بپرسم که برای انجام این قانون تعلیمات عمومی اجباری که مهمترین عملی است که مجلس سیزدهم انجام داده چه قدمی برداشته اند و نتیجه دو ماه گفت و شنید بکجا رسیده است وزیر دارائی - اصولاً این قضیه قانون استخدام را یکی

دو مرتبه هم در مجلس عرض کردم یکطوری مستعمل شده که واقعا تمام مستخدمین را ناراضی کرده است برای اینکه رشته تحصیلات در هر پایه که باشد يك ارزشی دارد ما هیچ این ملاحظات را نکردیم و در این چند ماهه اخیر هم آمده اند و يك قانون مخصوصی برای قسمت های خودشان گذرانده اند که در نتیجه قسمتهای دیگر هم که همان معلومات و درجات را دارند ناراضی هستند برای اینکه یکی زیاد تر میبرد و یکی کمتر و بنده از همان موقعی که وزارت دارائی رفتم این را در نظر داشتم و کمیسیون هم تشکیل دادیم برای اینکه يك مطالعه بکنیم که این قانون استخدام کشوری را اصلاح کنیم و برای تمام طبقات و برای تمام صنف هائی که از حیث معلومات در يك مرتبه هستند يك تعادلی برقرار شود از طرف دیگر بودجه امسال ما هم همان بودجه ایست که گذشته و اعتبارمان همان است که داشته ایم و بایستی يك کاری بکنیم که همین بودجه را تا آخر سال برسانیم حالا همانطور که در جلسه قبل هم عرض کردم يك قانون استخدامی تهیه شده بود و حاضر شده بود ولی چون اواخر دوره سیزدهم بود و مجال نبود که این قانون را تقدیم کنیم و البته برای دوره آینده که افتتاح شود این را تقدیم مجلس میکنیم که انشاء الله از روی قانون استخدامی که میگردد پایه استخدامی مستخدمین را تنظیم کنیم اما اقدامات راجع به قانون تعلیمات عمومی را البته وزارت فرهنگ اقدامات لازم را خواهد نمود

کفیل وزارت فرهنگ - راجع باجرای قانون تعلیمات

اجباری امسال در حقیقت جزئی عملی که شده است همان بوده است که وزارت فرهنگ از اعتبار خودش تخصیص باین کار داده بوده است آنهم راجع بکمک آموزگاران و تأسیس کلاسهای آموزگاری بوده است و وزارت دارائی کمک دیگری نکرده است اخیراً وزارت دارائی و رئیس کل دارائی وعده دادند که در سال آتی به يك اعتبار بیشتری برای تأمین این منظور بوزارت فرهنگ بدهند و این بسته است باینکه در سال آینده این اعتبار داده شود و ما هم منظوری نداریم

رئیس - آقای هاشمی

هاشمی - در کمیسیون بودجه در همین چند روزه ما بگوشمان میخورد که بعد از این ما مستخدم در مملکت ایران کمتر از هزار ریال نداریم آن بجای خودش تصدیق دارم راجع بآموزگاران در قانون تعلیمات اجباری يك اشل و پایه وحد اقلی تعیین شد آیا متمم بودجه باید ناسخ يك قانون رسمی باشد

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - برای رفع اشتباه بنده میخواستم توضیحاً عرض کنم که عمل کمیسیون بودجه راجع بآن پانصد میلیون ریالی بود که بنام کمک خرج بکارمندان دولت داده شد در آنجا برای اینکه کمک مؤثری بطبقات پائین بشود در نظر گرفته شد که هر کس که حقوقش کمتر از هزار ریال است به هزار ریال بالا برده شود و این رتبه که در قانون متمم بودجه نوشته شده است پایه مستخدمین دولت است که در قانون بودجه بنام اشل تعیین میشود .

رئیس - آقای فریدونی

فریدونی - عرض بنده راجع بمستخدمین جزء است این قانونی است بجای خودش عرض بنده راجع بمستخدمین جزء و مستخدمین دون پایه است نسبت باین مستخدمین پایه دار در این جا يك نظری پیدا شده و يك اشلی در نظر گرفته شده از آقای وزیر دارائی خواهش میکنم که نسبت بمستخدمین جزء هم توجهی بفرمایند و يك اشلی برایشان معین کنند **رئیس -** موافقین باماده ۲۶ برخیزند (اغلب برخاستند)

تصویب شد . ماده ۲۷

ماده ۲۷ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود برای اجرای قانون کمک بکارمندان از مجموع صرفه جوئی بودجه ۱۳۲۲ کل کشور استفاده نماید

رئیس - موافقین باماده ۲۷ برخیزند (اغلب برخاستند)

تصویب شد . ماده ۲۸

ماده ۲۸ - وزارت دارائی مجاز است قرار داد استخدامی آقای ویلیام هنری را برتس تبعه انگلیس را که بعنوان حسابدار متخصص دولت برای نظارت در آمد فرستاده ها و فروش محصولات نفتی شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران بموجب قانون ۱۷ آذر ۱۳۱۶ استخدام شده است برای مدت سه سال از ۲۳ مرداده ماه ۱۳۲۲ تمدید نماید . حقوق آقای رابرتس از قرار ماهی ۱۷۰ لیره مقرر و از پرداخت مالیات بر درآمد در ایران و حقوق و عوارض گمرکی نسبت بمایحتاج شخصی خود و هزینههای بهداشت معاف خواهد بود .

سایر شرایط استخدامی نامبرده طبق قرار داد سابق هر گاه یکی از طرفین بخواهند قرارداد را فسخ نمایند باید سه ماه پیش مراتب را کتباً بطرف مقابل اطلاع دهد

رئیس - موافقین باماده ۲۸ برخیزند (اغلب برخاستند)

تصویب شد . ماده ۲۹

ماده ۲۹ - بدولت اجازه داده میشود برای خرید خانه جهت سفارت ایران در واشنگتن مبلغ ۲۲۰۰۰۰ دلار از بانک ملی ایران وام تحصیل کرده و در مدت پنجسال بقرارد قسطی ۴۴۰۰۰ دلار باضافه سود يك و نیم در صد مسترد نماید قسط اول در سال ۱۳۲۳ پرداخت گردد

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده ۳۰

ماده ۳۰ - وزارت دارائی مجاز است مقرری سه ماهه وزرائی که از نمایندگان مجلس شورای ملی باین سمت انتخاب شدهاند از محل اعتبار بودجه وزارت مربوطه پرداخت نماید **رئیس - آقای نراقی**

نراقی - بنده تصور نمیکنم این موضوع را در مجلس علنی عرض کنم چون طبق قانون نمایندگان وقتی که شغل دولتی قبول کنند قانوناً نمیتوانند مگر اینکه سه ماه قبل استعفا بکنند دولت روی احتیاج و ضرورت بعضی از نمایندگان را انتخاب کرد و روی این مطلب يك سر و صدائی در مجلس شد و برای اینکه این مطلب هم نه تصویب شده باشد و نه رد شده باشد ساکت ماند بنده تصور میکنم که بجای بموقع است که وزرائی که متمتع هستند خودشان بزرگی کنند و صرف نظر کنند و سابقه بدی نگذارند که يك عملی که ممکن است خلاف قانون باشد انجام شود در مجلس بگذارند در صورتیکه هیچکدام از آقایان فقیر و مضطرب نیستند و بحمدالله از رجال هستند و وسائل زندگی برایشان فراهم است خودشان اگر بگذارند از این قسمت بهتر از این است که يك سابقه بگذارند که مورد ایراد هموست بنده شنیدم که رئیس کل دارائی هم اصولاً موافق نبوده است با این حقوق و بنده نمیخواستم با عبارت شدید مخالفت کنم فقط تقاضا میکنم که خود آقایان اگر صرف نظر بفرمایند از این مبلغ شایسته تر است که برای دوسه هزار تومان متوسل بیک همچو ترتیبی بشوند

وزیر بهداری - بنده میخواستم عرض کنم خدمت آقایان که اگر این آقایان پولی گرفته بودند خلاف قانون بود و این جا هم کاری نشده است که خلاف قانون باشد بلکه از مجلس شورای ملی استجازه میشود که برای مدتی که زحمت کشیده اند يك پاداشی داده شود و این مبلغ هم يك مبلغ قابلی نیست و از نظر احترامی است که این کار را انجام داده اند و امیدواریم که مجلس شورای ملی هم این مساعدت را بفرمایند که بتوانیم بپردازیم

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده عقیده ام این بود بجای این ماده يك ماده بعنوان لغو آن قانون میآوردند و واقعاً بنده این قانون را برخلاف آزادی و برخلاف شئون ملی میدانم که نتوانند از

مجلس شورای ملی وزیر انتخاب کنند برخلاف عمل تمام دنیا که وزراء از مجلس انتخاب میشوند اگر يك قانونی میاوردند و آن قانون را لغو میکنند بهتر بود مینوشتمند که قانون مصوبه فلان از فلان تاریخ مانعی است حالا آقای وزیر دارائی فرمودند از نقطه نظر پاداش و افتخار بگیرند بنده عقیده ام این است که يك پهلوئی طلا بگیرند از این گذشته دولت سی هزار تومان در ماه اعتبار دارد از محل اعتبار دولت هم میشود این حقوقات را پرداخت

صفوی (مخبر کیسیون) - آقای روحی می فرمایند بجای این ماده سی بهتر این بود که آن قانون را لغا کنند الغای آن قانون يك مبحث جداگانه ایست که جایش اینجا نیست این مربوط به متمم بودجه و هزینه های دولت است آقایان وزراء که آمده اند و کار کرده اند و مجلس هم تصویب کرده است و رأی اعتماد هم داده است و باید حقوقشان پرداخته شود

رئیس - بنده تصور میکنم که اگر آقایان وزراء هم نخواهند حقوق بگیرند مجلس نباید راضی شود که اینها بدون حقوق کار کنند این حرف منطقی نیست دولت هم باید حقگذاری کند نسبت بخدمتگذاران خودش

آقای دشتی

دشتی - متأسفانه سه نفر آقایانی که وزیر هستند و این ماده راجع بانهاست هر سه مورد احترام و اعتماد بنده هستند و شخصاً بهر سه نفر ارادت دارم ولی این جا يك مبحث اصولی است یعنی روی پرنسپ اصولاً باید همیشه وزراء از مجلس شورای ملی انتخاب شوند یعنی در تمام حکومت های دموکراسی و در جاهائی که مشروطیت هستند حتماً وزیر باید عضو مجلس باشد در بعضی جاها است که اصلاً کسی غیر از کالای مجلس شورای ملی نمیتواند

وزیر باشد یعنی باید اول و کیل شود بعد وزیر و این برای این است که پایه حکومت های ملی را تقویت کنند . این حکومت مشروطیت است یعنی حکومت با ملت است ملت چون خودش نمیتواند حکومت کند این است که نمایندگان

او باید حکومت بکنند نمایندگان مجلس شورای ملی هم که خودشان نمیتوانند در اجرا وارد شوند این است که هشت نفر ده نفر از و کلاء جزء دولت میشوند که آنها حکومت بکنند پس حکومت اصولاً و قانوناً حقاً بامجلس شورای ملی است اما در مملکت ما یک وضعیت خاصی پیدا شد که این قانون را وضع کردیم حالا من نمیدانم آن علت صحیح است یا صحیح نیست اگر صحیح است باید عمل شود و اگر صحیح نیست که باید لغو شود در دوره ۶ دیده شد که در مجلس آن نحوه استقرارش بهم خورد و اشخاص برای اینکه وارد بشوند و از مجلس بروند یک تلاشهایی می کنند و این تلاشها نظم مجلس را بهم زد از این جهت یک قانونی وضع کردند و با این قانون در حقیقت یک استثنائی خورد بدان اصل کلی که حکومت با مجلس شورای ملی است و زراء باید همه از مجلس بروند بیرون و دسیسه زیاد در مجلس شورای ملی میشد از این جهت قرار گذاشتند که قانونی بگذارند که و کلا نتوانند وزیر بشوند مگر اینکه یک فداکاری مختصری بکنند و آن فداکاری این است که از سه ماه حقوقشان صرف نظر کنند یا اینکه سه ماه قبلاً استعفا بدهند در حالیکه این قانون وضع میشد و کلاً هم بنظرشان اینطور رسید که وزراء و معاونین و رؤسای دوائر دولتی در تمام مملکت از حق انتخاب محروم باشند برای اینکه وزیر یا معاون یا رئیس دوائر دولتی میتوانند اعمال نفوذ بکنند و از قوه خودشان استفاده بکنند برای وکیل کردن اشخاص حالا این قانون از مجلس در آن موقع گذشته - حالا آیا مجلس شورای ملی یا دولت میخواهد با این ترتیب این قانون را لغو کند من عقیده ندارم سابقاً در دوره های ۷ و ۸ و آنوقتها چندین موضوع پیدا شد و عده رفتند در کابینه و کارهای دولتی قبول کردند و همینطور که گفته شد از محل اعتبار دولت یک چیزی بعنوان پاداش بهشان میدادند برای اینکه کلاه قانونی و کلاه شرعی سرش بگذارند و حالا بنظر بنده با این ترتیب در مجلس بگذرد بنظر بنده خوب نیست بهتر این بود که شما همان روز اول قانونی بیاورید و میگفتید چند نفر از وکلا را

گرفت (نمایندگان - احسنت) و حالا هم این يك پیشنهادی است که بمجلس پیشنهاد شده و ربطی هم بآن قانون ندارد یعنی پیشنهاد شده است که يك پاداشی باین اشخاص داده شود این نه آن قانون را بهم میزند و نه مخالف قانون است و نه عمل دولت مخالف هیچکدام از اینها است و میخواهند از مجلس اجازه بگیرند و حالا هم بنده عرض کردم که بنده شخصاً نخواهم گرفت و دیگر بسته است بنظر مجلس.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - عرض میکنم چون يك مطلب اصولی بحث شد و آقای دشتی هم يك مطلبی را اینجا طرح کردند بنظر بنده يك نفر وکیل حق دارد که در اطراف این مطلب بحث کند این مطلبی که فرمودند اساسی و صحیح است و بنده اعتقاد بر این است که پایه و اساس حکومت مشروطه این است که از مجلس شورای ملی بتوان وکیل را وزیر کرد ما تجربه داریم که وکلایی که بسمت وزارت رفته اند شایستگی خودشان را از دیگران اگر بیشتر نشان نداده باشند کمتر از سایرین نبوده اند و این را در عمل ما مشاهده کردیم چه در ادوار گذشته و چه در این دوره که آقایان رفته اند و این يك اصل مسلمی است و در گذشته يك حقی از مجلس و مجلسیان گرفته شده و آن حقوقی که از مجلس و مجلسیان سابقاً گرفته شده حالا که آزادی است باید پس گرفته شود بنده از اشخاصی هستم که وکالت مجلس را ترجیح بهر کاری میدهم ولی با این اصل موافق نیستم که یک نفر وکیل میتواند وزیر بشود چرا اینجا يك مدرسه است که اشخاص و رجال تهیه میکنند برای اینکه بتوانند در هیئت دولت خدمت بکنند و بنده اعتقاد این است که ما این قانون را که مانع ترقی و تعالی اشخاص شده است باید لغو کنیم و عملاً نشان بدهیم که مجلس شورای ملی يك محلی است که همیشه رجال سودمند و مؤثر و مفید برای کشور تهیه کرده در دسترس عامه قرار بدهد بیانات آقای دشتی هم تقریباً مؤید این مطلب بود بنده در قسمت این سه ماه حقوق نمیخواهم عرضی بکنم و تصور میکنم که این سه نفر آقایان

خودشان هم راضی نیستند و موقعیت آقایان بالاتر از این است که از این سه ماه حقوق بخواهند استفاده کنند و بنده یقین دارم اخلاقاً راضی نبوده اند و بنده یقین دارم که مقام آقایان بالاتر از این است که در اطراف این موضوع صحبت شود ولی حالا که صحبت شده بعقیده بنده باید مذاکره شود و این قانون را لغو کنیم و شایسته نیست که يك حصار دور و کلای مجلس کشیده شود و تخصیص داده شود پستهای دولتی بیک اشخاص معین چرا باید این کار بشود؛ اگر اشخاص با معلومات و با تقوی هستند باید بروند در دولت خدمت بکنند و بنظر بنده این عمل يك امر ناصحیحی نیست و يك حقی است که از مجلس گرفته شده و بنده بنام حمایت از حقوق مجلس و مجلسیان این عرض را کردم و راجع به لغو آن قانون هم آقای روحی پیشنهادی فرموده اند و بعقیده بنده باید همه آقایان رأی بدهند (صحیح است)

نخست وزیر - عرض کنم همانطور که آقای دشتی فرمودند در ممالک دموکراسی و مشروطه البته وزراء از پارلمان بیرون می آیند یعنی اول حزب هست از حزب وکیل بیرون می آید و وزیر و وکیل و وقتی هم که وزیر از کار افتاد دوباره برمیگردد بمجلس ما که فعلاً پایه اولش را نداریم یعنی حزب که وکیل به مجلس بدهد به معنی سایر ممالک نداریم و این قانونی که تصویب شده است بنده که سابقه ندارم برای چه وضع شده است ولی این قانون بنظر بنده اصولاً قابل مطالعه است یعنی يك قانونی است که میشود در اطرافش دلایل طرفین را مطالعه کرد و در نظر گرفت که باوضع فعلی مملکت خوب است این قانون باشد یا نباشد پس تقاضا میکنم این قانون را آقایان بگذارند بنظر دولت که در این باب مطالعات خودش را بکنند اما راجع بحقوق سه نفر آقایان وزراء خود آقایان در خارج هم به بنده اظهار کردند که ما از این حقوق استفاده نخواهیم کرد و در مجلس هم که اظهار فرمودند حالا بسته است بنظر آقایان

بعضی از نمایندگان - پس بگیرند.

وزیر کشاورزی - پس میگیریم این ماده ۳۰ را

رئیس - ماده ۳۱ که حالا ماده ۳۰ میشود قرائت میشود:

ماده ۳۰ - وزارت کشاورزی مجاز است برای کمک بهزینه پانسیون دانشگاه کشاورزی از شاگردان با بضاعت مبلغی بابت شهریه دریافت و وجوه حاصله را بدون رعایت مقررات بمصرف پانسیون برساند برای درآمد حاصله از شهریه مزبور حساب مخصوص نگاهداری و در آخر هر ماه مبلغ آن از جمع کل هزینه پانسیون کسر و بقیه هزینه از محل بودجه پرداخته میشود.

رئیس - آقای مخبر فرهمند.

مخبر فرهمند - دانشکده کشاورزی یکی از بهترین مؤسساتی است که مفید بحال مملکت است و بایستی بعقیده بنده يك توجه و مراقبت بیشتری نسبت باین دانشکده بشود و بعقیده بنده اصل پایه وزارت کشاورزی روی دانشکده کشاورزی بنا شده اگر از این دانشکده محصلین خوب بیرون بدهد وزارت کشاورزی میتواند اعضاء خوب داشته باشد والا این وزارتخانه عملیاتش معنی ندارد. بنابراین حالا که میخواهند از محصلین با بضاعت حقوق بگیرند، از اشخاصی که فعلاً هستند میخواهند حقوق بگیرند یا از دانشجویانی که بعد می آیند و داوطلب هستند بطوریکه بنده اطلاع دارم يك عده زیادی از این محصلین مال ولایات هستند که اشخاص بی بضاعتی هستند از اولاد های کشاورزان و آمده اند که يك تحصیلی بکنند و بروند استفاده کنند اگر از آنها هم بخواهند حقوق بگیرند بنظر بنده جا ندارد اگر بخواهند از اشخاصی که بعد می آیند و داوطلب هستند و با بضاعت هم میباشد حقوقی بگیرند این يك مطلب دیگری است و الا این عمل که از دانشجویان فعلی بخواهند حقوق بگیرند وسیله میشود که اشخاصی که الان مشغول هستند بقیه شان را بگیرند که تو با بضاعت هستی و بیا پول بده این بود که بنده خواستم سؤال کنم این حقوقی را که میخواهند بگیرند از کسانی است که فعلاً هستند یا آنهایی که بعد می آیند؟

وزیر کشاورزی - همانطور که فرمودند دانشکده کشاورزی از دانشکده هائی است که خیلی مفید است و غالباً هم مورد توجه آقایان محترم نمایندگان است ولی برای نگاهداری این

پیشنهاد را قبول بفرمایند که تبعیض نباشد.

وزیر کشاورزی - يك پیشنهادی هم در این باب گویا آقای نراقی داده اند که مبلغ معین شود و بنده تصور میکنم اگر مبلغ معلوم شود بضرر دانشجویان است زیرا اگر بخواهیم مبلغی معین کنیم که مطابق مخارج آنها باشد مبلغ زیادی است فقط در نظر است يك مبلغی طبق نظر خود دانشجویان و موافقت آنها گرفته شود که کمک خرج پانسیون بشود و شام و نهار برای آنها تهیه کنند باین جهت بنده معتمد اگر مبلغ معلوم نشود بهتر است و ممکن است يك کسی بیشتر علاقه به پسرش داشته باشد و بضاعت هم داشته باشد بیشتر بدهد و همینطور هم تقریباً عمل شده حالا اگر ما بخواهیم يك مبلغ قطعی برای این قسمت معین کنیم تصور میکنم که بضرر يك عده تمام میشود. يك قسمت دیگری را هم که آقای دهستانی در ضمن این پیشنهادشان در نظر داشتند لازم است جواب عرض کنم که تمام دانشجویان دانشکده کشاورزی علاقمند هستند که در وزارت کشاورزی خدمت کنند ولی بنده خودم کاملاً موافق با این نظر نبودم و بهمین جهت هم اساسنامه دبیرستان و دانشکده کشاورزی را عوض کردیم یعنی دبیرستان و دانشکده را از هم سوا کردیم یعنی مطابق اساسنامه که از شورای عالی فرهنگ گذراندیم اینطور در نظر گرفته شد که شاگرد دبیرستان وقتی که کارش تمام شد او دیگر به دانشکده نخواهد رفت و میتواند بیاید بیرون و آزاد است که برای خودش یا اشخاص کار کند و ما دیگر تعهدی از او نمیگیریم ولی آن کسانی که میخواهند بروند دانشکده و تحصیلات عالی کشاورزی بکنند از آنها برای ورود دیپلم علمی از دبیرستانهای آزاد می پذیریم و برای خدمت وزارت کشاورزی تعهد میگیریم آنها را قبول می کنیم و بدیهی است در صورتی که او الآن يك پولی بپردازد آن تعهد را دیگر ما بر میداریم این تردید ندارد ولی البته برای يك کسی که تحصیلات عالی کشاورزی کرده باشد خودش بیشتر میخواهد بیاید در خدمت دولت و با وسائلی که دولت دارد هنر نمائی کند و استفاده بدهد و راه دیگری برای خدمت ندارد باین جهت بنده تقاضا میکنم آقای دهستانی پیشنهاد خودشان را مسترد بفرمایند چون موردی ندارد و

کاملاً نظر ایشان تأمین است.

دهستانی - پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای نراقی:

پیشنهاد میکنم باخر این ماده علاوه شود. هزینه که از هر يك از دانشجویان دریافت میشود از ماهی ششصد ریال بیشتر نخواهد بود.

رئیس - آقای نراقی.

نراقی - عرض کنم این اقدامی که وزارت کشاورزی کرده است که قبول کرده اند شاگردان با بضاعت با هزینه خودشان تحصیل کنند يك اقدام شایسته است برای این که موجب میشود يك عده بیشتری بتوانند تحصیل کنند اما این که فرمودند مبلغ را باختیار وزارت کشاورزی بگذارید تصور میکنم این کار در عمل تولید اشکال خواهد کرد زیرا ممکن است يك عده را مثلاً بگویند هشتاد تومان او بگوید چهل تومان میدهم و چانه بزنند تا مبلغ قطعی معلوم شود این خوب نیست از این جهت بنده تمنا میکنم موافقت بفرمایند که حداکثر شصت تومان باشد آنوقت هر کدام خواستند کمتر بدهند باختیار وزارت کشاورزی باشد والا مسلم است که خرج يك محصل شبانه روزی ماهی شصت تومان بیشتر است و این مساعدتی است که با طبقه دانشجویان میکنند ولی بنده تقاضا دارم که این حد اکثر را بگذارید باشد.

در اینموقع آقای رئیس از مجلس خارج شده و آقای دکتر طاهری (نایب رئیس) بجای ایشان جلوس نمودند.

وزیر کشاورزی - بنده همانطور که عرض کردم معتمد نیستم باتعین مبلغ و تقاضا میکنم آقای نراقی هم پیشنهادشان را مسترد بفرمایند.

نراقی - پس میگیرم.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به ماده سی ام موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد.

وزیر کشاورزی - ماده سی و یکم را بنده پس میگیرم.

نایب رئیس - ماده الحاقیه پیشنهادی آقایان امیر تیمور

و ملک مدنی.

ماده الحاقیه زیر را که عین لایحه پیشنهادی دولت است

مزایده بفروشد اشخاص دیگری از مالکین آن حدود هستند و پولدار هستند ممکن است بر این خرده مالکین تقدم پیدا کنند و از دست این زارعین و ساکنین محل این آب بیرون برود و ایجاد يك زحمت‌هایی برای آنها بکند آقای طباطبائی هم الآن نظرشان این بود که در عمل يك طوری اجرا شود که به خود خرده مالکین این آب فروخته شود و با این ترتیب ایشان مخالفتی نداشتند و بنده خیال می‌کنم که همان فلسفه که برای عدم رعایت اصل مزایده و تقاضای تصویب این لایحه در مقدمه لایحه ذکر شده است کافی باشد که باین ماده واحده رأی داده شود حالا بسته است بنظر مجلس شورای ملی و بنده اعتقاد دارم که این لایحه مفید است و نباید ترتیبی داد که همه املاک را يك دسته پول دار بخرند بلکه بنده اعتقاد این است که اگر دولت املاک خالصه را به تقسیمات کوچک کوچک بکند و بر عایا بدهد به مصلحت نزدیکتر است و حالا هم این يك امری است که برای کمک بر عایا است و تصور می‌کنم اگر آقایان موافقت بفرمایند بهتر است و يك قدمی است که به منفعت خرده مالکین برداشته میشود.

وزیر دارائی - چندی قبل راجع باین موضوع يك لایحه از طرف دولت داده شد و مقصود هم این بود که فقط مزایده در فروش این حقابه از بین برود و نظر هم این بود که يك خرده مالکین هستند در آنجا که احتیاج زیادی باین آب دارند و در لایحه تقاضا شده بود که این آب قیمت شود و همانطور که قیمت شده بهمان اشخاصی که ملك دارند بدهند در یکماه قبل وقتی این لایحه مطرح شد بعضی از آقایان نمایندگان اظهار کردند که خوبست این لایحه عجزاً بماند تا در اطرافش يك مطالعه بیشتری بشود و بموجب آن نظر از دستور خارج شد و نظر دولت هم همان لایحه ایست که تقدیم کرده بود و اشکالی هم برای این امر نیست و نظر اصلی آن است که به خرده مالکین داده شود و اگر مجلس هم موافقت کند که بدون رعایت مزایده قیمت شود و باین رعایا فروخته شود اشکالی ندارد و ضرری هم بدولت وارد نمیشود.

نایب رئیس - آقای انوار.

طباطبائی - من خیلی موافق نمیتوانم باشم و علتش هم این است که این ترتیبی که اینجا در نظر گرفته که بدون مزایده فروخته شود بنظر بنده درست نیست بعلاوه بطور کلی اگر منظور این باشد که این اسهام به خرده مالکین داده شود من کاملاً موافقم ولی چون اطلاع کامل ندارم و نماینده تربت هم این جا نیستند که توضیح بدهند این هم يك خلاف قانونی ذکر شده که بدون رعایت مزایده بفروشد (امیر تیمور - اگر این نظر نبود که لایحه و اجازه مجلس شورای ملی را لازم نداشت) اینکه در قوانین قید شده است که فروش اموال دولتی با مزایده باشد بیخود نیست روی يك مصلحتی بوده است و نمیشود که بيك قانونی بر خلاف اصول کلی با این عجله آخر روز دوره سیزدهم بدون اینکه کاملاً رسیدگی شود رأی داده شود و بنده نمیتوانم باین ماده رأی بدهم مگر اینکه قطع پیدا کنم که واقعا میخواهند بدهند بر عایا و خرده مالکین البته آنوقت موافق میشوم.

نایب رئیس - آقای طوسی.

طوسی - بنده از این موضوع که اطلاع کامل ندارم و خلاف اصل هم که درش هست از اینجهت مخالفم و بنظر بنده نمیشود با این پیشنهاد موافقت کرد.

نایب رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - این لایحه در کمیسیون بود چه هم مطرح شد این اشکالی را که آقای طباطبائی الآن فرمودند در کمیسیون هم از طرف بعضی از افراد اعضاء کمیسیون شد که چرا باید مزایده نباشد اشکالی که در این لایحه ممکن است باشد همین است که اصل مزایده برداشته شده و الا سایر قسمتهای دیگرش مطابق همان قوانینی است که ما از مجلس سابقاً گذرانده ایم و توضیحی که آقای وزیر دارائی دادند و اینطور یادم هست که آقای بدرهم آنروز در کمیسیون تشریف داشتند و از نقطه نظر سابقه که در وزارت داشتند آن نظر را تأیید کردند و آن این بود که يك خرده مالکین هستند در دوغ آباد که در نظر دارد دولت برای رفاهیت حال آنها این سهام حقابه دولت بآنها فروخته شود و اگر بخواهند بترتیب

مذکور را خریداری نمایند و چنانچه برای فروش آن طبق مقررات قانون فروش خالصه ها مصوب ۱۷ دیماه ۱۳۱۲ و آئین نامه مربوط بان از طریق مزایده و انتشار آگهی اقدام شود ممکن است مالکین عمده متمکن مجاور و یا اشخاص دیگر پیشنهاد خرید داده و خرده مالکین دوغ آباد از این حق محروم بمانند عمیها من باب ارفاق با خرده مالکین قریه مزبور و در نظر گرفتن حقی که مالکین هشت صحر، برای خود قائل میباشند و در نتیجه دولت هم بحقوق خود رسیده باشد ماده واحده زیر را پیشنهاد و تقاضای تصویب آن را دارد .

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است کلیه هشت سهم حقایه خالصه دولت از مدار بیست و یک سهم آب رودخانه حصار و معجن (ازغند) واقع در تربت حیدری را پس از ارزیابی و تعیین بهای واقعی از روی همان مأخذ بدون رعایت مزایده و انتشار آگهی $\frac{2}{7}$ از حقایه مزبور را به مالکین هشت صحر و $\frac{1}{7}$ آنرا به مالکین دوغ آباد فروخته و ربع بهای سهمی مالکین هشت صحر را نقداً و بقیه را باقسط متساوی در ظرف دو سال بهای سهمی خرده مالکین دوغ آباد را ارفاقاً باقسط متساوی در ظرف مدت پنجسال وصول و به حساب فروش خالصه ها منظور نمایند .

پس بطوری که ملاحظه فرمودید این پیشنهاد عین لایحه دولت است و چون وقت مجلس میگذرد که این لایحه علیحده مطرح شود این را بنده بصورت منده الحاقیه پیشنهاد کردم و این یک قدمی است که بطرف رعایت حال این اشخاص برداشته میشود و یک ارفاقی است که مجلس شورای ملی با خرده مالکین تربت حیدریه میکند و یا تصویب این ماده شاید یک عده زیادی از خرده مالکین راحت میشوند حالا بسته است بنظر آقایان .

نایب رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم بنده هم پیشنهاد را امضاء کرده ام

نایب رئیس - آقای طباطبائی

امیر تیمور - امیدوارم ایشان هم موافق باشند .

بعنوان ماده ۳۱ قانون متمم بودجه پیشنهاد میکنم .
ماده ۳۱ - وزارت دارائی مجاز است کلیه هشت سهم حقایه خالصه دولت از مدار بیست و یک سهم آب رودخانه حصار و معجن (ازغند) واقع در تربت حیدری را پس از ارزیابی و تعیین بهای واقعی از روی همان مأخذ بدون رعایت مزایده و انتشار آگهی ۲ هفتم از حقایه مزبور را به مالکین هشت صحر و ۵ هفتم آن را به مالکین دوغ آباد فروخته و ربع بهای سهمی مالکین هشت صحر را نقداً و بقیه را باقسط متساوی در ظرف دو سال و بهای سهمی خرده مالکین دوغ آباد را ارفاقاً باقسط متساوی در ظرف مدت پنجسال وصول و بحساب فروش خالصه ها منظور نمایند .

نایب رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور - عرض کنم این پیشنهاد بنده بدون یک جمله یا یک کلمه کم و زیاد عین لایحه است که دولت به مجلس شورای ملی پیشنهاد کرده است (یک نفر از نمایندگان و مجلس هم قبول نکرد) اجازه بفرمائید بعد بلند شوید صحبت کنید . دولت از نظر ارفاق و مساعدت با یک عده از خرده مالکین تربت حیدریه در قسمت حصار و معجن ازغند حقایه که دارد طبق این لایحه پیشنهاد کرده است و اجازه میخواهد که این حقایه را به آن خرده مالکین بفروشد و برای عمر آن و آبادی آن قسمت و رعایت حال این خرده مالکین بنده تقاضا میکنم آقایان با این پیشنهاد موافقت بفرمایند برای اینکه زهن آقایان نسبت باین موضوع بیشتر روشن شود بنده عین لایحه دولت را با مقدمه آن میخوانم :
چون مقدار هشت سهم حقایه خالصه دولت از مدار بیست و یک سهم آب رودخانه حصار و رود معجن (ازغند) واقع در تربت حیدری که مورد استفاده خرده مالکین دوغ آباد است و حق الشرب بدولت میپردازند طبق بازجویی های محلی معلوم گردیده خرده مالکین ده مزبور به تمام آب موضوع بحث احتیاج ندارند و از طرفی هم خرده مالکین نامبرده و همچنین مالکین هشت صحر مجاور آن که حقی برای خود از آب مزبور قائل هستند حاضر شده اند حقایه

انوار - بنده خیلی متأسف هستم که در يك چنین موضوعی نظر بنده با آقای امیر تیمور مخالف است ولی این مخالفت بواسطه شهادتی است که آقای فریدونی دادند که ایشان رفته اند و در آنجا ها گردش کرده اند و اطلاعات کاملی از این آب دارد و هکذا آقایان دیگر که اطلاع دارند صحبتشان این است که چه اندازه رعایا در آنجا از دست مالکین در فشار هستند و باید این آب در دست دولت باشد که بهر کس بخواهد این آب و حبابه خودش را هر ساله بفروشد که مالکین اجحاف نکنند و بآن رعایای بیچاره فشار وارد نیاید اینطور برای من آقای فریدونی نقل کردند من مشهود مشرف شده ام ولی بآنجا ها نرفته ام آقا میرزا احمد خان هم آدم امینی است و رفته اند این قسمتها را دیده اند و میدانند و وقتی این لایحه در مجلس هم مطرح شد خود آقای وزیر دارائی هم تا اندازه موافق نبود یعنی اطلاعات کافی ندادند و آقا میرزا احمد خان و آقایان دیگر خراسانیها هستند که عقیده شان این است که این کار برای رعایا ضرر دارد و بهتر این است که دولت از نظر سیاست محلی خودش این را در دست داشته باشد غیر از این بنده اطلاعی ندارم و از این جهت هم موافق نیستم و رأی نمیدهم و اینکه آقای ملک مدنی فرمودند که خالصجات را بفروشیم برعایا يك اندازه اش را بنده قبول دارم ولی نه همه اش را و اگر خالصجات در دست دولت بود این همه ما در زحمت نبودیم از حیث تهیه جنس و ارزاق.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

طباطبائی - بنده مخالفم.

نایب رئیس - اگر نظری در مخالفت دارید بفرمائید والا رأی بگیریم به کفایت مذاکرات (طباطبائی - رأی بگیرید) رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات موافقین برخیزند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. رأی گرفته میشود به ماده الحاقیه پیشنهادی آقای امیر تیمور موافقین قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند) رد شد. ماده الحاقیه پیشنهادی آقای هاشمی:

کلیه آموزشگاههای ملی که از دولت کمک هزینه داشته اند

جزء بنگاههای خیریه محسوب و مشمول ماده ۱۲ قانون متمم بودجه خواهند بود

نایب رئیس - آقای هاشمی

وزیر دارائی - این پیشنهاد خرج است

هاشمی - بعنوان پیشنهاد خرج امیدوارم در مجلس تالی نشود بلکه تفسیری است از ماده دوازدهم متمم که بجهت بفرمائید با آموزشگاههای ملی برای اینکه این آموزشگاهها از جمله آموزشگاههایی است که در نهایت خوبی و منظمی خارجی ها و گذار کرده اند به دولت ایران و الان بصورت اسف آوری افتاده است بالاخره وقتی توجه به همه شئون کشور میفرمائید نسبت باین قسمت هم يك توجهی بفرمائید که برای عدم توجه مجلس شورای ملی پانصد ششصد آموزشگاه مهم از بین می رود و اگر موافقت رئیس کل دارائی هم نسبت باین قسمت لازم است ممکن است موافقت ایشان را هم جلب بفرمائید.

وزیر دارائی - همانطور که قبلاً عرض کردم امسال بقدری وضعیت کار بودجه ما در مضیقه است که برای صرفه جوئی هم يك مخارج گزافی در نظر گرفته ایم همینطور از حیث خود بودجه و البته امیدوار هستم در سال آتی این نواقصی که هست رفع کنیم و این قسمت هم چون پیشنهاد خرج است خواهش می کنم آقای هاشمی ازش صرف نظر بفرمایند و در سال آتی البته آنچه که مقتضی باشد در نظر گرفته خواهد شد و وسایل کارشان فراهم میشود

هاشمی - بنده پس نمیگیرم پانصد مؤسسه فرهنگی در این آخر سال از بین می رود متجاوز از دو بیست مؤسسه آبرومند خارجی ها بشمار تحویل دادند و با این ترتیب از بین می رود شما چندین میلیون ریال برای کار خانات کمک میکنید و برای هر کار بیفایده خرج میکنید و کمک میکنید آنوقت بنده چطور میتوانم صرف نظر کنم که يك عده بنگاه های سی و چهار ساله از بین بروند. بنده وظیفه خودم را نمیدانم که این پیشنهاد را پس بگیرم بسته بنظر مجلس است

مخبر - عرض کنم که برای اطلاع آقای هاشمی لازم است عرض کنم که این آموزشگاههای ملی را در بودجه امسا

وزارت فرهنگ ما در نظر گرفتیم و بودجه امسال وزارت فرهنگ را به ده میلیون و ششصد هزار تومان که صد و شش میلیون ریال باشد علاوه کردیم و برای آموزشگاههای ملی هم چه در طهران و چه در شهرستانها کمک خرجی علاوه کردند که در بودجه هست و در هشت ماهه اول سال هم مطابق يك دوازدهم آن کمک خرج سابق را پرداخته ایم و با آقای وزیر دارائی هم قبل از تشکیل جلسه مذاکرات زیادی شد و اطمینان دادند که از محل همین صرفه جوئیها داده خواهد شد و چون پیشنهاد خرج است تمنا میکنم پس بگیرند چون مانعیت و انیم قبول کنیم بهتر این است که موافقت بفرمائید برای سال آتی بماند

هاشمی - بنده که پس نمیگیرم رأی بگیرد

نایب رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده میخواستیم از آقای هاشمی خواهش کنم که پیشنهاد خودشان پس بگیرند چون مجلس اگر رأی به پیشنهاد ایشان ندهد بنظر بنده صحیح نیست برای اینکه همه عقیده داریم که تعلیم و تربیت توسعه پیدا کند و این مدارس هم همانطور که فرمودند مورد توجه مجلس و همه هست و باید بآنها کمک شود از آن طرف هم اشکال اصولی دارد که بدون موافقت وزارت دارائی یک نفر و کیل نمیتواند پیشنهاد خرج بدهد و اگر حضرت عالی هم موافقت بفرمائید و پیشنهاد خودتان را پس بگیرید بنظر بنده بهتر است و در هیئت دولت هم آقای وزیر دارائی در نظر میگیرند و کمک هایی خواهند کرد و بنظر بنده چون خلاف نظامنامه است مانعیت و انیم رأی بدهیم و الا کاملاً موافق هستیم

هاشمی - ما يك عیبی داریم که خیلی لاین الاریکه هستم در مقابل این که می بینم يك مطلب اساسی دارد از بین می رود متعذر به بعضی چیزها می شویم عرض کردم اگر موافقت رئیس کل دارائی هم لازم است ممکن است جلب شود و رفع آن محظورات بشود و فعلاً بنده که نمیتوانم پس بگیرم و خواهش میکنم مسکوت بماند.

نایب رئیس - ماده الحاقیه پیشنهادی چند نفر از آقایان

بوزارت دارائی اجازه داده میشود پنجمه کمبود مدت خدمت مرحوم عبدالله یاسائی را که برای بازنشستگی دارد احتساب نموده و حقوق بازنشستگی در حق وراثت قانونی آن مرحوم برقرار شود (صحیح است)

وزیر کشاورزی - عرض کنم این پنج ماه کمبود را که میفرمائید ممکن است یکی دو روز کم و زیاد باشد مطلقاً کمبود نوشته شود بهتر است

نایب رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده تحقیق کردم پنج ماه کافی است چهار ماه بیست و پنج روز است و ما احتیاط کردیم پنجمه نوشتیم که اشکال پیدا نشود و همه آقایان هم نسبت به مرحوم یاسائی و خدمات ایشان نظر موافق دارند و تمنا میکنم آقایان با این پیشنهاد موافقت بفرمایند.

نایب رئیس - بطوریکه آقای وزیر کشاورزی فرمودند مدت نمیخواهد و همان کمبود نوشته شود بهتر است و آقایان موافقت بفرمایند کمبود باشد (صحیح است) رأی گرفته میشود باین ماده الحاقیه آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده الحاقیه پیشنهادی آقای روحی: حق ترقی و تنزل کالاهای انحصاری که در سابق بدولت واگذار شده و نیز حق اختیار عوارض شهرداری که بهیئت دولت و شهرداریها داده شده است از این تاریخ ملغی و ایجاد و برقراری مالیات از حقوق حقه مجلس بوده و خواهد بود

نایب رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم ایجاد وضع مالیات از حقوق مختصه مجلس شورای ملی است و از حقوقی است که در این ادوار گذشته از مجلس انتزاع شد و دیده شد که برخلاف قانون اساسی شهرداریها هم ایجاد مالیات میکنند الان در حضور مجلس ده روز پیش صدی دو قیمت را بالا بردند این را بمجلس نیاوردند مالیات میخواهند وضع کنند باید از مجلس اجازه بگیرند بیخود مالیات وضع نکنند این را حق ندارند مجلس باید این کار را بکند من بدولت صریحاً عرض میکنم که این را قبول کنند مالیات میخواهند وضع بکنند از مجلس اجازه بخواهند و بیخود برای بینوایان مالیات وضع نکنند

اگر دولت میخواهد مالیات وضع کند باید بیاورد بمجلس شهربرداری میخواهد عوارض بگیرد باید دولت بمجلس بیاورد بادتان میآید که چند روز پیش دیدیم یکدفعه صبح قیمت سیگار رفت بالا این پیشنهاد بنده است که وضع مالیات از حقوق حقه مجلس است و من از همه همکارانم بنام قانون اساسی استدعا میکنم باین پیشنهاد رأی بدهند (نمایندگان صحیح است)

نایب رئیس - آقای دشتی

دشتی - آقای روحی يك اشتباهی میفرمایند و آن این است که مالیات شهربرداریها را با مالیات اشتباه میکنند آن قانون دارد اجازه بفرمائید مالیات چیست؟ مالیات عبارت از این است که يك حقى را بوضع کنند که تمام افراد مملکت بدهند عوارض شهربرداری چطور است؟ آن چیز دیگری است (دبستانی - مطابق قانون اساسی حق ندارند) یکوقتی آدم میخواهد حقایق را بفهمد چون قصدمان این است که بفهمیم این است که بحث در آن هم مقتضی است البته این مسئله کاملاً صحیح است که مالیات را غیر از مجلس کسی نباید وضع کند و آنچه که در قانون اساسی نوشته شد است این است که چون مالیات را همه میدهند و مجلس نماینده تمام مملکت است و قتیکه يك مالیاتی وضع بشود باید بیاید به مجلس اما عوارض شهربرداری مربوط باین قضیه نیست علاوه بر این مجلس تصویب کرده است و اجازه داده است که شهربدارها برای خودشان میتوانند مالیات وضع کنند و این مسئله برای تربیت مردم خیلی لازم است برای حکومت ملی لازم است برای اینکه هر شهری باید ضامن مقدرات خودش باشد اهالی بوشهر برای شهر خودشان میخواهند يك مالیاتی وضع کنند و فلان کار را باین مالیات در شهر خراسان انجام بدهند ولی اهالی دیلم نمیخواهند این کار را بکنند پس بنابراین عوارض شهربرداری که قانونش هم از مجلس گذشته هیچ مربوط بمجلس نیست يك موضوع دیگر که راجع باجناس انحصاری است بنده عرض میکنم که اساساً دولت نباید اجناس انحصاری داشته باشد دولت نباید مداخله در امر

انحصارات را آیامیشود لغو کرد؟ آقا اساساً میتوانید بگوئید انحصار صحیح نیست اما در متمم بودجه و با اینوقت کم میشود روی يك احساساتی رأی داده بشود بالغاء آن و دولت را دچار اشکال بکنند؟ این است که تمنا میکنم پیشنهاد خودتان را پس بگیرید.

نایب رئیس - بکنفر از طرف کمیسیون میتواند جواب بدهد. آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - اجازه میدهم که بنده يك توضیحی بدهم تا رفع اشکال آقای روحی بشود؟ این اجازه را دولت بموجب يك قانونیکه از مجلس گذشته است و حق انحصار تجارت داخلی و خارجی را بدولت داده است و بنابراین اشکالی ندارد و دولت مطابق قانون میتواند قیمت را بالا و پائین بکند در قانون هم ماقید کردیم طبق تصویب نامه هیئت دولت این سابقه است که همه آقایان مطلع هستند بنده میخواستم عرض بکنم که نظر آقای روحی صحیح است ولی همانطوریکه آقای اردلان گفتند يك مطالعاتی لازم دارند این که در انحصار دولت باشد در زمان جنگ این يك مطلب نظری است آنروزی که آقای دشتی این بیان را کردند در مجلس بنده در جرایدهم دیدم که يك مقالات زیادی در این باب نوشته شده يك مطلبی است که بایک فراغت باید مطالعه کرد و رأی داد که باین وضعی که جنگ هست بایستی در انحصار باشد آقای روحی هم موافقت فرمایند بنده در اول دوره چهاردهم سعی میکنم و دولت هم سعی میکند که هر چه زودتر قوانین لازم را در آن دوره از مجلس بگذارند (صحیح است)

روحی - بنده فعلاً موافقت میکنم که مسکوت بماند **نایب رئیس** - ماده الحاقیه پیشنهاد آقای یمین اسفندیاری قرائت میشود:

پیشنهاد آقای یمین اسفندیاری:
ماده الحاقیه: تبصره زیر بماده هشتم قانون بودجه سال ۱۳۲۲ مجلس شورای ملی اضافه شود:
تبصره - از اول فروردین ماه ۱۳۲۲ آقایان حسن نقیب لاهوتی و عباس حمیدی رئیس و معاون اداره تندنویسی و

تحریر صورت مجلس بیاس خدمات و فعالیت فوق العاده و آقایان آقا کمال و فخر بهبهانی در نتیجه مراقبت در حفظ اموال مجلس در واقعه هفدهم آذر نیز استثنائاً هر کدام بيك پایه بالاتر از پایه های فعلی ارتقاء یافته و از همان تاریخ این ترفیع ها قانونی شناخته شده از حقوق و مزایای پایه های جدید استفاده خواهند نمود و اعتبار پرداخت تفاوت حقوق آنها از محل صرفه جوئی و اعتبارات بودجه مجلس تأمین خواهد گردید.

نایب رئیس - این پیشنهاد مستلزم خرج است و وکیل نمیتواند این پیشنهاد را بنماید. آقای یمین اسفندیاری. **یمین اسفندیاری** - عرض کنم آقای فریدونی قضیه را که آقای نایب رئیس فرمودند البته سوابقش را در نظر گرفته اند و توجه فرموده اند اشکالی هم ندارد ایشان هم موافقت بنده هم از لحاظ قبول یا عدم قبولش کاری ندارم چون خود آقای کارپرداز محترم این را بمن داده اند و البته کارپرداز هم موافق است و جاهم دارد برای اینکه عموماً نسبت بزحمات و خدماتیکه آقایان تندنویسها عموماً متحمل شده اند و با یکدقتهی سالها است که در تحت ریاست آقای نقیب و معاونت آقای حمیدی خدمت میکنند و باید نسبت باین دو نفر اصولاً حقگذاری بشود که وظایف خودشان را خوب انجام داده اند و استحقاق هم دارند و باید نسبت به ترفیع آنها هم اقدام بشود و این کار مفیدی خواهد بود هیچ ضرری هم ندارد و گمان میکنم اگر آقایان موافقت فرمایند که يك تشویق و تقدیری از آنها بشود بیمورد نخواهد بود و چون بطوریکه عرض کردم اداره مباشرت کار خودش را کرده است آقایان را هم مستحق این ترفیع میدانند بنده هم موافقم و این پیشنهاد را کردم (صحیح است).

نایب رئیس - آقای طباطبائی. **طباطبائی** - گویا در جلسه گذشته بود که ضمن قانون بودجه مجلس يك ماده را تصویب فرمودید که مربوط بود بدوسه نفر از کارمندان اداری مجلس که در آن روز خدماتی کرده اند خوب سایرین هم زحمت کشیده اند و ایفاء وظیفه کرده اند بلکه

بیش از وظیفه هم خدمت کرداند من اصراری ندارم که این تصویب بشود یا نشود ولی چون آن کار را کرده ایم ما خود باین وظیفه هم هستیم که نسبت باین آقایان مستخدمین هم يك مساعدت و توجهی بشود که واقعا استحقاق دارند حالا فرمول این پیشنهاد را خواهش میکنم که خود دولت و کارپرداز در نظر بگیرند و بدهند بمجلس.

نایب رئیس - آقای مرآت اسفندیاری.

مرآت اسفندیاری - عرض کنم آن چند نفری که بآنها رتبه داده شد در هیئت رئیسه سه چهار جلسه مطرح شد و تشخیص داده شد که آنها خدماتی کرده اند ولی این فرمولی که هر کسی تثبیت بکند و هر و کیلی يك پیشنهادی بکند برای سه چهار نفر از اعضای مجلس این رویه خوبی نیست و بسیار فورمول بد و ناپسندی است.

نایب رئیس - آقای یمین اسفندیاری.

یمین اسفندیاری - عرض کنم جمله که آقای مرآت اسفندیاری به بنده فرمودند کاملاً بيمورد بود حالا اگر آقایان مباشرین توی خودشان يك اختلافی دارند که به بنده مربوط نیست و بنده که نمیدانم بنده با آقای فریدونی هم صحبت کردم و ایشان هم با بنده در این قسمت مذاکره کردند و موافقت و خود ایشانهم کارپردازند و بنده هم همین نکته را متذکر شدم از لحاظ اینکه لایحه مربوط بخرج است و گمان میکنم بهتر این باشد که با دولت هم مذاکره بشود ایشان فرمودند که سابقه دارد و نسبت باین موضوع مذاکره شده و اشکالی ندارد و فقط اشکال این است که چون اعضای هیئت رئیسه نمیتوانند این کار را بکنند ما پیشنهاد کنید و بنده هم از لحاظ اینکه خدمات این آقایان را امیدانستم و بچشم خود دیده ام که در مجلس چه زحمات فوق العاده آقایان نقیب و حمیدی میکشند (صحیح است) این پیشنهاد را کردم که استحقاق آنها هم از بین نرود چون زحمت کشیده اند (صحیح است) و خواستم بواسطه صرف نظر کردن از يك امضاء تضييع حق این آقایان را کرده باشم و حالا هم همانطور که آقای طباطبائی فرمودند من هم بر خلاف وظیفه اقدامی نکردم و بر حسب

شود و آن این است که بودجه هائی که از اول سال ببعده زارتخانه ها آورده اند بعضی هاشا کارمندان جدیدی استخدام کرده اند که مشغول کارند با انتظار اینکه بعد از دادن بودجه نصیالی و گذشتن آن تکلیف حقوق آنها هم معلوم و پرداخت بشود، بودجه ها را مطابق قانونی که گذشت تقدیم کردند بکمیسسیون بودجه، بنده خواستم عرض کنم ضمن قانونیکه گذشت و عملی شده اشخاصی را که وزارتخانه ها استخدام کرده اند و تعهداتی را که برای حقوق اشخاص کرده اند تعهدات آنها قابل پرداخت است و اداره باز نشستگی ایرادی نباید بکند و با وزیر دارائی و رئیس کل دارائی هم مذاکره شده و رفع این اشکال شده آقای وزیر دارائی هم توضیح بدهند که دیگر اشکالی ایجاد نشود و رفع این ابهام بشود که در عمل بکعبه مستخدمین گرفتار اداره باز نشستگی نشوند. (صحیح است)

وزیر دارائی - البته نسبت باین قسمت بنده با اداره حسابداریمان مذاکره کرده ام اگر اشکالی داشتند آن ها خودشان متوجه بودند و با مذاکره ای که کردیم دیگر اشکالی نیست و با بودجه هائیکه سابقاً گذشته است و با بودجه هائی که تقدیم مجلس شورای ملی کرده ایم از حیث پرداختهائی که باید بشود هیچ اشکالی در کار نیست و البته آن قسمتهائی که طرف احتیاج است داده خواهد شد بر طبق قوانین و بودجه ها و مانعی هم در کار نیست.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای شاهرودی: وزارت دارائی مجاز است کروم باغات ده تا کستان واقعه در شهرستان قزوین را که خالصه دولت است و قبل از تملك اعلیحضرت شاه سابق مال رعایا بوده و به ثبت هم رسیده بود پس از رسیدگی بهمان ترتیب سابق بر رعایا بر گذار نماید.

نایب رئیس (دکتر طاهری) مطابق قانون املاک و گذاری مشمول می شود و مطابق آن قانون می شود این عمل را کرد.

شاهرودی - این قسمت در زمان سابق هم بود کروم

باغات مال رعایا بوده است و بهمین ترتیب هم ثبت رسیده بود که مال رعایا است بعد از آنکه با اعلیحضرت سابق منتقل شد آقایان برداشتند و این قانون را لغو کردند و بعد از آنکه این قانون استرداد املاک گذشت رعایا از آن شش ماه استفاده نکردند این بود که بنده پیشنهاد کردم و با آقای وزیر دارائی هم مذاکره کردم و موافقت کردند که این قسمت را رسیدگی کنند چنانچه ترتیب سابق صحیح است مطابق همان عمل کنند.

وزیر دارائی - البته همینطوریکه پیشنهاد کردند این قسمت تا کستانی که خریداری شده قبل از تملك شاه سابق يك باغانی بوده است که اعیان آن باصطلاح سردرخت، بوته و غیر ذلك که داشته است مال رعایا بوده است و رعایا هم ثبت داده بودند بعد از گذار کرده بودند بدولت ایشان اظهار کردند در صورتیکه وزارت دارائی اشکالی ندارد نسبت به رعایا و گذار شود همینطور که نسبت به سایرین عمل میشده و حالا هم اگر چنانچه این قسمت را در مدت قانونی اظهار نکرده باشند وزارت دارائی در نظر دارد بعداً البته نسبت به خرده مالک هائی که از این حق محروم شده اند يك عمل و اقدامی بکند که اگر يك حقی از خود مالکها سلب شده است البته وزارت دارائی سعی میکند که مال آنها پس از این برسد و وزارت دارائی هم در نظر دارد که نسبت به این قضیه يك پیشنهادی به مجلس بکند حالا این قسمت را هم ممکن است در آن موقع بدهیم و هم اینکه اگر مجلس موافقت بکند همین حالا بدهیم.

نایب رئیس - آقای صفوی
صفوی - بنده تصور میکنم که این نظایر دارد همینطور که قزوین اینطور بوده سایر جاها هم همینطور بوده است مربوط بآ کستان قزوین تنها نیست بعقیده بنده جاهای دیگر هم خرده مالکها متوجه نشده بودند و از آن مدت قانونی استفاده نکردند و برای استرداد آنها در نظر دارند که يك قانون کلی بمجلس بیاورند.

نایب رئیس - آقای شاهرودی.

شاهرودی - عرض کنم این پیشنهادی که بنده کرده ام

اساساً این مربوط بخبرده مالک نیست و مربوط بر عیاست و رعایای همه جا هم حالا همینطور است که این حق را از آنها سلب کرده اند این مربوط بخبرده مالک نیست مربوط به کروم است که عبارت از اشجار باشد و مربوط بخبرده مالک نیست.

نخست وزیر - اگر چه خیلی مواد الحاقیه باین قانون متمم بودجه پیشنهاد شده است ولی این قسمتی را که بنده میخواهم تقدیم کنم البته مورد توجه آقایان نمایندگان محترم هم هست و آقایان نمایندگان محترم از زحمات و خدمات صادقانه آقای اسفندیاری رئیس محترم مجلس شورای ملی استحضار دارند و میدانند ایشان یکی از مستخدمین صدیق دولت بوده اند در خدمات دولتی و مدتی که در مجلس شورای ملی خدمت کرده اند حقیقتاً با پشت کار و صمیمیت انجام خدمت میکردند حالا که دوره مجلس اتمام مییابد آقایان میدانند که ایشان آنچه حقوق می گرفتند با دیگران میخوردند و باشخاص کمک میکردند بنده میخواهم یک ماده الحاقیه تقدیم بکنم که از این حیث يك کمک و مساعدتی به ایشان بشود و حقیقتاً میشود گفت يك قدردانی از ایشان میشود سابقاً ایشان يك شهریه داشتند اگر ما میخواستیم آن شهریه را همینطور عمل کنیم و منظور بداریم چون با گرانی زندگانی کافی نیست لازم بود که يك اضافه بآن بشود حالا این موضوع منظور شده و این را تقدیم میکنم و امیدوارم آقایان نمایندگان محترم هم موافقت بفرمایند (صحیح است)

نایب رئیس - این ماده الحاقیه که فرمودند قرائت میشود:

پس خدمات متممادی و صادقانه آقای حسن اسفندیاری رئیس فعلی مجلس شورای ملی از اول آذرماه ۱۳۲۲ ماهی ده هزار ریال مادام العمر در باره ایشان برقرار میشود.

نمایندگان - صحیح است.

نایب رئیس - رأی گرفته میشود بماده پیشنهادی دولت آقایان موافقین برخیزند (نمایندگان با اتفاق بر خاستند تصویب شد).

حالا رأی گرفته میشود به مجموع مواد قانون متمم بودجه با ورقه آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد.

اخذ واستخراج آراء بعمل آمده

۶۱ ورقه سفید شمرده شد

نایب رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۷۱ با اکثریت ۶۱ رأی تصویب شد.

نخست وزیر - بنده خواستم کاملاً تشکر کنم از آقایان نمایندگان محترم نسبت باین لطفی که به جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی کرده اند و اینطور ابراز مرحمت فرمودند و ضمناً این را هم یاد آور میشوم که ایشان خودشان در این باب اطلاعی نداشته اند (صحیح است)

نایب رئیس - لوابجی هست برای دستور ضمناً آقای وزیر کشاورزی هم يك لایحه دارند طرح این لوابج باید تقدم و تأخیرش با اجازه مجلس باشد و از طرف مجلس معلوم بشود يك لایحه هم هست مال وزارت جنگ است راجع بجرایم زمان جنگ و ماده واحده است (طباطبائی - بدوره چهاردهم موکول بشود) و يك لایحه هم هست راجع باستخدام مهندسين و يك لایحه دیگر هم مال آقای وزیر کشاورزی است.

نخست وزیر - دوسه لایحه داریم که هر کدام در جای خودش اهمیت دارد یکی قانون مربوط بمهندسين یکی هم راجع بجرایم زمان جنگ و یکی هم لایحه ایست که از طرف آقای وزیر کشاورزی تقدیم شده بنده میخواهم استدعا بکنم اگر

اسامی رأی دهندگان - آقایان: نتوهی - محمدرضا پارسا - ملایری - عزیزی - رهبری - شهابنگ - چاپچی - طباطبائی - ملک مدنی - شرات اسفندیاری - کرگانی - ناصری - ذوالقدر - انوار - اردبیلی - یمن اسفندیاری - دکتر قزل ایاغ - دادور - مسعودی خراسانی - مقدم - دکتر سنگ - طالش - دشتی - فرخ - گیو - مجد ضیائی - نراقی - طوسی - لاریجانی - دکتر تاج بخش - نائینی - هاشمی - ریگی - معتمد سنگ شاهرودی - ساکینیان - معتمدی - صفوی - شهدوست - آزادی - منشور - ابراهیم سمیعی - ناهید - جلائی - حریری - مهندس - ملکزاده آملی - دکتر لقمان - فریدونی - دکتر طاهری - موقر - پناهی - دکتر ادهم - امیر تیمور - مخبر فرمند - صفاری - موبد نابتی - معینی - افخمی - اصفهانیان - فرمانفرمایان .

آقایان موافقت بفرمائید لایحه راجع بجرایم زمان جنگ باقید فوریت موافقت شود که مطرح شود چون در کمیسیون رویش دقتها شده و حلاجی هم شده است و ما این را به صورت ماده واحده تقدیم میکنیم و وقتی که آقایان بماده واحده رأی بدهند قابل اجراست.

نایب رئیس - خبر کمیسیون دادگستری راجع به - جرایم زمان جنگ خودش ماده واحده است اگر اکثریت بشود این ماده واحده را میخوانیم و تمام میشود.

وزیر کشاورزی - عرض کنم آقایان مسبوق هستند که دانشکده کشاورزی و دانشکده دامپزشکی اساسنامه نداشت و همیشه هم نسبت بدانش آموزان و دانشجویان يك رویه نبود که موجبات تشویقشان فراهم شود و خیالشان راحت باشد باین جهت لایحه اش هم تهیه شده و در تحت يك ماده تقدیم شده است که این دانشکده هم مشمول مزایای دانشگاه باشد.

نایب رئیس - آقای طباطبائی .

طباطبائی - مجلس تا فردا سه ربع ساعت بعد از ظهر مشغول کار باید باشد و ما میتوانیم باین لوابج و لوابج دیگر رأی بدهیم و لوابج دولت را تصویب بکنیم الا آن هم عده برای رأی کافی نیست و بنظر بنده بهتر است که جلسه را ختم کنیم و جلسه آینده فردا صبح ساعت ۸ تعیین شود.

۱۳ - موقع و دستور جلسه آتی - ختم جلسه

نایب رئیس - نظر باین که آقایان تا نیمساعت از ظهر گذشته در مجلس بودند و حالا هم آمده اند و بعضی ها هم گرفتاری داشتند حالا جلسه را ختم میکنیم و جلسه آینده فردا صبح ساعت هشت و نیم اول صورت جلسه را تصویب میکنیم بعد لوابجی را که هست میگذرانیم که صورت جلسه آنرا هم بتوانیم بگذرانیم .

جلسه ساعت هشت بعد از ظهر ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

قانون بیمه کارگران دولتی و غیر دولتی

ماده اول - کلیه کارخانجات و مؤسسات اقتصادی بازرگانی صنعتی معدنی و باربری و راه آهن و بطور کلی هر مؤسسه که کارگر در استخدام خود دارد اعم از دولتی یا غیر دولتی واقع در کشور ایران مکلفند کارگران خود را در شکر سهامی بیمه ایران یا شرکت بیمه داخلی دیگری که دولت مقتضی بداند در مقابل حوادث ذیل که در اثر انجام وظیفه روی داده باشد بیمه نمایند فوت - نقص و یا از کار افتادن اعضای بدن - هزینه معالجه و دستمزد کارگران در مدت بیماری و حوادث کار.

ماده دوم - حقوق بیمه باید مستقیماً توسط صاحب کار بشرکتی که در آن بیمه شده پرداخت گردد.

یک سوم حق بیمه بهمه کارگر و بقیه بهمه صاحب کار خواهد بود.

تبصره - آئین نامه مخصوص برای اجرای این قانون تهیه و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید که در آن تعریف کارگر و کارخانجات و بنگاههایی که مشمول این قانون میشوند تصریح خواهد شد و طرز رسیدگی به تخلفات از این قانون و درجه تخلفات معین میشود همچنین تعرفه حق بیمه شرکتهای بیمه کننده تا حدیکه مربوط باینگونه بیمه باشد در آن معین خواهد گردید.

تبصره ۲ - مقررات این قانون بترتیب و بتدریجیکه از طرف دولت معین و اعلان خواهد شد در تمام کشور بجز خواهد گردید.

ماده سوم - صاحبان بنگاهها که از مقررات این قانون تخلف نمایند علاوه بر جبران هزینه و زیان که طبع این قانون بکارگران متوجه شود در هر مورد بجزای نقدی از پنج هزار ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده چهارم - کلیه مقرراتی که دولت برای حفظ و تأمین تندرستی بهداشت کارگران وضع خواهد نمود کارفرمایان موظف با اجرای آن خواهند بود متخلفین از آن مشمول ماده سوم میشوند.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیست و نهم آبانماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجامع شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

قانون رسیدگی بجرائم عمومی افسران و افراد ارتش در دادگاههای عمومی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون رسیدگی بجرائم عمومی افسران و افراد و همردیفان آنها با رعایت مواد ۱۹۱ و ۱۹۲ و ۱۹۳ و ۱۹۴ و ۱۹۵ و ۱۹۶ قانون آئین دادرسی جزائی ملز صلاحیت دادگاههای عمومی بوده و دادگاههای نظامی فقط بجرائم منظوره در قانون دادرسی ارتش رسیدگی خواهند نمود.

تبصره ۱ - پرونده های اتهامیه که هنوز آراء دادگاههای نظامی درباره آنها صادر نگردیده و مشمول مقررات فوق میباشد بدادگاههای عمومی مراجعه میگردد.

تبصره ۲ - احضار متهمین مشمول ماده واحده فوق در مرکز بوسیله اداره دادرسی ارتش و در ولایات بوسیله فرماندهان قسمتهای مربوطه بعمل خواهد آمد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و نهم آبانماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

قانون اصلاح ماده ۱۴ قانون شورای عالی فرهنگ

ماده واحده - برای اهتمام در تنظیم امور مدارس قدیمه و سعی در ترقی و تکمیل علوم دینی شورائی تحت نظر مراقبت وزیر فرهنگ بترتیب زیر تشکیل میگردد.

الف - شورای مذکور مرکب از ده نفر اعضاء خواهد بود.

دو نفر از علماء درجه اول و یکنفر از مدرسین درجه اول معقول و یکنفر از مدرسین درجه اول منقول و نایب التولیه مدرسه عالی سپهسالار و یکنفر از متولیان مدارس قدیمه و چهار نفر از دانشمندان معروف کشور.

ب - انتخاب اعضاء شوری بنظر وزیر فرهنگ با مشورت نایب التولیه مدرسه عالی سپهسالار خواهد بود عضویت نوری افتخاری است.

ج - اعضاء شوری یکنفر از مابین خود با رأی مخفی و با کثرت تام بریاست انتخاب و پیشنهاد وزیر فرهنگ و بوجب فرمان همایونی منصوب میشود.

د - در صورتیکه یکی از اعضاء مستعفی یا فوت شود یا بجهتی از صلاحیت عضویت شوری خارج گردد بجای عضو مذکور یکنفر بترتیب مقرر در بند (ب) انتخاب خواهد شد.

ه - شوری اساسنامه و آئین نامه خود و برنامه تحصیلات و آئین نامه های لازم و شرایط انتخاب مدرسین و ارزش تحصیلات محصلین و طرز امتحان و اعطاء گواهی نامه ها و دانشنامه ها را با موافقت وزیر فرهنگ تهیه و تدوین خواهد نمود و وزیر فرهنگ آنرا بموقع اجرا خواهد گذارد.

و - مرکز شورای مدرسه عالی سپهسالار که تحت توجهات خاصه پادشاه عصر است خواهد بود و شعب آن ممکن است در ولایات بترتیبی که شورای مرکزی مقرر دارد دایر شود.

ز - شوری مکلف است علاوه بر علوم معقول و منقول و شعب و مقدمات آنها مواد تحصیلی دیگر که مناسب تر باشد در برنامه هر یک از مدارس قدیمه که مقتضی بداند و در مدرسه عالی سپهسالار بخصوص اضافه نماید.

ح - محصلین مدارس مزبور مادام که مطابق مقررات شوری اشتغال بتحصیل داشته باشند از خدمت سربازی و وظیفه معاف خواهند بود.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و نهم آبانماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

متمم بودجه سال ۱۳۲۲ کل کشور

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون ماده ۳۳ قانون متمم بودجه سال ۱۳۱۳ لغو و فارغ التحصیلان آموزشگاه نضائی که در حین تصویب این قانون با پایه قضائی کارمندوزارت دارائی (وسایر وزارتخانه ها در صورت تمایل خودشان) میباشد حقوق دریافتی فعلی آنان بامقرری حداقل پایه های اداری تطبیق و بهر میزانی از پایه مزبور نزدیکتر باشد تبدیل بپایه اداری شده و مدت توقف در پایه قبلی آنها اعم از اداری و قضائی جزو ایام توقف در پایه که بموجب این قانون برای آنها تعیین میشود محسوب و از تاریخ استحقاق ترفیع آنها داده خواهد شد.

پایه که داده میشود نباید از حد اکثر يك پایه اداری بالاتر تجاوز کند و این دسته از کارمندان در آئیه از هر حیث مشمول مقررات قانون استخدام کشوری خواهند بود.

ماده ۳۵ - وزارت دارائی مجاز است در حدود مبلغ بیست هزار ریال کسر اعتبار فوق العاده بدی آب و هوا موضوع ماده ۵ (بند الف) بودجه سال ۲۱ وزارت بازرگانی و پیشه و هنر را که بواسطه تأسیس ادارات در شهرستانها علاوه بر اعتبار پرداخته شده از محل صرفه جوئی بند الف بودجه سال ۲۱ همان وزارتخانه بهزین منظور نماید.

ماده ۳۵ - وزارت دارائی مجاز است مدیونینی که بعلت نداشتن توانائی وام خودشان را در موعد معین نپرداخته و خسارت دیر کرد بآنها تعلق گرفته است در صورتیکه اصل بدهی خودشانرا در سر رسیدیکه معین میشود تأدیه نمودند آنها را از پرداخت خسارت دیر کرد معاف نماید.

ماده ۴ - ماده ده قانون متمم بودجه سال ۲۱ دائر به بخشودگی زمان دیر کرد مالیاتهای غیر مستقیم بقوت خود باقی است و ضمناً مؤدیان مالیات در شبکه که بعلت استیصال نتوانستند مالیات سنوات ۲۱ و ۲۰ را بپردازند بخشوده خواهند بود.

ماده ۵۵ - وزارت دارائی مجاز است مالیاتهای مختلفی را که از طرف دولت ایران از تاریخ شروع پیمان استخدامی تا تاریخ معافیت از مالیاتهای نامبرده بموجب قانون ۹ تیر ماه ۳۲۲ بحقوق و فوق العاده های مستخدمین امریکائی وزارت دارائی تعلق میگیرد از بودجه ۲۲ پرداخت نماید.

ماده ۶ - وزارت دارائی مجاز است مبلغ ۱۱۵۲/۷۷ دلار و ۸۳۰۰ ریال برای ۸۳ روز خدمت آقای نلسن بیمن که از ۱۹ بهمن ۲۱ تا ۹ اردیبهشت ۱۳۲۲ در اداره کل ژاندار مری مشغول خدمت بوده و پیش از اینکه قانونی برای استخدام او بتصویب برسد بخدمت او خاتمه داده شده است از اعتبار بودجه سال ۳۲۲ کل ژاندار مری پرداخت نماید.

ماده ۷۵ - وزارت دارائی مجاز است حقوق ششماهه مجموع مرخصیهای استحقاقی آقای ویلیام هنری رابرتس را طبق قرارداد استخدامی که در تاریخ ۲۳ مرداد ۱۳۲۲ منقضی گردیده و همچنین حقوق پنج ماه و نیم مجموع مرخصیهای استحقاقی آقای هاری ها کلین را طبق قرارداد استخدامی نامبرده که در ۲۴ مرداد ۳۲۲ پایان یافته و نظر بدرخواست دولت بعوض استفاده از مرخصی این مدت نامبرده گان در خدمت رسمی باقی مانده اند پرداخت نماید.

ماده ۸۰ - دولت مجاز است از محل بودجه اداره کل شهر بانی مالیات بر در آمد ایران را که بحقوق و فوق العاده های آقای ل. س. تیمرمان مدیر کل شهر بانی تعلق میگیرد در تمام مدت پیمان استخدامی نامبرده بپردازد.

ماده ۹۵ - وزارت دارائی مجاز است وجوهی را که در سال ۲۰ و ۲۱ از محل تنخواه گردان خزانه جهت اعزام نمایندگان سیاسی و اتباع آلمان. لهستانی. مجارستان. فرانسه و ژاپن پرداخته شده در حساب اعتبار سالهای ۲۰ و ۲۱ دولت منظور نماید.

ماده ۱۰ - وزارت دارائی مجاز است مبلغ ۲۷۰۰۰ ریال بابت حقوق سه ماهه مرخصی و هزینه برگشت از ایران پیرا ک آقای دکتر ژوزف اسکوازیل جراح پیشین بیمارستان فیروز آبادی را از محل صرفه جوئی بودجه سال ۲۲ وزارت بهداشت بپردازد.

ماده ۱۱ - وزارت دارائی مجاز است مأخذ حقوق و فوق العاده های اعضای مختلف مستخدمین امریکائی وزارت

دارائی را در حدود مبلغ کلی که در قرارداد های مصوبه مجلس شورای ملی بتصویب رسیده مقرر دارد مبلغ مقرری روزانه آنها در عرض مدت استخدام به میزان حد متوسط هزینه هائیکه برای این منظور متحمل میشوند تعیین خواهد گردید.

ماده ۱۲ - وزارت دارائی مجاز است بمیزان کمکی که از بودجه کشور به بنگاههای خیریه و بهداشتی میشود در سال ۲۲ صدی پنجاه افزوده و از صرفه جوئی کل بودجه کشور بپردازد.

ماده ۱۳ - بودجه کارگزینی و هزینه اداری بهداشتی و تعمیرات لازمه بیمارستان رضائی که از طرف مرحوم حاج محمد علی رضائی در دامغان ساخته شده بوزارت بهداشتی واگذار گردیده است مبلغ ۵۰۰۰۰۰ ریال اعتبار تصویب و اجازه داده میشود که از محل صرفه جوئی بودجه سال ۱۳۲۲ وزارت بهداشتی پرداخته شود.

ماده ۱۴ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ ۵۲۴۰ ریال اصل بقایای مالیات ارضی اهالی رضائیه بعلاوه جریمه دیر کرد آن را که برابر مبلغ ۸۳۴۸۵ ریال است بخشوده و بدهی مذکور را از دفاتر مالیاتی آن محل حذف نماید.

ماده ۱۵ - وزارت کشاورزی مجاز است که از هر پوست که در کشتار گناه ها از طرف مأمورین دامپزشکی معاینه و پلمب میشود دو ریال دریافت و برای خرید سیم - پلمب - دارو و لوازم دامپزشکی و آزمایشگاه بانظارت وزارت دارائی بمصرف برساند.

ماده ۱۶ - اداره کل آمار و ثبت احوال مجاز است که مبلغ سی و هفت هزار و چهار صد و هشت ریال و سی و پنج دینار مانده وامهای سال ۱۵ و ۱۶ خود را که از محل اعتبار مربوطه پرداخته و تا کنون برای واریخت آنها اسناد هزینه مثبتیه از ولایات نرسیده مطابق مدارک موجوده که دلالت بر پرداخت وجه مزبور بدارائی های شهرستانها بنماید در دفاتر مربوطه جمع و خرج نموده و حساب وام مزبور را واریخت نماید.

ماده ۱۷ - وزارت فرهنگ میتواند مادام که عده دبیر کافی برای تدریس در کلاسهای کمک آموزگاری موجود نباشد از ساعات فراغت دبیران فعلی در مقابل پرداخت حق الزحمه استفاده نماید مشروط بر اینکه عده ساعات تدریس هر يك از آنها در مقابل حقوقیکه دریافت مینماید در هفته ۱۰ ساعت کمتر نباشد.

ماده ۱۸ - اجازاتی که در چند مورد از طرف وزارت دارائی برای بخرج پذیرفتن حساب مالیاتی وجوه پرداختی شرکتهای بانجمنهای خیریه داده شده نسبت بهمان موارد بخصوص تنفیذ میشود.

ماده ۱۹ - نسبت به پرداخت دو ماه مساعده ببازنشستگان کشوری از محل بودجه کشور موضوع قانون پرداخت دو ماه مساعده بکارمندان دولت مصوب اول آذر ماه ۲۱ و قانون طرز استهلاك آن مصوب اول بهمن ماه ۲۱ عمل وزارت دارائی تأیید میشود.

ماده ۲۰ - میزان وظیفه استحقاقی ورثه مرحوم رضا شیبانی سرهنگ پیشین ارتش که مأمور خدمت در وزارت راه بوده و در تاریخ ۵ مرداد ماه ۱۲ در راه انجام وظیفه مرده است از تاریخ روز بعد از فوت فقط ماهی ۹۰۰ ریال است که از محل صندوق بازنشستگی حق استفاده داشته و دارند آنچه زائد بر مبلغ مزبور تا تاریخ ۲۹ فروردین ماه ۲۰ بورثه

داده شده مسترد نخواهد شد ولی وزارت دارائی مکلف است تفاوت پرداخت شده را از محل درآمد عمومی کشور بصدوق بازنشستگی تحویل نماید .

ماده ۲۱ - وزارت دارائی مجاز است برای تکمیل دو جناح از ساختمان وزارت دارائی تا میزان پانزده میلیون ریال قرار داد ساختمان منعقد نماید مشروط بر اینکه پرداخت مبلغ این قرار داد ها را تا سال ۲۳ بتواند بتعویق انداخت

ماده ۲۲ - از نظر تسهیل امر حساب تاریخ افزایش صدی نیم بر نرخ کسور بازنشستگی از اول مهر ماه مقرر میگردد

ماده ۲۳ - مبلغ سیصد هزار ریال اعتبار بوزارت بهداری داده میشود که از محل اعتبار بودجه سال ۱۳۲۲ برای مدت ششماه آخر سال ۱۳۲۲ بهفده نقطه ذیل

۱ - بندر جاسک	۹ - قشم
۲ - بندر بوشهر	۱۰ - بندر شاهپور
۳ - دیلم	۱۱ - خاش
۴ - میناب	۱۲ - ایرانشهر
۵ - چاه بهار	۱۳ - میر جاوه
۶ - لنگه	۱۴ - سر دشت
۷ - بندر عباس	۱۵ - بیله سوار
۸ - هنگام	۱۶ - مهران
	۱۷ - خدا آفرین

که مرز یابد آب و هوا است علاوه از حقوق و مزایای قانونی تا حدود ماهی سه هزار ریال بنام فوق العاده مخصوص پزشکان مأموران نقاط پرداخت نماید .

ماده ۲۴ - وزارت فرهنگ اجازه دارد در سال تحصیلی ۳۲۲ - ۳۲۳ حقوق آقایان پزشکانی را که فعلاً در آموزشگاه عالی بهداشت مشغول تدریس میباشند بعنوان حق تدریس از اعتبار يك میلیون ریال که در بودجه دانشگاه منظور میباشد طبق مقررات تأدیه نماید .

ماده ۲۵ - بدوات اجازه داده میشود مبلغی که از یکصد و سه میلیون ریال تجاوز نماید بشهرداری تهران بابت مطالبات عقب افتاده ای که از اعلیحضرت شاه سابق دارد پردازد .

کلیه این پرداختها باید پس از موافقت نماینده وزارت دارائی صورت گیرد و وزارت دارائی مسئول است مراقبت نماید که کلیه مطالبات از شهرداری و قروض عقب افتاده آن تصفیه گردیده و مادامیکه این امر انجام نشده از محل یکصد و سه میلیون ریال نامبرده هیچگونه پرداختی برای عملیات جاری شهرداری بعمل نیاید و پرداختهایی که تحت این ماده بعمل میآید پرداخت کامل و قطعی مطالبات شهرداری تهران از دولت (بابت هزینه ساختنهای اختصاصی و غیره) تلقی خواهد شد بدولت اختیار داده میشود که مبلغ نامبرده را از بانک ملی ایرلن وام بگیرد .

ماده ۲۶ - حداقل مقرری ماهیانه هر يك از پایه های اول خدمت طبقات کارمندان کشوری بقرار زیر است .

اداری	۶۴۰	ریال
آموزگاری	۶۷۰	»
دبیری و هنر آموزی	۱۳۶۰	»
دانشیاری دانشگاه	۲۰۰۰	»
استادی دانشگاه	۲۱۵۰	»
دانشیاری و استادی و بیمارستانی		
دانشکده پزشکی	۲۳۷۰	ریال
پزشک یکمی	۱۸۴۰	»
پزشک دومی	۱۰۴۰	»
پزشک یاری	۶۴۰	»
قضائی	۱۰۰۰	»

ماده ۲۷ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود برای اجرای قانون کمک به کارمندان از مجموع صرفه جوئی بودجه ۱۳۲۲ کل کشور استفاده نماید .

ماده ۲۸ - وزارت دارائی مجاز است قرارداد استخدامی آقای ویلیام هنری رابرتس تبعه انگلیس را که بعنوان حسابدار متخصص دولت برای نظارت درآمد فرستاده ها و فروش محصولات نفتی شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران بموجب قانون ۱۷ آذر ۱۳۱۶ استخدام شده است برای مدت سه سال از ۲۳ مرداد ماه ۱۳۲۲ تمدید نماید .

حقوق آقای رابرتس از قرار ماهی ۱۷۰ لیره مقرر و از پرداخت مالیات بردرآمد در ایران و حقوق و عوارض گمرکی نسبت بمایحتاج شخصی خود و هزینه های بهداشت معاف خواهد بود .

سایر شرایط استخدامی نامبرده طبق قرارداد سابق و هر گاه یکی از طرفین بخواهند قرارداد را فسخ نمایند باید سه ماه پیش مراتب را کتباً بطرف مقابل اطلاع دهد .

ماده ۲۹ - بدوات اجازه داده میشود برای خرید خانه جهت سفارت ایران در واشنگتن مبلغ ۲۲۰۰۰۰ دلار از بانک ملی ایران وام تحصیل کرده در مدت پنجسال بقرقسطی ۴۴۰۰۰ دلار باضافه سود يك و نیم در صد مسترد نماید قسط اول در سال ۱۳۲۳ بایستی پرداخت گردد .

ماده ۳۰ - وزارت کشاورزی مجاز است برای کمک بهزینه پانسیون دانشکده کشاورزی از شاگردان با بضاعت مبلغی بابت شهریه دریافت و وجوه حاصله را بدون رعایت مقررات بمصرف پانسیون برساند برای درآمد حاصله از شهریه مزبور حساب مخصوص نگاهداری و در آخر هر ماه مبلغ آن از جمع کل هزینه پانسیون کسر و بقیه هزینه از محل بودجه پرداخت میشود .

ماده ۳۱ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود کمبود مدت خدمت مرحوم عبدالله یاسائی را که برای بازنشستگی دارد احتساب نموده و حقوق بازنشستگی را در حق وراثت قانونی آن مرحوم برقرار نماید .

ماده ۳۲ - پیاس خدمات متمادی و صادقانه آقای حسن اسفندیاری رئیس فعلی مجلس شورای ملی از اول آذرماه ۳۲۲ ماهی ده هزار ریال مادام الحیوة در باره ایشان برقرار میشود .

این قانون که مشتمل بر سی و دو ماده است در جلسه سی ام آبان ماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری